

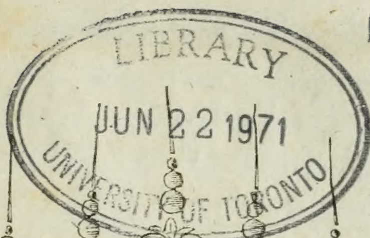


فهرست منتخبات



Evliya efendi

Müntahabāt-ı Evliya Çelebi



منتخبات اوليا چلبى

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى شرف المسلمين بشرف الطاعات * و يسر لى سفر الارض المقدسة وسياحة البلاد والزيارات * والصلاة والسلام على من اسس بنيان قلاع الشريعة والطريقة * وحصنها باساس النبوة * وعلى اله الطيبين الطاهرين خير البرية * وتحف تحيات زاكيات وصلوات ناميات طاهرات طيبات اشرف كائنات واكمل موجودات و پيشواى محراب صلوا كما رأيتمونى ورهنماى بى ارتياب اول محمد افضل من نطق بالضاد اوزرينه اولسونكه انك آب روينه اول حضرت حق مالك الملك اديم ارضى ابن آدم ايچون مسكن ومأواى لطيف ايدوب بنى آدمى جميع مخلوقات وموجوداتدن اشرف مخلوق ايتدى (و بعد) دعاء خيروثنا اول ظل الله روى زمين نظام انتظام ارضين اولان سلطان غازى مرادخان ابن السلطان احمدخان ابن السلطان محمدخان ابن السطان مرادخان ابن السلطان سليم خان ابن السلطان سليمان خان ابن السلطان سليم خان ابن السلطان بايزيد خان ابن السلطان ابو الفتح محمدخان رحمة الله عليهم اجمعين

(اوزرينه)

اوزرينه اولسون ايمدی بو مسوده مزه شروع ایتدیكمز محلده
خدمت شريفيله شرفياب اولديغمز پاشاه جم جاه جناب فاتح
بغداد بهشت آباد سلطان مراد خان غازی طاب ثراه غرق غريق
رحمت اوله اندرك زمان سلطنتلرنده هجرت نبويه نك بيك اوتوز اوچ
تاريخنده پياده جه بلدهٔ طيبه يعنی محميهٔ قسطنطينيه اطرافلرنده
اولان قرا وقصبات ونيجه بيك حديقه وكل كلستانلی باغ ارملری
سير و تماشا ايده رك خاطره سياحت كبری ارزوسی خطور ايدوب
آبا پدر ومادر واستاد و برادر قهرلرندن نيجه خلاص اولوب كشت
وكذار اولورم ديو هر آن جناب باريدن دنياده صحت بدن وسياحت
تام آخر نفسده ايمان رجاسنده ايدم دائما درويش دلريشان ايله
حسن الفت ايدوب شرف صحبتلريله مشرف اولوب اقاليم سبعه نك
وچار كوشهٔ روی زمينك اوصاف جميله سن استماع ايتدكده جان
وكوكلدن سياحته طالب اولوب آبا عالمی تماشا ايدوب ارض مقدسه يه
ومصر وشام ومكه ومدينه يه واروب اول مفخر موجودات
حضرتلرينك روضهٔ مطهره سنه يوز سورمك ميسر اوله می
ديو زار وكريان وسرسری و نالان اولوردم حكمت خدا عجايب
سياحت اولان مخلص وحقير وفقير وسياح عالم ونديم وادم اوليای
بی ريا ابن محمد ظلی دائما ادعيهٔ مأثورهٔ استخاره يه طالب ومداوم
واثنيهٔ موفورهٔ شريفه يه راغب و ملازم اولوب حكمت ربانی
وهدايت يزدانی سورهٔ كريمهٔ فرقانيه و ايات عظيمه بركاتيله
دل وجسم عليل جناب حضرت جليل طرفندن استمداد طلب
ايدوب مسقط رأسمز اولان استانبولده كنج محنت خانه مزده
بالش نالش اوزره خواب مراده ياصلنوب بيك قرق محرمينك ليلهٔ
عاشوراسی ايديكيم بو فقير بين النوم واليقظه ده ايكن كوردمكی
يمش اسكله سی قربنده اخی چلبی جامعی نام جامع كه حلال زلال

حلال مال ایله انشا اولنمش محل اجابه برجامع عتیقدر منامده حقیر
کندومی اول جامعده کوردم درحال اوجامعك قپوسی کشاد اولوب
پرسلاح عسکر ایله جامع منورك ایچی جماعت کثیره ایله مالامال
اولوب صلات فجرك سنتنی ادا ایدوب صلوات شریفه یه مشغول
اولدیلر و بن فقیر دخی منبر دیبنده ساکن اولوب بو منور جماعتی تماشا
ایتمده حیران اولدم همان یانمده اولان جانه نظر ایدوب بنم سلطانم
جناب شریفکز کیمدر اسم شریفکزی بزه احسان بیورك دیدم انلر
عشرهٔ مبشره دن کمان کشلرك پیری سعد بن ابی وقاصدر دید کده
دست شریفن بوس ایتدم یاسلطانم بو صاغ جانبده نوره مستغرق
اولمش جماعت محبوبه کیملردر دیدم انلر جمله ارواح انبیادر و کبرو صفده
جمله ارواح اولیا و اصفیادر و بونلر ارواح صحابهٔ کرام و مهاجرین
و انصار و ارباب صفه و شهیدان دشت کربلا و اصدقادر
و بو محرابك صاغنده حضرت ابا بکر و حضرت عمردر و محرابك
صولنده حضرت عثمان و حضرت علیدر و محرابك اوکنده کی
کلاهلیجه حضرت صاحب رسالت علیه السلامك دنیا و آخرت
مخلصی حضرت اویس القرنیدر و جامعك صولنده دیوار دیبنده
سیاه جرده آدم پیر مؤذنین بلال حبشیدر و بو ایاغ اوزره جماعتی
صف صف بوزان دوزن قصیر القامه آدم عمرو در اشته بو علم
ایله کلان عسکر که قزل قانلی اسبابه مستغرق اولمشلر حضرت
حمزهٔ باصفا و جمیع ارواح شهدادر و بو یله جمله جامع ایچنده اولان
جماعتی بر بر بو فقیره کوستروب هر قنغی سنه نظرم تعلق ایتدیسه
دست یدینه ایدوب نظر و اشنالق ایدوب تازه جان بولدم یاسلطانم
بو جماعتك بو جامعده جمع اولملرینك اصلی ندر دیدم ازاق جانبلرنده
جیوش موحدیندن تاتار صبا رفتار عسکری مضطرب الحال اولمغله
حضرتك حمایه سنده اولانلر بو اسلامبوله کلوب اندن تاتار خانه

امداده كيده رز ثمدى حضرت صاحب رسالت عليه السلام وامام
حسن وامام حسين واون ايكى امامل ويزدن غيرى عشرهٔ مبشره ايله
كلوب صباح نماز ينك سنتن ادا ايدوب سكا اقامت ايله ديواشارت
بيوررلر سندخى صوت اعلا ايله اقامت وتكبير ايدوب آية الكرسى
تلاوت ايله بلال سبحان الله ديسون سن الحمد لله دى بلال الله اكبر
ديسون سن آمين آمين دى وجمله جماعت على العموم توحيد ايده رز
بعده سن وصل على جميع الانبياء والمرسلين والحمد لله رب العالمين
ديوب قالق همان محرابده حضرت رسالت افندى يمز اوتورركن
دست شريفن بوس ايدوب شفاعت يارسول الله ديومدد رجا ايله
ديو سعد بن ابى وقاص حضرتلرى يانمده اوتوروب جمله سن تعليم
ايلمدى انى كوردمكه جامع قپوسنده بر نور مبين برق اوروب جامع
ايچى نور ايكن على نور اولنجه جمله صحابهٔ كرام وارواح انبيا واوليا اياغ
اوزره حاضردورديلر سعادتله حضرت صاحب رسالت عليه السلام
يشل علمى دبنده يوزنده نقاب ايله النده عصاسيله بلنده قليجيله
صاغنده امام حسن وصولنده امام حسين ايله ظاهر اولنجه مبارك
پاى شريفلرين جامع منور ايچره بسم الله ايله قيوب مبارك
وجه شريفلرندن برقعن كشاده قيلوب السلام عليكم يا امتى ديو
بيورديلر جمله حضار مجلس وعليكم السلام يارسول الله ديو سلام
الديلر همان حضرت رسول الله محرابه كچوب ايكى ركعت سنت
فجرى ادا ايدوب فقيره دهشت و وجودمه لرزه واقع اولدى اما
حضرتك جميع اشكالنه نظر ايلدم حليهٔ خاقانيده تحرير اولنديغى
اوزره ايدى ويوزنده برقعى ال شال ايدى ودستار شريفى اون ايكى
قولانلى بياض شال ايدى وخرقهٔ شريفلرى صارويه مائل دوه
يوكندن ايدى وكردانده اصفر اللون صوف شالى وار ايدى و پاى
سعادتلرندن صارى جزمه لرى وار ايدى وسر سعادتلرنده دستارى

اوزره بر مسواك صوقلمش ايدى بعد السلام صاغ جانبنده فقير
نظر ايدوب مبارك يد يمنالريله زانوى شريفنه اوزوب اقامت ايله
ديديلر همان فقير سعد بن ابى وقاص حضرتلرينك تعليمى اوزره
درحال مقامسه كاهده اللهم صل على سيدنا محمد وعلى ال محمد
وسلم عليه ديو تكبير ايدوب اقامت ايتدم حضرت دخى مقامسه كاهده
صوت حزين ايله فاتحهٔ شريفى تلاوت ايدوب ضم سوره ده
ووهبنا لداود سليمان نعم العبد انه اواب عشر شريفنى تلاوت
ايدوب جمله جماعت سامعين اولوب حضرت رسول امامت ايتدى
بعد السلام فقير آية الكرسي اوقيوب بلال سبحان الله فقير
الحمدلله بلال الله اكبر ديوب مؤذنلك خدمتنده اولوب بعد الدعا
بر توحيد سبحانى اولمشدر كه عشق الهى ايله مست و مدهوش
اولوب كويا خوابدن بيدار ايدم خلاصهٔ كلام سعد بن ابى وقاص
تعليميله اداى خدمت ايدوب حضرت رسول عليه السلام محرابده
صوت محرق ايله عزل مقامنده بريس شريف واوج سورهٔ اذا جاء
نصر الله و سورهٔ معوذتينى تلاوت بيوروب بلال فاتحه ديوب
حضرتده محرابدن اياغ اوزره طوررايكن همان سعد بن ابى وقاص
حضرتلرى دستمدن يابشوب حضور حضرته كتوروب عاشق
صادقك وامت مشتاقك اوليا قولك شفاعتك رجا ايدر ديوب
حضور حضرته كتوروب مبارك دست شريفلرين بوس ايله
دينجد بكا آلود اولوب مبارك دست شريفنه كستاخانه
لب اوروب مهابتدن شفاعت يارسول الله ديه جك محلده همان
سياحت يارسول الله ديمشم حضرت پيغمبر عليه السلام تبسم بيوروب
شفاعتى وسياحتى وزيارتى اللهم يسر بالصحة والسلامة ديو فاتحه
بيور ديلر جمله صحابهٔ كرام فاتحه تلاوت ايدوب جمله
حضار مجلسك دست شريفلرين بوس ايدردم و هر برينك

خیر دعالرین آلوب کیدردم کیمیسنك دست شریفی مسك وکیمی عنبر وکیمی سنبل وکیمی ریحان وکیمی قرنفل کبی قوقارایدی اما بالذات رایحهٔ حضرت رسول علیه السلام زعفران وورد خندان کبی قوقارایدی ومبارك صاغ ید شریفلرین بوس ایتدیکمده کویا پنبه مثال کمکسیز بردست شریف ایدی اماسائر انبیانك دست شریفلری قاون کبی شم اولنور ایدی حضرت ابابکر الصدیق رضی الله عنهك دست شریفی مسك کبی وحضرت عمرك عنبر وحضرت عثمانك بنفشه وحضرت علینك یاسمین کبی قوقارایدی امام حسن قرنفل وامام حسین ورد ابیض کبی قوقارایدی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بوحال اوزره جمیع حضارك دست شریفلرین بوس ایدوب ینه حضرت رسالت علیه السلام برفاتحه دیوب جمله اصحاب کزین صوت اعلا ایله سبع المثانی تلاوت ایدوب همان حضرت رسالت علیه السلام محرابدن السلام علیکم یااخوانی دیوب جامعدن طشره روان اولنجه جمله صحابهٔ کرام فقیره کونا کون خیر معامله ایتدیلر وجامعدن چیقوب کتدیلر همان سعد بن ابی وقاص حضرتلری بلندن صیداغن چقاروب فقیرك بلنه قوشادوب تکبیر ایدوب یوری سهم وقوس ایله غزا ایله اللهك جل وعلا حفظ وامانندە اول ومژده اولسون سکا بو مجلسده نقدر ارواح ایله کوروشوب دست شریفلرین بوس ایتدیکسه جمله سنی زیارت ایتمك میسر اولوب سیاح عالم وفرید بنی آدم اولورسك اما کشت وکذار ایتدیکك ممالك محروسه لری وقلاع وبلادلری وآثار عجیبه لری وهر دیارك ممدوحات صنایعات ومأکولات ومشروباتلرینی وارض بلدلرینی وطول نهارلرینی تحریر ایدوب برآثار غریبه ایله وبنم نصایحمله عمل ایدوب دنیا وآخرت اوغلم اول طریق حق الدن قومه غل وغشدن

بری اول نان ونمك حقن كوزله یارصدیق اول یرامزه یار اولمه
ایواردن ایولك اوكرن دیو نصیح و پند ایدوب النی بوس ایلدم
اخی چلبی جامعندن طشره چیقوب كتدیلر فقیر بیخود اولوب
خواب راحتدن بیدار اولوب ایا بو كوردیكم واقع حال میدر یوخسه
رؤیای صالحه میدر دیو كونا كون تفكر ایله انشراح صدر وذوق
درونه نائل اولدم بعده علی الصباح پاك آبدست الوب صلات
فجری ادا ایدوب استانبولدن قاسم پاشایه عبور ایدوب معبر
ابراهیم افندی یه رؤیامزی تعبیر ایتدیروب جهان آرا وعالم كشت
وكذار سیاح عالم اولوب حسن خاتمه ایله ایشلك اتمام بولوب
حضرتك شفاعتی ایله داخل خلد برین اولورسك دیو تبشیر
ایدوب الفاتحه دیدی اندن قاسم پاشا مولوی خانه سی شیخی
عبدالله ددهیه واروب دست شریفلرین بوس ایدوب واقعه می
انلره دخی تعبیر ایتدردم اون ایكی امامك دستن بوس ایتمش سك
داخل جنان اولورسك چاریار كزینك ید مبارك لرین بوس
ایتمش سك دنیاده جمیع پادشاهلرك شرف صحبتلری ایله مشرف
اولوب ندیم خاصلری اولورسك اولكیم حضرت رسالتك جمالن
كوروب دست شریفلرین تقبیل ایدوب خیر دعاسین
المشسك سعادت دارینه واصل اولورسك سعد بن ابی وقاص
حضرتلرینك نصیحتی اوزره ابتدا بزم اسلامی بول جغكزی
تحریر ایتمكه همت ایدوب وار مقدورك صرف ایله المقدر كائن
فحواسی اوزره سكادخی تقدیر اولان نصیبك الیكه كله دیو بدی
جلد تواریخ كتب معتبره احسان ایدوب یوری ایشك راست
كله دیوب دعاء خیر یله بهره مند اولدق بعده فقیر خانهٔ بی متمیز
اولان صومعه دن كنجنده كنجینهٔ كتابه مالك اولوب تواریخ

(تابع)

تتبع ایده رك مسقط رأسمز اولان حسرت الملوك ولایت ماكدونیه نك
حصن حصین وسد متینی اولان استانبولك تحریرینه شروع
ایده لم * حمد بی حد وسپاس وثنای بی عد و بی قیاس اول پرورد كاره
اولسونكه بو ارض وسمواتی وجمله كائناتی عدمدن وجوده
كتوردی وصلات وسلام اول محبوب خدا محمد مصطفی صلی الله
تعالی علیه وسلم اوزرینه اولسونكه فاتح قلاع خیر الفاتحین واصحابی
اوزرینه اولسونكه خیر المجاهدین ووارث شرع مبین درلركه انلر
فاتح مكه وخیبر و بدر وحنین در و بو فتوحاتلردن صكره اول حضرت
یمن ومصر وشام وقسطنطینیه فتحنه ترغیب ایچون نیچه
حدیث شریفلر بیورمشلر در (ذكر الحدیث الذی فیه ذكرت
قسطنطنیه * قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
لتفتحن القسطنطینیة ولنعم الامیر امیرها ولنعم الجیش ذلك
الجیش (حمت) عن بشر الغنوی فی كتاب جامع الصغیر
و بو روی ارضده اسلامبول بیوك وعظیم بلده اولدیغنه نیچه دلالات
واردر و بونك فتحنده بولنان امیر وغزاتك مدحنده نیچه حدیث شریفلر
روایت اولنمغله اصحاب كزیندن معاویه وخالد بن زید كه ابا ایوب
انصاری در وعمر ابن عبد العزیز رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
حضراتلری استماع ایدوب فاتح قسطنطینیه بز اولالیم دیو فاتح
روم اولمغه سعی بلیغ ایدوب نیچه كره اصحاب كزین قسطنطنیه یی
محاصره ایتدكلری ان شاء الله تعالی علی التفصیل تحریر اولنور

* در بیان بناء *

شهر قدیم وقلعهٔ عظیم بلدهٔ طیبه ودار السلطنة العلیه وتخت یونان
ماكدونیه یعنی محمیهٔ قسطنطینیه بنای حضرت سلیمان صلوات الله
علی نبینا وعلیه ایدیكی حقنده نیچه مورخین فن تحریر ایدوب اول
بلده نك فتحی تاریخی (بلدة طیبة) بولمشلردر خلاصهٔ كلام

غلغلهٔ روم وطنطنهٔ روم وولولهٔ روم ودبدبهٔ روم وغلبهٔ روم بردارديارد ركه وجه ارضده نظيرى يوقدر بقول تاريخ يونانيان وغيرى مورخان بناى قسطنطينيه حقنده متفق اولمشلردركه بقول اسحق ولادت رسولدن (١٦٠٠) سنه مقدم حضرت سليمان بن داود عليهما السلام قافدن قافه وانس وجنه ووحوش وطيوره حكم ايتدى اما مغرب زمينده بحراوقيانوس ايچره فرندوز نام برجزيره اجره صيدون نام برعظيم الشان پادشاه وارايدى غايت مغرور اولوب حضرت سليمانه سرفرو ايتميوب سركشلك ايتدى اندن حضرت سليمان جند فراوان ايله وجميع اجناس حيوان ايله صيدون پادشاهك اوزرينه واروب جمله دار وديارين خراب و يباب واهاليسين اسير ايدوب آخر ملك صيدون صيدامه كرفتار اولوب سراپردهٔ حضرت سليمان اوكونده شمشير ايله قتل اولنوب بى نام و نشان ايتدى اما بو صيدونك ملك فلكده مثلى لانظير برپرى پيكر ملك منظر دخترنا شكفتهسى وارايدى حضرت سليمان اول دخترى مال غنايمدن الوب تزوج ايتديلر اول محلده حضرت سليمان مجرد ايديكه يمن ديارنده سبأ شهرى پادشاهنك قزى بلقيس جوار بورسه نواحيلرندن ايدنجق نام تخت عظيمده مرحومه اولوب سليمان نبى مجرد قالوب بو صيدون پادشاهك قزينى استفراشيله مشرفه ايدوب روم آللرينه كتوردكده اول قز اغواى شيطان ايله دائما بكاالوديدى حضرت سليمان بو دختر بداخترك احوال پر ملالندن سؤال ايتدكده قز ايتدى يا امين الله ديلرمكه بنم ايچون بو محلده برسراى عالى بنا ايدوب انده دائما بقيهٔ عمرمى عبادت ايله كچورم و بابامك صورتنى انشا قيلوب اكا نظرم تعلق ايتدكجه بكادن فارغ اولام ديوكوناكون رجالر ايلدى درحال رجاسى حيز قبولده اولوب حضرت سليمان جميع انس وجنه

امر ایدوب دیارما کیدونه ارض روم وفلبه وادرنه واسلامبولده
وایزنکمیده آب وهواسی لطیف برلری دوران ایدرك بدی کونده
حضرت سلیمانه کلوب خبر ویردیلر اندن حضرت سلیمان انده
تماشالق نام برقصر جهان بنا ایتمشدر که حالا اثر بنالری ظاهر برکاخ
خورنقدرکیم الی الان واجب السیر بنای عظیملردر اندن اسلامبول
زمیننه حالا خنکار سرای بورنی نام محله کلوب انده برسراپرده
قوروب مکث ایتدکده بر کیجه خواب راحت ایدوب آب
وهواسندن طراوت کسب ایدنجه اول محلده بر سرای عالی
وکونا کون نزهت آباد و مقصوره لر انشا ایتدیکم دللرده
دستان اولوب الی انقراض الدوران معمور و آبادان اوله دیو
اسلامبول زمینی ایچون خیر دعا ایتدی مکر اول دختر باباسنی مختفی
بت ایدوب اکا طپار ایدی حضرت سلیمان واقف اسرار اولنجه
مذکور قرزی قتل ایدوب بعده سلیمان نبی سرای بورننده اول
آثار عظیمه لری حالی اوزره براغوب ارض مقدسه یه کیدوب انده
حضرت داودك بناسنه شروع ایتدیکی مسجد اقصایی تمام ایدرایکن
مرحوم اولوب پدرلری جنبنده قدس شریفك قلعه سی خارجنده
برآستانهٔ عظیمده مدفونلردر (بانیٔ ثانی) حضرت سلیمانك اوغلی
ملك رجیعم بودنیاده پادشاه اولوب اسلامبولده باباسی حضرت
سلیمانك بناسی اوزره نیجه بنالر دخی ضم ایدوب عمارتی تختگاه
ایدینوب دین سلیمان نبی اوزره ایکیوزقرق سنه خلافت ایتدی و بو
ملك رجیعم بن سلیمان بقول ابو اسحق ولادت فخر عالمه کلنجه
(١٨٨٢) سنه اولمشدر آخر بو دخی دار بقایه ارتحال ایدوب قدس
شریف قربنده حضرت عیسانك مسقط رأسی اولان بیت لحم جنبنده
برکهف عظیم ایچره مدفوندر (بانیٔ ثالث) اندن یانقو بن مادیان
ملك اولادی هبوط آدم صفینك درت بیك التیوز تاریخنده پادشاه

اولوب اسلام‌ولی بنا ایتدی بونك پادشاهلغی اسکندر رومی مولدندن
درت یوز اوتوز سنه مقدم در اسکندر اکبر وفاتندن حضرت صاحب
رسالت علیه السلامك ولادتنه کلنجه چوق سنه لر اولدی یانقو بن
مادیان عملاق اوغلارندن عیص بن اسحق علیه السلامه منتهیدر
بر روایتده قصر اقدن تولد ایتدیکیچون یانقو بن مادیان دیرلر بطالسهٔ
یونانیه نك ابتداسیدر روی زمینه قافدن قافه قبضهٔ تسخیرنه الان
درت پادشاهدر ایکیسی اسلامدن و ایکیسی ادیان باطله دندر
اسلامدن اولان بری حضرت سلیمان نبی و بری اسکندر ذوالقرنین
بوکا دخی نبی دیمشلردر وغیر مسلمدن روی ارضه سرتا سر ملك
اولان بری بخت النصر کردی و بری یانقو بن مادیاندر التیوز سنه
معمر اولوب ادیم ارضده عمارتلر بنا ایتمکه مائل ایدی قرنداشی تواریخ
یونان صاحبی ینوان قدس شریفه قیصر ایدی قیاصره لرك ابتداسی
بو ینواندر بو دخی بشیوز یکرمی سنه قیصر اولوب کاه ارض
مقدسه ده کاه ارض ماکدونیه ده روم‌ایله پادشاه اولوردی حکمت
خدا برکون بو یانقو بن مادیان عیش ونوش ایدوب مست مدهوش
جامه خواب نازآلود اولوب یاتور ایکن علی الصباح سریری
ایله کندو یی سرای بورنی نام محلده بولوب نیجه ایام انده ساکن
اولوب وزرا و وکلاری و جمله سرکارده اولان خداملرینی باشنه
جمع ایدوب استانبولك سرای بورنی نام محلك آب وهواسندن حظ
ایدوب انده بر قلعه بنیاد ایتمکه اهتمام ایتدی زیرا بو یانقو بن
مادیان جهانکیر بر پادشاه ایدی جمله یونانیان بوکا سلیمان ثانی
دیرلر بونك زمان سلطنتلرنده کرد ستاندن بخت نصر شوکت
بولوب صاحب خروج اولوب خون یحیا یی طلب ایچون ارض
مقدسی و حلب و شامی و طبرستان و ارض فلسطینی و ارض
حرانی و بلاد مصرنده یتمش پاره شهرلری خراب و یباب ایدوب

تمش بيك بنی اسرائیل قتل ایدوب حضرت ارمیایی وحضرت
دانیالی صفدا شهرنده اسیر ایدوب بلا حساب مال خزائن جمع
ایدوب یانقو بن مادیانه عصیان ایتمك قصدنده اولدیغین یانقو بن
مادیان استماع ایدوب قرنداشی ینوانی بخت نصر اوزرینه دریا
مثال عسکر ایله کوندروب کندونك باش وزیری اولان قنطوری
ایکی کره یوز بیك عسکر بی پایان ایله جوش ایدوب عزم بخت نصر
ایدوب قرامان صحراسنده ایکی عسکر بر بریله طقوشوب حکمت
خدا بخت نصر منهزم اولوب بوقدر مال فراوانی یانقویه کلوب
اول مال ایله یانقو بن مادیان حضرت سلیمانك بناسی ومقامیدر دیو
استانبولك سورنه مباشرت ایدوب قرنداشی یانوال طونه نهرین
استانبول ایچندن جریان ایتمکه تعهد ایدوب یانقو وزیری دخی
قنطوره یدی قلعهٔ بنا ایتمکه مباشرت ایدوب سلوری وزیری
سلوری قلعه سین بورغاز یچه وزیری بورغازقلعه سین بوغادوس
وزیری بوغادوس قلعه سین وارکلی وزیری ارکلی قلعه سین وایکی
قرنداشی ایکی وزیر ایدی چکمجه قلعه لرین وترقوزیچه وزیری
قره دکز بوغازی قربنده ترقوز قلعه سین و قره دکز نهایت
بولدیغی محلده پوروزنام بطریق پوروزقلعه سین بنا ایدوب حالا
قواق نام قصبه نك اسکله سنده پوروز نامیله مشهور قلعهٔ
معموره دروالحاصل جمیع اقالیم سبعه ده یدی یوز وزیری وارایدی
جمله سنه خبر ایدوب اسلامبولکه قلعهٔ ماکدونیه در تملی براغوب
بنیاد ایتدکلری ان شاء الله تعالی محلنده ذکر وتحریر اولنور

﴿دربیان بحرسیاه﴾

علم هیئته عالم اولان مورخینك قوللری اوزره قره دکز
طوفان نوح علیه السلام صویندن قالمش برعمیق دریادرکه
عمقی اوج یوزقولاج بربحر سیاهدر قبل الطوفان آق دکزه منصب

اولميوب آستانه قربنده حالاقره دكز بوغازى اولان محلده نهايت
بولمش ايدى اول عصرده مجارستانده صلانته صحرالرى ودو برهچين
وكج وكت وكنكوس وپشته صحرالرى وسرم وسمنـدره واديلرى
سراپاقره دكز اولوب وندىك كورفزى ساحلندن دورشته ولايتنده
مذكورقره دكز وندىك كورفزنه منصب اولديغى يرلر حالا نماياندر
حتى سلستره ايالتنده پيره وادى قلعه سى اوج سمايه سرچكمش
برقلعهٔ بالادر اول عصرده بوقلعه لب درياده ايمش حالا كشتيلر
باغلامق ايچون تيمورحلقه لر واردرزمان قديمده كمى بودوسلمه لرى
قيالره طقونمقدن رخنه دار اولان يرلر عيان وبياندر وقره دكزك
برعلامتى دخى جزيرهٔ قريم ايچره باغچه سراى قربنده برمرحله
قريب منكوب قلعه سى ديرلر بدنلرى كوكه سرچكمش برقلعـهٔ
سربلندى انده دخى كشتيلر ايچون يتاجق ليمانلر وقيالراوزره باغلمق
ايچون عمود منهالر واردر وجزيرهٔ قريم وصحراى هيهات ودشت
قپچـاق وبالجمله ديارصقـالبه سراپاقره دكز ايمش كه برفرقه سى
دخى بحر حرز يعنى كيلان وتيمور قپود كزيـه منصب اولورايمش
حتى بوفقير اسلام كراى خان عصرنده مسقو سفرينه كيدر ايكن
عسكرتاتارصيد وشكارايله هيهات صحراسنده كونه لى وبيم واشم نام
يوردلرده فستانه واروب مكسه اوكونده يوز بيك صبا سرعت سب
تا زيانيلره صوو يرمك ايچون اشمه لر حفرايدرايكن تراب ايچره دكز
مخلوقاتنك علامتلرى چيقاردى مثلا ينكچ ومديه واستريديه مثللى
حشراتك قبوقلرى ظاهر اولوردى اندن هيهـات وراسى دخى
قره دكزايمش ان الله على كل شئ قدير (بعـده مالك الملك فاعل
مختار الله تعـالى روى ارضى بوكونه صورتده دخى قوماق ايچون
اسكـندرى خلق ايتدى اذا اراد الله شيئاهيئااسبابه مضمونى اوزره
هبوط آدمدن (٥٠٧٩) سنه صكره اديم ارضده اسكـندر اكبر

جها نكير پادشاه اولوب جميع پادشاهلری كنـد ويه مطيع ايتدی
اما يونانيه دن ماكدونيه وازميريه صاحبه سی قيدافه اسكندره
سرفرو ايتميوب خصم قوی اولوب اسكندر بو قيدافه ملكنه
بر وجه ايله ظفر بولميوب آخر اسكندر سياحت ايله قيدافه نك
ديارينـه قدم باصوب ودبوانته داخل اولوب طرز واطوارين
ورای پرده دن تجسس ايدركن حكمت خدا اسكندری قيدافه نك
عسكری بيلوب قيدو بندايله قيدافه نك حضورينه كتوروب
مقدما قيدافه اسكندرك صورتن نقش ايتدرمش ايدی اسكندری
بيلوب اسكندره امان ويرميوب حبس ايدوب نيجه زمان اسكندر
قيدافه نك حبسنده قالدی آخر الامر قيدافه اسكندری حبسدن
اطلاق ايدوب كندو ايله جنك ايتميه جكنه وقلج چكميه جكنه
يمين ويروب آزاد ايلدی اندن اسكندر كوه البرزه پای تخت اولان
عراق ديارينه كلوب جمله حكمالرين جمع ايدوب مشاوره ايدوب
وزراسی اسكندره ايتديلر پادشاهم قيدافه عورتك نه حيثيتی اوله
دريا مثـال عسكر ايله اوزرينه واروب ولايتن خراب وخلقنی
تيغدن كچوره لم ديدكده اسكندر ايتدی لكن قيدافه بنی حبسدن
اطلاق ايتدكده اوزرينه عسكر وقلج چكممك ايچون عهـد
وميثاق ايتدم بوكا برعلاج ايدك كه قيدافه دن انتقام الالم ديدكده
همان بری باش قالديروب ايدر يا اسكندر اكر قيدافه دن انتقام الالم
ديرايسك جنك جدال وحرب قتال دخی اولميه رق همان قره دكزی
شهر ماكيدونيه قربندن كسوب آق دكزه منصب ايله قيدافه نك جميع
ديارلری غرق اولوب انتقام اله سن عهد وامانكه دخی دورمش
اولورسن ديدكده جميع حكما اسكندره بارك الله الهام ربانی ايله
ايتدی احسن تدبير بودر ديو جمله حكمـا وقدمای مهندس قره
دكزايله آق دكزك ارتفاعين الوب بحرسياهی ارتفاع اوزره بولوب

يدی کره یوز بيك غلاملر جمع ايدوب قره دكزك قطعنه مباشرت
ايدوب وزرانك بری اسكندرك عسكری طائفه سندن اوزرينه مباشر
ايدی جناب عزت انلری سبب خلق ايتمشدر نتيجهٔ مرام در يامثال
عسكری عمله ايله قره دكزی قطع ايدركن فتح اولمسنه قريب
اولنجه بر ينك رأيی ايله اهل اسلام اجرتلرين قطع ايدوب كفره لره
استمالت ويروب اجرتلرينی پشين ويررلر ايدی تاكه بو حال اوزره
اوچ سنه تمام اولنجه قره دكزدن يول آچوب جميع كفره لری
غرق ايدوب اسلامدن برفرده ضرر اولميوب قيدافه نك شهرلرندن
ما كدونيه واسكی استانبولدن ماعدا شهرلری وقلعه بوری والحاصل
بيك يدييوز پاره شهری غرق ايدوب قيدافه عسكرندن برجان
رها بولميوب غرق آب اولديلر اما بو عصرده قره دكز ايله آق دكز
ميانده نيجه بيك قرا وقصبات وشهر معظملر وار ايدی استانبولك
سرای بورنی ايله اسكدار ميانده شهر ما كدونيه وار ايدی يدی
يوز دكرملی برشهر عظيم ايدی غرق اولوب اسكندر بو تقريب
ايله قيدافه دن انتقام الوب سرای بورنده ما كدونيه شهرين
تعمير ايتمكه مباشرت ايتدی (يانیٔ رابع) اولزماندنبرو مجاردياری
وسمندره صحرالری ولهوچه وقريم ودشت قبچاق وهيهات ورالری
دريادن كشاده اولوب بنی آدم وغيری حيوانات ايچون كانه كياهات
چرا كاهلری اولدی اسكنـدر اكبر ماكدونيه يی تخت ايدينوب
باغ ارم ايتمشيدی ينه بعده امر خدا ايله اق دكزك سبته بوغازی
اولان محلنی دخی قطع ايدوب آق دكزی بحر اوقيانوسه منصب
ايتدی لسان يونانده بحر اوقيانوس ولسان عربده بحر محيط ديرلر
زيرا بو دنيا جزيره سنی احاطه ايتمش وبعضيلر بحر عمان ديرلر
ماوراسنه برفردك عقلی ايرميوب علم اللهده قالمشدر (بحر سفيد ايله
بحر سياه ميانی بيانده در) حكمت خدا حالا اهل سير قول صحيحلری

اوزره‌ایراقدن استانبول بوغازینه کلنجه قره دکزاوله استانبولدنه
کلیبولی بوغازینه وارنجه اول مابین بحر روم لوله کلیدالبحرکه
ابو الفتح سلطان محمد خانك مناسبیدر اول بوغازدن اشاغیسی
اق دکز اوله اما بو حقیر آق دکز ایله قره دکزك میانن
نیجه اهل دل تکمیل سیاحت ایتمش یاران باصفالر ایله موافق
هوالرده قایقلره سوار اولوب استانبولك یدی قله بورنندن اسکدار
طرفندن قاضی کوبی نام بلده‌نك قلامش نام بورننه دك روی دریاده
سیران وتماشا ایده‌رك باعر الله تعالی یدی قله بورنندن مذکور
قلامش بورننه وارنجه روی دریاده برخط احمر کشیده اولمشکیم
کویا خط ید قدرتدر و بو خطك شمال طرفی استانبوله دوغری
سیاه دریادرکه قره دکز دیرلر وینه بوخطك جنوب طرفندن اشغی
قزل اطه‌لره دوغری بیلکوندن بیاض دریا اولمق ایله اق دکز
دیرلر باصر خبیرا بو ایکی الوان بحرینك میاننده برزاده احمر
چکلمشدرکه عجیب صنع لم یزلدر و بورادمینه دریاده ایکن سکز
روزکارك تلاطمندن متغیر اولمق احتمالی یوقدر الا الدوس روزکاری
مرمریه جزیره‌لرندن بجوش ایدوب تموج ایدرك کلدکده بوخطك
لونی و بحرینك مابینلری متغیر اولور آسوده هوادە نیجه کیشیلره
فقیر بو محلی کوستردیکمده جمله سی پسند ایدرلر ایدی
و بو خطك قره دکز طرفی سهل شوردر اق دکز طرفی اجیدر
بوغاز حصارلرندن ظشره‌سی دخی اجیدر بحر محیط زیاده اجیدر
امابحر قلزمکه بحر سویس در اللهم عافنا زهر ماردر اما قره دکزك
ماهیلری قدر بر بحرك بالغی لذیذ دکلدر خصوصا استانبول
بوغازلرنده اولان لذیذ ماهیلرك و یافائده عبیادر واستانبول
بوغازنده اق دکز ایله قره دکز بربرینه مخلوط اولدیغیچون بعض
مورخین اول بوغازه مرج البحرین دیرلر واسکندر استانبولی تعمیر

ایتدکده کره عمری وفا ایتمیوب ولادت حضرت رسول کبریادن (٧٧٣) سنه مقدم وفات ایدوب بعده فخر عالمدن یدی یوزسنه مقدم حرکت ارض اولوب ماکدونیه نك سراپا دیواری منهدم وانچنده اولان سکان جمله منعدم اولوب نیجه کره یوز بیك جان هلاك اولوب شهر ماکدونیه قرق سنه خراب وخالی قالدی بعده ﴿بانیٔ خامس﴾ یانقو بن مادیان اوغلو بوزا نطرز نام قرال انکروس دیارندن جیوش کثیره ایله استانبوله کلوب باپامك بناسنی وتختیدر دیو شهر ماکدونیه یی مجددا تعمیر ایدوب تخت ایدندی یوز سنه معمر اولوب استانبولی اویله معمور ایتدیکه انده بطریق رومیاندن التی بیك بطریق وقسیس وار ایدی انکچون استانبولك براسمی دخی بوزانطردر بوزانطر دخی طونه نهری بوزی اوزره آت ایله عبور ایدرکن بوز شکست اولوب بوزانطرك عمری بوز کبی شکست اولوب وجودی بوز کبی اریدی اول سنه برزلزلهٔ عظیمه اولوب اسلامبولك بناسی منهدم اولوب انجق حضرت سلیمانك بنا ایتدیکی قصر قالوب یتمش سنه خراب بباب ییلان وجیان وبوم مکانی اولدی بعده ﴿بانیٔ سادس﴾ قیصر روم که استانبول بناسین بنیاد ایتدیکه ابوالفتح سلطان محمد خانه کلنجه (١٨٢٨) سنه اولمشدر بو قیصر حضرت عمر رضی الله عنه خلافتنده انطاکیه وحلب وشام وقدسه مالك اولان هرقیل قیصردکلدر انلر نیجه قیصرلردر جملنسه قیاصره دیرلر یکرمی عدد قیصرلردر اما استانبولی ترمیم ایدن قیصر رومدر که قیصریه ونکده وقونیه یی بنا ایلمشدر یونانیانك اولو قراللرندن ایدی استانبولده فتحیه جامعی قربنده بردپرمزین بنا ایتمشیدی انده تاریخی واردر ﴿بانیٔ سابع﴾ بنای شهر ماکدونیه حقنده مورخان متقدمین تحریرلری اوزره استانبول سورنك وایاصوفیه بناسنك

وكيفيت بناسنى بو يوزدن تفصيل و بيان ايدرلركه يدنجى كره ده
تعمير وترميم ايدن ابو البشر حضرت آدم عليه السلامك وجه ارضه
هبوطندن بشبيك التى ايكى سنه مرور ايتدكده يانقو بن ماديانك
نبيره سندن وزندون نام پادشاه ظهور ايدوب جهانه شوكت
صالوب جميع ممالك رومده و بلاد فرنكستانده قزل الما يه وديار
الامانه ويونانيان وبحر روم الجزره و بحر اوقيانوسده اولان جزاير
وسواحل وممالك وقلاعلره حكمى جارى اولوب بالتمام ملوك آفاق
فرمانه رام اولدقده بعده شهر ماكدونيه يه كلوب كوردكه ددهسى
يانقو بن ماديانك بنا ايتديكى شهر قديم خراب اولمش همان اول
ساعت ماكدونيه ده مكث ايدوب جميع حكما وكاهن ووزيرلرى ايله
مشورت ايدوب جمله ممالك محكومنى ضبط ايچون استانبولى تختكاه
ايدنمك مراد ايدوب بناسنه شروع ايتدككده روى ارضده
فرمانبرى اولان نقدر پادشاهلر وار ايسه جمله سنه خبر كوندروب
هر ديارك علم هندسه ده استاد كامل معمارلرندن اون كره يوز بيك
آدم جمع ايدوب طالعى سرطان اولسون ديو تنبيه ايدوب ادرنه
قپوسى جانبنده بر رصد پيدا ايدوب بر ميل مناره اوزره بر ناقوس آصوب
آماده ايلديلر سعد ساعت اولدقده اول چاكى چالوب جميع عمله
اللرنده اولان طاش وكرجى زمينه براغوب وضع اساس ايتمكه منتظر
ايديلر حكمت خدا بر لايلك منقارنده بر ييلانى شكار ايدوب آشيانه سنه
كتورركن اول ييلان چاكك اوزرينه دوشدكى چاك چالينوب جميع
عمله لر اللرنده اولان كرج واحجارى زمينه براغوب طرفة العين ايچره
اساس سوز بر ذراع قدر زميندن يوقارى اولدى منجمين بره سعد
ساعت اولمدى صبر ايدلك ديو فرياد ايلديلر ممكن اولميوب بنايه نحس
ساعتنده مباشرت ايتديلر انك ايچون بو قلعه ايچنده ساكن اولانلردن
كناه وعصيان اكسك اولماز وشكل مثلثده وضع اساس

اولدی نحوستدن خلاص اولماز بودنیا ینه خراب اولور دیوفتألم
اولوب فریاد ایتدیلر آخر کار تقدیره حواله ایلیوب بو بیت ایله عمل
ایتدیلر (بیت) ایده مز دفع صاقنمقله قضایی کیمسه * بیك صاقنسك
ینه اکسوز اوله جق اولسه کرك * دیوب متسلی اولدیلر شمال وجنوب
طرفینی دریالری ساحلندن حصاره بنیاد ایدوب یدی کوه اوزره سور
چکمکه بذل همت ایلدیلر و جمیع تحت حکمنده اولان پادشاهلر
دریاامثال عسکر وارغانلر ایله کلوب بنایه امداد ایتدیلر وهر پادشاهی
بیك ذراع یری عمارت ایتمکه مأمور ایلیوب هر پادشاه حصه سنه دوشن
یری کوناکون صنعتلر ایله انشاد ایتدیلر قلعۀ استانبول اول عصرده
سرای بورنندن تاسلوری قلعه سنه وسلوری یدن جانب شمالیسنده
قره دکز ساحلنده ترقوز قلعه سنه وارنجه طقوز ساعت یردر
ماینهماده یدی قات کرمه دیوار بنا ایتدیلر هر دیوارك یننده
یوزذراع عریض خندق عمیقلر انشا ایتدیلر حالا سلوری یدن ترقوزه
وارنجه قلعه دیواری و برج و بارولری وحفر اولنان خندقلری
ظاهردر اول طرفده اولان قرارکه حالا معمور در مذکور
قلعه نك دیوارلری سنك خارالر ایله انشا اولنوب جابجا قلعه لری
و یدی خندقلری حالا قالمشدر که اق دکزدن قره دکزه
نهایت بولمش بر حصن حصین وسد متین بر قلعه در و بوما بینده
قصبۀ چتالجه نام محل بر معمور بلدۀ آباداندر اول عصرده بودخی
استانبول قلعه سنه متصل قلعه در حالا آثار اساسلر نمایاندر مذکور
قلعه استانبول بوغازندن یانقو بن مادیان بطریقی بنا ایتدیکی یوروز
قلعه سنه اندن طربیا قلعه سنه ورزوم ایلی حصاری زمیننده فرانده
قلعه سنه واورطه کوی ارضنده ایانطه قلعه سنه وفندقلی
قصبه سنده باغچه قلعه سنه وغلطه بورننده قورشونلی مخزن یرنده
یانقو ایازمه سی قلعه سنه اندن عزب قپوسی زمیننده غلطه قلعه سنه

اندن ترسانهٔ قديمده پانورونه قلعه سنه اندن ترسانه باغچه سى يوردنده
ايلينه قلعه سنه اندن غلطه قره قلعه سنه حالا سود ليجه قصبه سنده
جعفر آباد تكيه سى زمیننده مذكور قلعه لرك اساس بنالرى ظاهردر
وبالاده تحرير اولنان قلعه لر كه ساحل بحرده واقع اولمشدر
برقلعه دن برقلعه يه استانبول بوغازنك ايكى طرفنده اولان قلعه لرك
بربرينه متصل سراپا قلعه ديوارلرى احاطه ايتمش برقلعهٔ عظيم
ايديكم جميع جرم استانبول يدى كونده دور اولنوردى بوزانطر
قرال استانبولى بو ترتيب اوزره تكميل ايدوب حالا استانبول قلعه سى
اولان اول عصرده ایچ قلعه ايدى جمله پادشاهلر اداء خدمت
ايدوب استانبول ايچره يدى كوه بالا اوزره برر دير عظيم بنا ايتديلر
ويتمش مرتفع پشته اوزره يتمش عدد مناستر عظيم انشا ايتديلر

در بيان اياصوفيه

وبوزانطر قرالك بردختر پاكيزه اخترى وار ايدى ماكدونيه
شهرلرندن صوفيه شهرنده متولده اولوب باباسنك استانبولى بنا
ايتديكن استماع ايدوب ايكى مليون مال وخزينه ضرم عربه لرينه
تحميل ايدوب استانبولده اياصوفيه ديرينه مباشرت ايتدكده
حضرت خضر كلوب مهمات ولوازمنى الك وشورسم اوزره ايلك
ديو حضرت خضر تعليميله اياصوفيه نك بناسنه شروع ايتديلر
ابتدا زمين قعره وارنجه حفر عظيم ايدوب براى تملينه رصاص
ازيدوب نهر عظيم كبى اقيدوب ابتدا زمينه قورشون تمل براقديلر
انك اوزرينه بيك عمود منتهالر اوزره طاقه لر وطلوزقبه لر انشا ايتديلر
التى صوصهريجى اولوب رحمت ايله مالامال اولور استانبولده زلزلهٔ
عظيمه اولمغله جمله بنالرك اساسن بوش ايدوب زلزله دن امين اولمق
ملاحظه سيله اياصوفيه نك زيرزمينن صهريج ايتديلر حالا قرق چشمه
صوبى ايله مملودر وجابجا بعض برلرين تعمير ايچون اياصوفيه التنده

قايقلر واردر و جامعك تاوسطنده باقر قپاقلی برچاه واردر اندن قوغه‌لر ايله صوچكوب بعض كيمسه‌لر نوش ايدرلر اندن جانب اربعه سی در و ديوارينك عمارتنه شروع ايليوب جمله سماقی و رخام يرقانی و بياض مرمر مجلا سر عمودلر اوزره ودرت طبقه تاك خورنقلر اوزره برقبهٔ سرنكون رصاص نيل كون ايله مستور برقبهٔ معمور ايتديلر و قبله طرفندن نيم قبه ايچره ينه نيم قبه‌ده محراب وضع اولنمشدر وقبله قپوسی اوزره دخی نيم قبه‌لر ايله مبنيدر ان شاءالله جامعلر اوصافنده علی التفصيل تحرير اولنور و بو اسلامبولك بدنجی بانيسی وزندون قرالك عمسی يانوان قرال كه تواريخ يونان صاحبيدر اول عصرده ارذل مجارستانده يانوه نام شهرده مقر ايدينوب تخت كاه ايدنمشيدی چونكه برادر زاده سی وزندون قرال باباسنك تختكاهی اولان ماكدونيه شهرنی تعمير ايدوب هر پادشاه اسلامبول ايچره برر اثر ايتدكلرينی استماع ايدنجه ينوان قرال اول سور معظمه صولازمدر ديو استانبوله صو كتورمكه تشمير ساق و بذل همت ايدوب وارمقدورن اكا صرف ايلدی

جريان نهر طونه بسعی قرال ينوان

ينوان قرال دريا مثال عسكر ايله نهر طونه‌نك ماه تموزده تنزل ايتديكی محل اوزره كلوب اسلامبول ايله طونه‌نك علم هندسه اوزره ارتفاعن الوب طونه ساحلنده فتح اسلام قلعه سی قربنده صودن وطورن قلعه‌لرينك محللرين ارض عالی بولوب اول محلدن طونه كنارن حفر ايديروب نيجه كره يوز بيك ارغادلر ايله نهر طونه‌نك جريانی ايچون يارارق وقزارق وكوه بالالری قرارق دره‌لره قنطره‌لر احداث ايدرك اسلامبول قربنده ازاقلی نام محله دك طونه‌يی كتوروب اندن طونه ايچره عظيم بدنك خار الرايله برصفهٔ شدادی بنا ايدوب اول محله برتيمور قپو انشا ايتديلر حالا طونه تنزل ايتدكده مذكور تيمور قپو ظاهر اولور

فقیر اوسمتلر ده اهل خدمت ایکن مذکور تیمور قپویی اوچ دفعه
کورمك واقع اولمشدر حالا اول جای مزبوره طونه تیمور قپوسی دیرلر
طونه کشتیبانلری اول ضیق سده کلدکده خوف ایدوب بعضا کمیلرك
یوکلرینی اخراج ایدوب سبکبار اولدقده بی باك و بی پروا اول تیمور
قپو محلندن عبور ایدرلر نهر طونه ایچره برسدد دخی انشا ایدوب حالا
اکا تختلو سدی دیرلر هرسنه نیجه کشتیلر پاره لنوب هلاك اولورلر
بعده ینوان قرال عصرنده نهر طونه بولنوب تیمور قپودن کیروب
تا اسلامبول ایچره یکی باغچه دن آق سرای محله سندن جریان
ایدوب استروبه قپوسنه که حالا لانقه قپوسیدر اول محلدن نهر
طونه اق دکزه منصب اولدی اول محلده اسلامبولی تعمیر ایدن
وزندون قرال قدس شریفه زیارتندن کلدکده عیسی قوجه ینوان
زندون قرالی استقبال ایچون اسکداره کچدکده وزندون قرال ایله
ملاقی اولوب وزندون ایدریا عمی اجراسن مراد ایتدیکك طونه
نهرین نیجه ایلدك دیو سؤال ایلدکده درحال ینوان دولتکده
طونه نهرینی عورت کبی صاچندن طوتوب کشان بکشان
ماکیدونیه ایچندن حالا جریان ایتدیردم دیو مغرورانه ومتکبرانه
جواب ایدنجه بامرالله همان طونه نهری رجوع ایدوب جریان
ایتدیکی یوللری خراب ایدوب وارنه ایله پوراوادی بیننده طونه
دکرمانلری نام محلدن داوب برعین عظیم ظاهر اولدی حالا
آسیابلری دوران ایدوب جمله دوبروجه خلقی انده دقیق حاصل
ایدرلر طونه دکرمنلری دیو مشهوردر اندن طونه نك برعینی دخی قرق
کلیسا شهرینه قریب بکار حصارنام قریه نك قبالرندن ظهور
ایتدی بوطونه نك برقولی دخی بیوك چکمجه وکوچك چکمجه دن
طلوع ایدوب بحر رومه مخلوط اولور و بوتقریر ایتدیکمز محللردن
جریان ایدن عین طونه نهری اولدیغنه اثباتم اولدرکه طونه نهرنده

حاصل اولان مور بشه بالغی وفرس واوشتوغه وجیغه بالقلری طونه نهرینه مخصوص ایکن مذکور عیونلردن چکمجه خلیجلرندن چیقوب صیادلرك دامنه دوشدیکی محلنسده فقیرك برقاج کره منظوری اولمشدر ویلدرم بایزید خان نیکبولی وفتح اسلامی قتح ایدوب نهر طونه نك اسلامبوله جریان ایتدیکی اثنای کلامده یاد اولوب تیمورقپودن صمان وکوردوکوب پوراوادی و بکارحصارندن وچکمجه کوللرندن صمان و کور چقدوغی تحفـه نام تاریخده مسطور ر درحتی دختر سلطان احمد خان فاطمه سلطـان زاده سلیمان بك ایله چتالجه مابیننده ازاقلی نام قریه ده اوج اعلایه سرچکمش قیالری کوهکنلرنقب ایدوب نهر طونه نیجه ایام جریان ایتدیکی یرلرده علامتلری ظاهر درحتی مشعله یاقوب اتلریمز ایله اول غارلر ایچره برساعت جانب شماله کیدوب تماشا ایتدك اما کبوتر قدر یاصه قوشلرینك کثرتندن و بدرایحه لرندن رجوع ایدوب طشره یه چقدق اکر سلاطین آل عثمان همت ایتسه لر اسهل بهانه ایله ینه نهر طونه یکی باغچه وآق سرای ایچندن جریان ایتمك ممکن ایدی بعده بوطونه دن امداد اولنیجه ینه وزندون قرالی اسلامبوله صو کتورمك ایچون صو کزلری جانبنده برعـین زلال بولوب مهندسلر تعیین ومال فراوان بذل ایدوب قرق چشمه کزلری ایله اسلامبوله بوماء حیاتی کتوروب قرق چشمه دن اوج بیك چشمه جریان ایتدیروب اسلامبولی اویله معمور ایتدیکه یانقو وزیری قنطورك بنا ایتدیکی یدی قله قلعه سندن تاسرای بورنی قلعه سنه کلنجه شاهراه طرفنه مرصع مینا اسکمله لر اوزره زراندود اولمش قات اندرقات کمرقوشاقلو سپاه قوللری سلامه طوروب ال باغلرلر ایدی و یوز بیك پیاده مرصع تاجلو کمر بسته قوللردخی اوکی صیره صف صف اولوب الای باغلیوب عبور ایدرلردی وایکی یوز بیك

سواری عسکری دخی الای ایدرلردی تا بو مرتبه کرّ وفر صاحبی قرال ایدی انك دخی دوری آخر اولوب یرینه اوغلی یغفور نام قرال اولدی ﴿بانی ثامن﴾ یغفور مستقل پادشاه اولوب مال قارون صرف ایدوب وزیری دونده نام ذی عقل تدبیری ایله و حکمای مهندسك رأی حسنیله سرای بورنی نام محله دریایه متعلق اوجیوز التمش التی طلسماتلر انشا ایتدیلرکه دریا قعرنده اولان ماهیلر درکار اولوب جمله ساکنان دریادن کونا کون ماهیلر صید ایدوب کفافلنورلردی واوچیوز التمش التی طلسماتلر دخی قره‌یه متعلق انشا ایدوب هر برین بر نسنه اوزره انشا ایتدیلر مثلا عورت پازارنده دیکلی طاشده یانقو بن مادیان هند ستانه کتدیکی عسکرینك الاینی تماشا ایدوب عیان و بیان ایتدی واول عمودك ایچنی مجوف ایدوب مناره واری رهبانلر چیقوب اسلامبوله برطرفدن دشمنان کلسه چاك چلارلردی همان اول ساعت جمله عسکر حاضر اولورلردی ونیجه بیك آثار عجیبه طلسماتلر بنا ایتدیکی مجلنده تحریر اولنور خلاصهٔ کلام بو یغفور قرال اسلامبولی اول مرتبه معمور ایتدیکه کویا روضهٔ جناندر بو دخی ضلالت ایچره مرد اولوب یرینه تکفور نام پلید قرال ضال اولدی تا بش بیك یدیوز اللی سنه‌یه کلنجه نیجه قیاصره لرك ونیجه بطریق وقسیس واقابقه لرك تختکاهی وقرار کاهلری اولوب کوندن کونه شهر ماکیدونی عمارت ایتدیلر ونیجه یوزسنه حکومت اوزره مستقل اولوب کتدیلر بعده تاریخ مزبورده دیار ایتالیه‌ده ریم پاپا نامیله اشتهار بولان مملکتك قرال ضال بد فعال حاکمی فرنك بدرنك دیارنده مشرکیندن قسطنطین نام بدکام بر پادشاه خروج ایدوب ممالك شرقی وغربی وشمالی وجنوبی والحاصل اقالیم سبعه‌یه شاه اولوب قبضهٔ تسخیرینه آلمدق شهر

ماكدونيه قالدی بو حسرت الملوك اولان استانبولی تسخير داعيه سيله اول سور عظيم اوزره ديار افريقيه دن بلاد ماكدونه اون كره يوز بيك كفره جمع ايدوب ماكيدونه كلوب قسطنطين قره ده سلوری جانبندن محاصره ايتدی ودريادن بيك پاره كشتی ايله جنويز قرالی اعانتيله جانب بحردن محاصره ايتديلريدی ماهده اسلامبولی جبرا وقهرا آلوب سلوريدن ترقوز قلعه سنه وارنجه يدی قات كرمه قلعه ديوارلرين و بروج بارولرين خراب ايدوب حالا ايچ قلعه اولان اسلامبولی استيلا ايدوب تختگاه ايدندی وجنويز قرالی دخی غلطه جانبلرندن تاقره دكز بوغازنه وارنجه ساحل بحرده اولان قلعه لری خراب ايدوب جمله فرنك بدرنك غلطه يی تختگاه ايدندی قسطنطين اسلامبولی غيری طرز اوزره بنا ايتمكه مباشرت ايدوب ﴿بانیٔ تاسع﴾ قسطنطين اولدی مال فراوان صرف ايدوب شهری تسخير وسورك بناسنی تعمير ايدوب اول دياری تختگاه ايتديكی تاريخ حضرت عيسی عليه السلام ايله حضرت رسالت عليه السلامك ماييننده ايدی وفرنك مملكتندن تاايران زمين عجم ديار ينك سرحدلرينه دك فرمان فرمايی اولدی تقويت دين مسيح ايدوب نيجه بيك دير بنياد ايلمدی جمله دن بری اثر عظيم دللرده دستان برديرعبرت نما ايتديكه اسمنه ارازيل ديرلرايدی استانبولك تاوسطنده ايكی قرمان ماييننده بركليسهٔ نادرالعصر ايتديكه همان ايچنده قسيس و بطريقدن اون ايكی بيك دخی زياده كيسه ايله مالامال ايدی نيجه يوز سنه معمور طوروب حضرت رسالت پناه افنديمز سعادت ايله رحم مادردن ظاهر اولدقلری كيجه آتشكدهٔ نمرود عرفه شهری ايچره دائما جرغان ايدی سوندی وتاك كسری وقزل الماتك يدی قبه سی واياصوفيه و بو قسطنطين بنا ايتديكی ارازيل كليساسی

دخی اساسندن منهدم اولوب ابو الفتح غازی محمد خان استانبولی
فتح ایتدکده مذکور دیرك اساسی اوزره بر جامع لطیف انشا
ایتمشدرکه حالا معبد کاه ملت اسلامدر ان شاء الله تعالی محلنده
توصیف اولنور وقسطنطینك بر دیر معظمی دخی اسلامبولده
زیرك باشی نام بر پشتهٔ عالی اوزره حضرت یحیی علیه السلام نامنه
اوج بوز التمش قبه‌لی برمناستر بنیاد ایدوب جانب اربعه سن قلعه
دیوار مثال رباط قوی انشا ایدوب ایچنه اوچ بیك رهبان وخدام
قبوب آیین مسیحیه ایدرلردی وبو دیره متصل برصرنیج انشا ایدوب
ایچنده قرق چشمه عیونن جریان ایتدیروب اوزرینه برمدرسهٔ
انجیل خوان بنیاد ایتدی حالا زیرك باشی قربنده آبادان مدرسهٔ پیری
پاشادیرلر ومذکور صرنیج صو یندن صو ویررلر وبوز عمود عالیلر
اوزره مبنی بحیره مثال برصرنیج آب واردر ماه تموز ده اون قپانی
کشنیبانلری وغیری جانلراندن دفع عطش ایدرلر وسلطان
سلیمده سیواسی تکه‌سی التنده وادرنه قپوسی داخلنده ومعجونجی
محله سی قربنده وکدك پاشا قربنده و بیك خانه قربنده عظیم
صو صرنیجلری انشا ایدوب آب رحمت ایله لب برلب ایدوب
جمله شاه راهلری خار وخاشاکدن وکرد وغباردن پاك ایدردی
وآت میدانی دیوان کاه اناس ایدینوب انده عجایبات وغرایبات
دهردن طلسمات عجیبه وتمثالات غریبه احداث ایدوب
عدالت کاه نصاری ایدنمشیدی وجمیع وزرا ووکلالرینه فرمان
ایدوب انی عدالت کاه نصاری ایتدیلر فرمان ایدوب اسلامبول ایچره
نجه بیك عمارتلر واثر غرایبلر وتصویر عجایبلر پیدا ایتدیلر وقسطنطین
والده سی الیه نام راهبه کوچك اياصوفيه دیرین انشا ایدوب
حضرت ذکریا نامنه تاریخن تحریر ایتدی سنهٔ مزبورده قسطنطین
دیار رومه قریب پای تخته مقر اولان دوغا شهرنده قرال قزی

ایدی یعنی ادرنه شهرنده ایدی قیامه کلوب ایاصوفیه دیرنده جانب
ار بعه سنه بیك برقباب عظیمه لر بنا ایدوب هر برنده آیین دین ملت
اولور دیکم دین حضرت عیساده اولا بنا اولنان قباب عالیه نك
بری ارسلان خانه و نقاش خانه اولان قبه لردر بردخی باب
همایون ایچره حالا جبه خانه اولان قبه درکیم الی یومنا جبه خانهٔ
آل عثماندر بو کونه قبــاب عظیملر واردر دارعلوم ودارمسافرین
و مهمان خانه لر وتیمار خانه ایله ایاصوفیه اطرافن آراسته و شهر
ماکدونیه یی پیراسته ایدوب مذکور قبابلرك تا وسطنده طاوق
بازاری نام محلده اوج آسمانه سر چکمش سنك سماقدن سرامد
عمود منتها انشا ایدوب تاذروهٔ اعلاسنه بیاض مرمر رخام اوزره
برطیور تمثالن احداث ایدوب هرسنه اول مرغ بی برقع طائر وقتیله
صیحه اوروب پر و بالن کشاده ایدنجه اقالیم سبعه ده نقدر مرغان
وطیور صغرجق وارایسه جمیع دنیا حدیقه لرینه مستولی اولوب
منقارلرینه برر زیتون وناخنلرینه ایکیشر زیتون آلوب هرطیور
اوج دانه زیتون هدایا ایله استانبوله کلوب مذکور عمودك ذروهٔ
اعلاسنده اولان قبــه سنك دلکندن زیتونلری براغوب ادای
خدمت ایدوب کیدرلر ایدی و بو زیتونلری رهبانلر تناول
ایدوب دفع جوع ایدرلر ایدی بو کونه نیجه بیك طلسمات
اولدیغی محلنــده تحریر اولنور و قسطنطینك اناسی الیه استانبول
قلعــه سنك تعمیری ایچون جددندن انتقال ایدن مال موردندن
بیك ملیون مال قسطنطینــدن الوب کندی ترك دنیــا
اولوب حضرت مریم طریقی اوزره کشیشه اولوب لایعد مال ایله
دریادن یوز پاره کمی ایله عکا قلعه سنه واروب ابتدا انی بنا ایدوب
برسورمتین و برلیمان عظیم انشا ایدوب اندن ارض مقدسه ده قدس
شریف ایچره قمامه نام بر دیر بنــا ایتدیکم روی ارضده بی مثل

بردیر عجیب اولدی حالا جمیع نصارای ضلال پیشه لرك بلا تشبیه
قبله کاهلریدر که هر سنه نصاری واروب قامه ده پرغم اولوب زیارت
ایدوب حاشا حج ایمش اولورلر اماخاج پرستلك ایتدکلری مقرردر
و بودیرك اوصافی سیاحت نامه جلدمزده مسطور در بعده بوالیه
نام راهبه ارض مقدسه مالکه اولوب نیجه خیراتلر بنا ایدوب آخر
دوری آخر اولوب قدس شریفده طورسیناده حضرت مریم جنبنده
مدفوندر بعده جمیع مال قارونی اوغلی قسطنطین اخذ ایدوب
اسلامبولك سور باروسنی مجددا بنا ایتمکه سعی وشروع ایتدی
﴿ بانی تاسع ﴾ اولان قسطنطینك اسلامبول سورین بنا ایتدیکی
اشکال قلعهٔ بیان ایدر قول مورخان اوزره اسلامبوله ابتدا اساس
اوران سلیمان علیه السلامدر اندن اسکندر ذوالقرنین در اندن
یانقو بن مادیاندر اندن اوغلی بوزانطرقرالدر اندن قیصر رومدر
اندن یانقو نبیره سی وزندون قرال اندن یعفور قرالدر اندن مرقوم
قسطنطیندر بو مذکور قراللرك میانده نیجه بیك قرال قرالی ملکار
وقیصرلر وتکفورلر کلمشدر امابو قسطنطیندن اول جهانکیر اولان
اسکندر یونانینك (٩٩) تاریخنده قرالزاده بانوش قرال ازقالدیکم
جهانارا اوله واروب دیار عجمده شابور شاهی وجمله عسکرینی
دندان تیغدن کچیروب اقلیم عجمی خراجه کسوب غایت جبار اولوب
ملت مسیحیه اهانت ایتمکه باشلدی حلب وشام وعراق ومصرده
نقدر دین مسیحدن قوم نصاری وار ایسه جمله سنی قیروب مال
وخزینه لریله عسکر جمع ایدوب اسکندریه ده کندو یه عصیان
ایدن اجیله نام وزیری وجمله تابعلرینی اصلا امان ویرمیوب قتل
واسکندریه یی فتح ایدوب اسکندریه صاحبی اولدی آخر کار
یکرمی سنه تاقیانوس قرال ضال اولوب اصحاب کهف یدی سکز
کشی بونك زماننده مغاره یه فرار ایتدیکه حقلرنده سورهٔ کهفده

آیت ایله ثابتدر بو یله ظالم وجبار اولوب ناحق یبره‌قان دوکدیکی ایچون دیشلری دوکلوب مرد اولدیغی سنه قسطنطین انك شهرندن فرار ایتمشدر اندن تاقیانوس یرینه اوغلی فرینسال قرال اولوب ابتدا دین عیسی اوزره نصرانی بعده مجوسی اولوب نیجه نصرانیلری قرمشدر ونیجه رهبانلری یاقمشدر اما قسطنطین اول مجوسی ایدی قرال اولوب غایت شجیع و بهادر و مدبر و عسکر پرور اولوب عجم دیارین جمله خراجه کسوب استانبول قلعه‌سن عمارت ایتمکه شروع ایلدی (حکایه) اما مجوسی مذهبندن چیقوب مسیح مذهبنه کیرمه سنه سبب تواریخ یونانیانده اویله تحریر ایتمشلرکه قسطنطین غایت جماع ایدیجی ایدی رومه شهرنده جزام علتنه مبتلا اولوب قاش وکبرك وصاج وصقالی دوکیلوب بورننك دیرکی دوشه یازدی فرنکستان والامان وعرب وعجم حکمالرین جمع ایدوب بریسی دردینه دوا ایده میوب آخر بو قسطنطین جمله کزی قرارم دیدکده برمجوسی حکیم دین مسیحه خیانت ایچون ایدر ای قرالم صحت استرسك سنك دردیکه غیری علاج یوقدر اولا برحوض انشا ایدوب اول حوضك ایچنی اناسی ممه سین امن معصوملرك قانیله لب برلب ایدوب ایچنه کیروب برساعت طوروب اندن چیقوب حمامه کیرقرق کون بوحال اوزره ایله بوجزام زحمتندن خلاص اولورسك دیدکده درحال قسطنطین امرایدوب اوچ بیك نارسیده و شیرخوار معصوملری جمع ایدوب جلادلر حوض اوکنده بوغازلمق صددنده ایکن هر برینك اوچ بیك بابالری وانالری و هر بری جکرپاره لرندن ایریلوب اون بیك قدر اقرباوتعلقاتلری باشلرین آچوب درون دلدن لسان یونانجه هر بری برکونه کریه وزاری ایتدکلرینی قسطنطین

كوروب واشيدوب ويكرمي بيك قدر آدمك فريادلري
قسطنطينه خوش كلميوب جزام مرضندن اولورسم اوله يم بوقدر
اطفال بى كناهى ناحق يره قتل ايدوب معصوملرك قاننه
كيرمم ديو انالرينه وبابالرينه باغشلادم تيز بابالرينه ويرك الله
تعالى ايچون ازاد ايلدم بعد اليوم دعاء خيرمده اولسونلر ديو جمله
معصوملرى والده لرينه تسليم ايلدكلرنده شادمانلقلرندن نيجه سى
تسليم روح ايدوب بكا ايده رك آلهى پادشاهمزى بو جزام
زحمتندن خلاص ايله ديو تضرع ونياز ايدوب كتدكلرنده
درحال قسطنطينه بر نوم غلبه ايدوب همان دم واقعه سنده
حضرت عيسى عليه السلامى كوروب ايدر يا قسطنطين اول
معصوملره مرحمت ايدوب بودردى چكمك بكا يكدر ديو قان دوككى
ارتكاب ايتمدك ايمدى الله تعالى حضرتلرى دخى سكا رحم ايدوب
بو مرضدن خلاص ايلدى ديو قسطنطينك اندامن دست شريفيله
صغايوب ايدر يا قسطنطين سكا بو معصوملرى قتل ايله ديسان
حكمالرى قتل ايله ديوب النده كى عصا ايله قسطنطينه برعصا
اورنجه قسطنطين خوابدن بيدار اولوب كورديكه جميع علتدن
برعلت قالميوب تندرست اولمش همان لا اله الا الله عيسى روح الله
ديوب مذهب مجوسيدن دين عيسايه كيرمسنه سبب بو در تاريخ مينوده
مفصل تحرير اولنمشدر بعده اول حكمالرى حضورينه چاغروب قتل
ايدر ايكن برطبيب ظريف ايدر هله بنى سويلت اندن قتل ايله ديدكده
حكيمه دستور ويروب ايدر پادشاهم جميع ديارك بقراط وسقراط
وارسطاليس وافلاطون مرتبه سنده اولان حكمالر كرانله نيجه
معالجه ايتدك اصلا علاج پذير اولمادى آخر بيلدك كه سكا دعالازمدر
آخر بونى تدبير ايتدك كه معصوملرى جمع ايدوب جلادلر قتل

ایده جك محلده معصوملرك بوقدر بابالری واقربالری فریادینه
تحمل ایده میوب قرالم مرحمت ایدوب جمله سنی رحما آزاد ایتدکده
دعالری مستجاب اولوب انلره رحم ایتدیککك ایچون الله تعالی
دخی سکا مرحمت ایدوب شفا ویردی دیو حکیم جواب ویردکده
قسطنطین اول حکیم صاحب کلامی عفو وازاد ایلدی بعده
قسطنطین کون بکون قوت بولوب جهان آرا پادشاه اولدی
وقسطنطینه قلعه سن او یله تعمیره باشلدیکه بهر یوم اوج کره
یوز بیك عمله وارغاد و یوز بیك استاد معمار تعیین ایلدی

﴿ در بیان سبب بنای قامه در قدس شریف ﴾

بومحلده قسطنطینه برکیجه عالم خوابده رؤیاسنده دیدیلرکه
یاقسطنطین والده لك هلانه مای مراوی قدسه کوندروب
انده برمعبد خانه انشا وقدس شریف ایچره برکنیسا
یابسین دیدکارنده همان قسطنطین خوابدن بیدار اولوب
والده سی هلانه یی حضورینه چاغروب واقعه یی تقریر ایدوب
تیز والده حاضر اول دیو والده سنه قرق ملیون مال وقرق بیك
عسکر ویروب قره دن قطع منازل ایده رك قدس شریفه وارر
بری طرفدن قسطنطین اوج بیك پاره کمیله بوقدر بیك عسکر
ومهمات ایله اق دکزدن موافق ایام ایله یافه اسکله سنه یانشوب
هلانه خاتون دخی قدسه حضرت عیسانك بعض آثارلرین
بولوب خیراتلر یاپوب نابولس شهرنده دخی بردیر عظیم انشا
ایدوب ینه قدسه کلوب برکون مغادیوس نامنده تاحضرت
عیسی علیه السلامدن برو معمر اولمش بر پیر ناتوان ایدی مکر
یهود طائفه سی حضرت عیسی علیه السلامی بواغاجلره اوزره
صلب ایتمشلر ایدی وصلب اولنان اغاجی مغادیوس پاپاز هلانه یه
کوستروب هلانه امری ایله اول اغاج یرین قازوب ایچنده برقبر ایله

صلیبلر چقار نصاری زعمنجه اول اغاجلری بر بر اول قبر ایچنده کی
میت اوزره براقدیلر اول آن اول میت دیریلوب قالقدی اول کون ماه
ایلولك اون دردنجی کونی ایدی قوم نصاری اول کونی بیرام ایدندیلر
بو ماجرا عیسی علیه السلام مولدندن اوچیوز یکرمی سکز سنه
صکره ایدیکه حالا روملك خاج بیرامی اولوب خاجلرینه تعظیملری
بوندن قالمشدر اول میت اوزره اول خاجلری براغوب میت حیات
بولدیغی تاریخ یوناننده مرقومدر بعده مذکوره هلانه اول خاجلری
التون صندوق ایچنه قیوب باشی اوزره صاقلردی وقامه نام دیری
هلانه تعمیر ایدوب نصاری زعمنجه قامه دیری اول حیات بولان میتك
قبری اوزرینه در اول قبر ایسه حاشا عیسی علیه السلامك اوله بعده
آسمانه عروج ایتدی دیرلر بر فرقه نصاری یوق حیاتده اولوب خلقی دینه
دعوت ایتدی وینه مرحوم اولدی دیرلر اما روح الله دیان نصاریلر
مسیح آسمانده ادریس نبی ایله حیاتده در دیرلر بعده هلانه خاتون
نیجه خزینه خرج ایدوب مسجد اقصایی تعمیر ایتدی وصخرة
اللهی تزیین ومجددا بنا ایدوب نیجه خیراتلر دخی اکا علاوه ایدوب
و یهودیلری قیره قیره اسلامبولده اوغلی قسطنطینه کلوب التون
صاندوقه ایچنده کی خاجلری حضرت عیسی علیه السلامك یادکاریدر
دیو هدایا ویردی قسطنطین خاجلری یوزینه وکوزینه سوروب
اناسی هلانه یی وخاجلری الای عظیم ایله زیرك باشی دیرینه کتوروب
شهر قسطنطینی دخی عمارته باشلدی وعظیم قرال اولدی

﴿ قسطنطین نام قرالك اسلامبول سوریی ضمیمهٔ
شدادی بنالر احداث ایتدیکن بیان ایدر ﴾

اول اسلامبولك جانب برنده غرب طرفنه یدی قله دن تا حضرت

ابی ایوب انصاری اوکونه وارنجه ایکی قات حصن حصین وسدمتین
دیوار بنا ایتدی اولکی دیواردن ارتفاعی یکرمی برذراع عالیدر وعرضی
اون ذراعدر ایچ قات دیوارك قدی یتمش ذراع بالادر وعرضی یکرمی
ذراعدر وخارج سورك ارتفاعی قعرخندقدن تابدنلره وارنجه
قرق ایکی ذراع ایدوب اساسندن آب ظهور ایدوب ایکی دیوار
میانی رختم ایله متانت ویروب بورختمك عرضی سکسان ذراعدر
وخارج سور ایله داخل سورك مابینی التمش ذراع فاصله بر یردر
حالا طوب قبوده اولان باغ آل عثمانك یکیچری زاغلرینك ییلاغیدر
وسورخارجنده برقات الچق حصار دیواری بنا ایدوب قعرخندقدن
ارتفاعی یکرمی بش ذراعدر عرضی التی ذراعدرو بوایکی دیوارك
مابینی قرق ذراع فاصله دیواردر بو حساب اوزره اسلامبول
قلعه سنك قره جانبی اوج قاتدر ودیواولرینك اوکنده کی برقات
عمیق خندق حفری یوزذراعدر خندق ایچره یدی قلهدن
سلوری قبوسنه کلنجه دریا کرردی وایوب انصاری قبوسندن
تا اکری قبویه کلنجه ینه دریاکیروب قلعهٔ اسلامبولك قره جانبی
بومرتبه اوج قات متانت اوزره اولوب اوج قاتده بیك ایکییوز یکرمی
بش برج قله لر اوزره اونر رهبان دیدبان تعیین ایدوب شب وروز
نکهبانلق ایدرلر ایدی قلعهٔ اسلامبول شکل مثلث واقع اولوب
جانب غربی بره وجانب جنوبی وشرقی وشمالی بحره واقع اولوب
مثلث الشکل اولمغله ایچنده فتنه و فساد و عصیان اکسك
دکلدر اما بحر طرفلری یالڭ قات سد یأجوج وارمتین دیواردر
برج و بارولری هزاردندان بدنلر ایله آراسته اولمش قلعهٔ استواردر
قسطنطینك بوقلعه یه بو بله همت ایتمدن مرادی اول ایدیکه علم
نجومده یکانهٔ عصر ایدی علم قوتیله حضرت رسالت علیه السلامك
ظهورندن خبردار اولوب اول حضرت جهان پادشاهی کله جکدر

دیو خوفنـدن سعد ساعنده سرطان بر جنـده عمارتنه شروع
ایدوب عمارتی سرطانده اولدیغیچون عسکری طائفه سنك فتنه سی
اکسك دکلدر و قلعه دائرامادار اون سکز میل احاطه ایدر شکل
مثلث بر قلعهٔ بی مثـالدر برکوشه سی جانب قبـله یه موزون یدی
قله در و برکوشه سی جانب شماله ناظر سرای بورنیدر و برکوشه سی
جانب غرب و یلدز روزکاری میانته ناظر ایوب انصـاری قپوسی
کوشه سیدر و قسطنطین جنو یز قرالندن قز الوب قرابت
تقربیله قراله رخصت ویروب اسلامبول خلیجنك شمال جانبنده
غلطه نام قلعهٔ جنو یز قرالی درت اوغلونه و یروب درت قلعـه
بر برینه متصل حصار عظیملر بنـا ایتدیکیم هر بری بر رحصین
استوار در لسان یونانده غلطه دیوسوده دیرلر مقدم قسطنطینك
سودخانه سی اولوب جمله حیوانلری انده طوردیغیچون غلطه دیرلر
و اسلامبول قلعه سنك ابتدا بانیسی ماکدونیه در یانقو بن مادیان
بنا ایتدیکیچون یانقو بجه دیرلر اندن اسکندر بنـا ایتدیکیچون
الکسان دیرلر اندن برزمان بوزنطیر دیدیلراندن برزمان وزندونیه
دیدیلراندن یعفور یه دیدیلر طقوزنجی کروه قسطنطین بنا
ایتدیکیچون لسان یونانده بوزنایـنام دیدیلر ولسان نمجه ده قسطنطین
او بول دیرلرلسان مسقوده تکفور یه لسان افریقیده غرندون لسان
مجارده وزندون فناطور یه لسان جهودده الیانه اسفجده خرقلیان
لسـان فلمنکده استفـانیه پورتقالده قسطنطیه لسـان عربده
قسطنطنیه لسان عجمده قیصر روم لسان هندده تخت روم لسان
تاتارده صقالیه لسان ترکده اسلامبول دیرلر غلغلهٔ روم نامیله
شهرت شهیرا ولمشدر مرورایام ایله اسلامبول قسطنطین عصرنده
اولقدر معمورا اولدیغندن ماعدا برقزل یورطه کوننده جمیع دیرلره آیین
مسیحا ایتمکه کلان نصارالری رهبانلر حساب ایدوب قرق کره یوز بیك

نفوس اولدیغی دفتری قسطنطینه عرض اولندی وساحل
بحرده قرق بیك ماهی دالیانلری وار ایدی یدی قله دن تا سرای
بورننه کلنجه کونا کون سمکلر وحیوانات بحریلر صید ایدوب
کفافلنورلر ایدی اول عصرده سرای بورننـدن یدی قله یه
وارنجه ذیل قلعه شاه راه ایدی شمدیکی کبی قلعه دیوارین
لدوس روزکاری دوکوب منهدم ایتمزایدی امانه تاابتدا بناسندن
برو بو اسلامبول قلعه سنك ایکی دریا طرفنده خندقی یوقدر
زیرا لب دریا اولمغله خندق حفرنه تحملی یوقدر همان صوظاهر
اولور اماقره دکزواق دکز بوغازلرنده ابو الفتح سلطان محمد خان
کلید البحر ده قلعه لر بنا ایدوب اسلامبول قلعه سی
امن وامانده اولوب دخی متانت بولدی خلاصهٔ کلام اساس
و بنا سین مهندسین سلف استحکام ایتمشلر در بعده مثلی بنا
اولنمامشدر اولقدر واسع قلعه در که قسطنطین بنا ایلدکده
اوج یوز التمش التی قپو ایدی سلطان محمدخان بعد الفتح یکرمی
یدی قپو الیقویوب ماعدا سین مسدود ایلدی حالا مسدود
اولان قپولر جوانب ثلاثه ده آشکار در نتیجهٔ کلام قسطنطینك
عمری عمارتله آخر اولوب مرغ جانی بازاجلدن قورتلمیوب قفس
تندن طیران ایدوب برحاکم عادل ودین عیساده کامل ایدی
دیرلر بعده اوغلی مغره قسطنطین قرال اولوب اول دخی دین
عیسی اوزره شان وشهرت بولوب ایا صوفیه انك زماننده
بنا اولنوب معبدگاه نصاری اولدی بعده مغره قسطنطین
دخی مرد اولوب انك یرینه شلسز نام کفره قرال اولوب اول دخی
مرد اولوب انك یرینه بترو نامنده بری قرال اولدی حوار یونك برین
قتل ایدوب صکره رومه شهرینه قرال اولوب قوم نصارانی قیرمغه
باشلادی بعده قسطنطینك اناسی هلانه بو قرالی قتل ایتدردی

در بیان مقدار دائرهٔ قلعهٔ قسطنطنیه

اولا بو فقیر بیك قرق درت تاریخنده سلطان مراد خان رابع
روان سفرینه روان اولدقده بیرام پاشا اسلامبولده قائمقام اواوب
مرحوم پدرم بیرام پاشا ایله اثنای مصاحبتده اسلامبول سورینك
تعمیرنی تشویق ایدوب تعمیرینه مباشرت اولندقده اول عصرده
بو فقیر اسلامبول قلعه‌سن دائراماداراد ملادم یدی قله دن طشره
خندق کنارنجه تا بابا ایوب انصاری قپوسنه کلنجه سکز بیك سکز یوز
اون آدم والتی قپودر وکوچك ایوان سرای قپوسندن تا باغچه
قپوسی یعنی شهدا قپوسنه وارنجه اون درت قپو ماینی التی بیك
بشیوز ادیمدر ویکی سرای که اریه انبارلری دینده کراجی باشی
قپوسندن یکی سرای دائرا مادار اون التی قپودر اون قپو
مکشوف والتیسی مغلق قپولردر حین اقتضاده کشاده
اولور خاص قپولردر وبو یکی سرای قلعه‌سی ابو الفتح سلطان
محمد زماننده تعمیر اولدی دائرامادار جرمی التی بیك بشیوز آدیمدر
و آخر قپودن طشره نو بنا اولان طریق عام اوزره و تا یدی قله
کوشه سنه وارنجه اون بیك آدیمدر ویدی قپودر و تحریر اولنان
حساب اوزره استانبولك جرمی دائرامادار اوتوز بر بیك سکز یوز
آدیمدر و بیك آدیمده اون قله واقع اولمشدر بو حساب اوزره
اوجیوز اون بش قله ایدر اماقره طرفی اوج قات دیوار اولمغله
انلرك قله‌لریله جمله برج و باروسی بیك ایکیوز یکرمی بش قله اولور
بیکی چارکوشه و بیکی مدور و بیکی شش خانه عبرت نمون قله‌لردر
و ماینلری بدندر وزندون قرال بنا ایتدکده ایچ قلعه اولمق اوزره
بنا ایتمشدر بیرام پاشا مرحوم تعمیره مباشرت ایتدکده اسلامبولك
وایوب وغلطه واسکدارك اعیان واشراف اهالیسنه واهل حرفته
محله محله اسلامبول حصارینك تعمیرین تقسیم ایتدکده معمار ارشونی

ايله ديوار طشره سندن دور ايده رك حساب اولندقده سكسان
يدى بيك ارشونله احاطه اولنمشدر قسطنطين عصرنده قورشونلى
مخزن قربنده كى طوب خانه ده بشيوز طوب آماده ايدى وسراى
بورننده بشيوز پاره طوب موجود ايدى وقز قله سنده جوانب
اربعه يه ناظر اژدر آتش فشان مثالى يوز پاره طوب وار ايديكه
روى دريا ده بواوج قولك طوبلرندن قوش اوچماق محال ايدى
اول اجلدن دريا طرفى خوفندن اسلامبول امين ايدى اول عصرده
غلطه دن يمش اسكله سنه اوج قات زنجير چكيلوب اوزرنده جسر
عظيم بنا اولنوب عبور ايدرلر ايدى وقت حاجتده كشتيلر عبور ايچون
جسرى كشاد ايدوب كيلر كچدكده ينه جسر قوررلر ايدى دريا اوزره
زنجير ايله برجسر دخى بلاط قپوسندن قارشو ترسانه يه قورلمشيدى
و برجسر دخى ايوبدن سودلجه يه قورلمشيدى و يانقوبن ماديان
عصرنده قره دكز بوغازندن پوروز نام قلعه دامننده روى دريا
اوزره اوج قات تيمور زنجير چكيلوب دشمن كيلرى كچمز ايدى
حالا مذكور جسرلرك زنجير پاره لرى ترسانه مخزننده فقيرك
منظورى اولوب هر حلقه سى آدم بلى قالنلغى قدر وار در اول
عصرده قلعهٔ اسلامبول اولقدر معمور ايمش كه قلعه دن طشره
سلورى يه وقره دكز ساحلنده ترقوز قلعه سنه وارنجه بيك ايكيوز
پاره باغ و بوستانلى قرا وقصبه بربرينه متصل اولمشيدى بيك
حاكم شهر خارجنده و بيك حاكم قلعه ايچره حكم ايدوب روزمره
حكوماتلرى قسطنطينه عرض اولنور ايدى وقرق وزيرى وقرق
بطريقى وقرق قلعه پوروزى و قرق پشته بكى وقرق واموش
وقرق لوغوفتى وقرق بسيار اختيارى وقرق موبارى وار ايديكم
جمله سى حكومات صاحبلرى اولوب اللرندن التون وكموش مجوهرلى
غصالر ايله ات ميدانده ديوانخانه ده قسطنطين حضورنده

ال بغلیوب دیوان سوروب خدمت ایدرلرایدی و بو قسطنطین دخی
جمله پادشاهلری کندو یه مطیع ایدوب ایران وتوران وهند
پادشاهلری کندو یه خراج و یروب اقالیم سبعه یی قبضهٔ تصرفنه
آلوب جهانکیر اولمغه سهل قالمشیدی اما مدت مدیده عمری اسلامبول
عمارتنده کذار ایتدی وزمان حیاتنده قزل یمورطه ومریم انا کونلری
ایا ینقو وقاسم و خضر والیاس واغتوس وخاجلرین صو یه
براقدقلری وقره قونجولوز کونلری و بومقوله بدنام عید نصاری
کونلری وهر پازار کونلری قرمزی برانقوله جوقه لر ایله اسلامبولك
قلعه سنك دیوارینی ستر ایدوب کندوسی الای عظیم ایله لقاء بدلقا
کبی صقالنه انجو دیزوب باشنه تاج اسکندرکانی کیوب اسلامبولی
تماشا ایدوب دوران ایدرایدی واو جبوز التمش قپونك دیدبان
و بوابان ونکاهبانلره بخششلر و یروب عبور ایدر ایدی ومذکور
بدنام کونلری اولنجه قلعه نك جمیع برج بارولرینه نیجه کره یوز بیك
خاج پیکر بیراق وقلاندوره صورتلی صنملر ایله قلعه یی تزیین ایدوب
اوچیوز التمش التی پرده ترمپته وطبل وارغنون وناقوس یونانیلر
طرف طرف چالنوب شادمانیلر اولوب جمیع ملت نصارا دن
غیری ادیاندن آدملر کلوب اسلامبولك زیب وزینتن سیر وتماشا
ایدوب کیدرلر ایدی (و بو جرمده معمور اولان قلعه نك یکرمی یدی
عدد قپولر ینك ماینلری نقدر ایدوکین بیان ایدر اولا یدی قله
کوشکی لب دریادر اندن خندق کنارنجه یدی قله یانه کلنجه
بیك آدیمدر اندن باب سلوری ایکی بیك اون آدیمدر اندن باب جدید
بیك آدیمدر اندن باب طوب ایکی بیك آدیمدر اندن باب ادرنه بیك
آدیمدر اندن باب اکری طقوز یوز آدیمدرو بو التی عدد قپولر جمله سی
جانب غربه ادرنه جانبنه ناظردر ایوب انصاری بابنه بیك آدیمدر
اندن باب بلاط یدیبوز اندن باب فنار طقوز یوز اندن پترو بابی

التیوزاندن یکی قپو اندن باب ایااوج یوز اندن باب جبه علی درتیوز اندن باب اون قپانی درتیوزاندن باب ایازمه درتیوزاندن باب حطب یدییوزاندن باب زندان اوچیوزاندن باب بالق درتیوزاندن باب یکی جامع اوچیوز آدیمدر بو یکی جامع بنا اولندقده مجددا باب مز بور کشاد اولمشدر ایکی طرفندن طاش نردیانلر ایله جماعت کثیره اندن جامعه عروج ایدرلر والده قپوسی دیرلر اندن باب شهید اوچیوز آدیمدر ابوایوب انصاری قپوسندن باب شهیده کلنجه مرقوم سکز عدد قپولر لب دریاده واقع اولوب جمله سی جانب شماله مکشوفدر وسرای همایونك ویالی قپوسی وایچ اخور قپوسی وطوب قپوسی دخی اوغربن قپو وبالقجیلر قپوسی جنوبه ناظردر امادائما کشاده دکلدر اندن باب همایون جانب جنوبه مکشوفدر اندن ایچرو اوج قات باب سعادتلر واردر اندن سروی قپوسی پادشاهلره تبدیل جامه اولوب ایاصوفیه یه یاخود شهری جست جو ایتمکه چقدقده بوقپودن چقار جنوب طرفنه مکشوفدر اول باب سلطان ابراهیم خان عصرنده کشاده اولمشدر وصووق چشمه قربنده بر باب عظیمدر جنوب طرفنه ناظردر اندن باب صوولقلر الای کوشکی دیبنده بر کوچك قپودر جانب غربه ناظردر اندن باب سلیمان خان بر کیجه ده احداث ایدوب مقبول ایکن مقتول ابراهیم پاشا بو قپودن نهانیجه دخول ایدر ایدی جانب غربه ناظر بر کوچك قپودر حالا مسدوددر وتیمور قپو بوستانجیلره ومصاحبلره مخصوص باب عظیمدر غربه ناظردر آخور قپودن بو تیمور قپو یه کلنجه سکز عدد خاص قپولر جمله استانبول شهری ایچنه آچیلور اما سرای بورانی طرفنده اولان بش عدد خاص قپولر دریایه اولمغله شماله ناظر جمله جدید مصنع باب عالیلردر و بو ذکر اولنان بش عدد بابلرك بنیانی وسائر قپولر بنایی التی بیك بشیوزادیمدر وایچ اخور قپوسندن

طشره یه اخور قپو یه کلنجه ایکیوز ادیمدر اندن چاتلدی قپو یه
بیك اوچیوزاندن قوم قپو یه بیك ایکیوزاندن لانقه یه بیك درتیوز
اندن لانقه نك درت بلرك قلعه سنی عبور ایدوب داود پاشاقپوسنه
کلنجه بیك التیوزاندن صمـاتیه قپوسنه سکز یوز اندن نارلی قپو یه
التیوز اندن یدی قله نك ایچ یوزنده ایچ قلعه قپوسنه کلنجه بیك ادیمدر
بو یدی قله باشقه برقلعه در قنطور وزیر بناسیدر قپوسی جانب
شماله مکشوفدر ایکی قات حدید بابلردر بو قپولردن ماعدا تا اخور
قپو یه وارنجه حسـاب اولنان قپولرك یدیسی لب دریاده اولمغله
بجانب شرقه ناظرلردر لدوس زیاده اصابت ایتدیکندن بیرام پاشـا
مرحومك قلعه خارجندن لب دریاده بنا ایتدیکی صفه لرتلاطم
دریادن خراب اولوب بوعد ایتـدیکمزادیملر سلطـان ابراهیم
خان عصرنده اخور قپو ایچروسندن ادیملنوب یدی قله یه وارنجه
حساب اولنمشـدر بوحسـاب اوزره دائرا ما دار اسـلامبول
قلعـه سی یکرمی طقوز بیك سکز یوز اون ادیمدر صحیح معمار
آرشونیله قلعهٔ قسطنطین سکسان یدی بیك آرشوندر والسلام

﴿ در بیـان طلسمات ﴾

اولایانقو بن مادیان عصرنده ووزاندون قرال دورنده وقسطنطین
دورنده اسلامبول معمور وآبادان وآدم دریاسی اولدقده اقالیم
سبعه دن استاد کامل مهندسلر وعلم جراثقالده ماهرلر وعلم نجومده
وعلم کافده صاحب عیارلر هر دیاردن اسلامبوله جمع اولوب
معرفتـلرین اظهار ایچون قسطنطینه انتساب ایدوب اهـالی
قسطنطینیه آفات سمـا و یه وارضیهٔ ذهردن مصون ومحفوظ
اوللریچون هراوستاد کامل اسلامبولك یکرمی یدی کوهی باکلاسند
یکرمی رصد طلسمات احداث ایتدیلر اولا استـاد یعفور عورت
پازاری نام محلده برپاره بیـاض مرمر دن برمیل ایچی آچق

ز دبانلی برعمود باآلاسته انشا ایدوب یانقو بن مادیان هندستانه دز یامشان عسکر ایله کتدوکی عسکرك اشکالنی سیر ایتمشدر که جمله نك صورتلری اول رصدده ظاهر اولوب ذی روح ظن اولنوردی و بو عمودك تاذروهٔ اعلا سنده یکپاره ارض مرمر اوزره برمقصوره جك اوزرنده برپری جهره خوبان زمانه ونیجه آفتاب تمثالن دخی بیاض مرمردن انشا ایدوب یلده برکره برصیحه اوروب روی زمینده نقدر طیور وار ایسه اول صورت اوزره دوران ایدرایکن نیجه یوز بیك طیور زمینه دوشوب اهالیٔ روم آلوب تناول ایدرلر ایدی بعده قسطنطین عصرنده بومیل مناره اوزره رهبانلر چیقوب اسلامبول اوزره برباغی عسکر کلسه حاللرینه واقف اولدقده رهبانلر ناقوسلری اوردقده اهالی آماده اولورلر ایدی بعده بومیلك حضرت رسالت علیه السلامك مولد شریفلری کیجه سی برزلزلهٔ عظیم اولوب ذروه سنده کی پری صورتی وجمله ناقوسلر سرنکون اولوب ومیل دخی پاره پاره اولدیغی حالا ظاهردر اثری کلیا منهدم اولمیوب الی یومنا هذا برتماشاگاهدر (ایکنجی طلسم) قسطنطینك طاوق بازارنده هزار پاره عمودر که احمر کونا سنك صومدن بنا اولنمش برمدور میلدرقدی یوز ذراعدر بو دخی لیلهٔ ولادت نبی علیه السلامده رخنه دار اولوب حدیدکرلر ایله نیجه یردن باغلدیلر حالا قائمدر تاریخ اسکندر رومیدن یوز اوتوز سنه مقدم بنا اولنمشدر بعده قسطنطین بوعمود عالی اوزره برصغرجق قوشی صورتنی طلسم ایدوب یلده برکره اول مرغ قنات قاقوب صیحه اوردقده جمیع طیور منقارنده ومخلبنده اوچ دانه زیتون کتوردکلری باآلاده بیان اولنمشدر (اوچنجی طلسم) سراجخانه باشنده یکپاره برعمود زنبوری اوزره بیاض مرمر صندوقه اوزره بوز انطرقرالك دختر بداختری مدفوندر که مور وماردن مصون اولمق ایچون

مطلسم برعمود در (دردنجی طلسم) التی مرمرده التی عمود واردر که
هر برینی حکمای استاد رصد وضع ایتمشلردر برینی قواق قلعه سی
صاحبی فیلقوس حکیم انشا ایتمشدر اول عمود اوزره طوچدن
برقره سنك صورتنی انشا ایتمشدر دائما اول میلدن صدای زنبور کبی
آواز ظاهر اولوب اسلامبول ایچره زنبور کیرمزدی (بشنجی طلسم) التی
مرمرك برنده افلاطون بر پشه صورتنی احداث ایدوب اسلامبول
ایچره اصلا سوری سنك کرمزدی (التنجی طلسم) ینه التی مرمرده
برعمود بالا اوزره حکیم بقراط لیلك تصویری ایلمشدی بیلده برکره
بو لیلك صیحه اوردقده آستانه ایچره آشیان ایدن لیلکلر هلاك
اولوردی الآن اسلامبول درونه لیلك کیرمز اما ایوب انصار بده
چوقدر (یدنجی طلسم ینه التی مرمرده برعمودك ذروه سنده سقراط
حکیم طوجدن برخورس ایجاد ایدوب یکرمی درت ساعتده برکره
قناد قاقوب صیحه اوردقده اسلامبولك جمیع خروسلری سائر دیارك
خروسلرندن مقدم فریاد ایدوب لسان حال ایله وقت سحردر
یاغافلین دیو آگاه ایدرلر ایدی (سکزنجی طلسم) ینه التی مرمرده
برعمود اوزره سلیمان نبی عصرنده قبشان عورت برقورد تصویری
ایتمشیدی اسلامبول خلقنك کوسغندلری چوبانسز صحرالرده کزوب
قورد زیان ایتمز ایدی (طقوزنجی طلسم) ینه التی مرمرده برعمود
اوزره طوجدن صورتله برجوان و برمحبوبه بر برلر یله سینه برسینه
قوچشوب طوررلر تمثالی یاپمشیدی چنانکیم ارو عورت بر برلری ایله
جدال ایلسه لر یاپار و یاعورت اول عمودی دراغوش ایتدکده البته
اول کیجه مابینلرینه محبت کیروب وطلسمی اجرا ایدن ارسطاطیس
حکیمك روحنی شاد ایدرلر ایدی (اونجی طلسم) ینه التی مرمرده
برعمود زنبوری اوزره حکیم جالینوس رصاص ایضدن یعنی قلایدن
ایکی صورت احداث ایدوب برنی پیر فانی بلی بوکلمش و انك

مقابله سنده فرتونه عبوس الوجه بر پیرەزن قدی دوتا اولوب طورر وارایله عورت بر بریله حسن زندکانی ایتمشلر ار و یا عورت اول عمودی دراغوش ایتسه البته بر برلرندن مفارقت واقع اولور ایدی ولادت فخر عالم صلی الله علیه وسلمده منهدم اولوب یرده مدفون عمود مصنعلر درکه الی الآن بعضیسنك اثری باقی اولوب ناس انلره التی مرمر دیو تعبیر ایدرلر (اون برنجی طلسم) سلطان بایزید جامعنك زميننده چارکوشه یکپاره بر ستون عالی وار ایدی قدی سکسان ذراع ایدی اول عمودی طاعون ایچون طلسم ایتمش ایدیلکیم اول عمود دائم اولدقجه شهر ایچنده طاعون اولماز ایدی آخر منهدم اولوب یرینه سلطان بایزید ولی حمام بنا ایتدیکی کون اول عمود سرنکون اولدقده بایزید ولی خانك براوغلی مطعونا ادرنه قپوسی خارجنده داود پاشا باغچه سنده وفات ایدوب ینه ادرنه قپوسی درونده برصفه اوزره دفن اولنوب اندنصکره اسلامبول ایچره طاعون ظهور ایلدی (اون ایکنجی طلسم) اکری قپوقربنده تکفورسرایی یاننده میخالاکی نام بر حکیم برمیل سنك سیاه اوزره طوجدن برعفریت صورتی احداث ایلیوب ییلده برکره اول عفریت نعره اوروب اغزندن آتشلرزمینه صاچیلوب هرکیم اول آتشدن برشرر الوب خانه سنده مطبخنه قویسه اول آدمك کمال صحتی اولدقجه اول آتشدن نارشرر اکسك اولماز ایدی (اون اوچنجی طلسم) زیرك باشی نام محلده کی حضرت یحیی نامیله بنا اولنان دیرك ذیلنده برغار عظیم وار ایدی هرسنه زمهریر شتاسی کیجه لری اولدقده اول غاردن نیجه قره قونجولوز نام جادولر چیقوب عربه لر اوزره سوار اولوب دوران وسیران ایدرلر ایدی وقت سحر اولدقده ینه جمله سی مذکور غار ایچنده غائب اولورلر ایدی (اون دردنجی طلسم) ایاصوفیه دیرینك جنوبنده درت عدد عمود منتهانیاض مرمر اوزره

لا تشبيه جبرائيل و اسرافيل و عزرائيل و میکائیل تمثاللری بلدر
بری جانب شرقه و بری جانب غربه و بری شماله و بری جنوبه
متوجه طورررلرایدی یلده بزکره جبرائیل صورتی قنات قاقوب صیحه
اورسه شرق جانبی غنیمت اولورایدی اسرافیل صورتی قناداورسه
غربده قحط اولورایدی عزرائیل صورتی صیحه اورسه شمال جانبندن
برصاحب خروج ظهورایدرایدی بوتمثاللرولادت حضرت فخر عالمده
سرنکون اولوب حالا مذکور عمودلر ایاصوفیه چیقور چشمه لری
قربنده درت عدد مرمر عمود تماشاکاهدر (اون بشنجی طلسم)
آت میداننده قسطنطین زماننده قبضۀ تصرفنده اولان
پادشاهلرك حکومتلرنده اولان قلاعلرك وشهرلرك عددنجه
هر پادشاهدن رنکا رنك احجار ذی قیمت طلب ایدوب کلدکده
آت میدانی صحراسنده طاغلر کبی یغیلوب تمام اولدقده حساب
ایتدیلر اوج بیك سنك کونا کون کلش اندن بیلدیلر کیم
قسطنطین اوج بیك قلعه وشهره مالك قرال ایمش بعده براستاد
کامل بو طاشلردن قلاع و بلدانك نظام و انتظامی ایچون
بزمیل مطلسم ایدوب میلك اورتاسنده برقالن دمر میل دیکوب
جوانب اربعه سنه مذکور طاشلری هندسه جه انشا
ایدوب میلك تاذروۀ اعلاسنه جام قبه سی قدر برحجر مقناطیس
جذب ایچون قویوب اول میلك اورتاسنه وضع اولنان حدیدی سنك
مقناطیس جذب ایدوب متانت بولدی واول میلك طاشلری اقالیم
سبعه شهرلرندن کلوب بنا اولدیغیچون ملیون باردیرلر الان ثابت
برعبرت نمادر ومعماری میلك دیبنده مدفوندر که عودبارین نام براستاد
کاملدر که ایا صوفیه یی بنا ایدن اغنادوش معمارك اوغلی در
(اون التنجی طلسم) بنه آت میداننده بکپاره چار کوشه احمر کون
سنك زنبوری نقش بوقلمون میلدر که یانقوبن مادیا ن زماننده

بر استاد کامل بنا ایتمشدر که اسلامبول ایچره الی انقراض الدوران
حوادث آتدن هرنه ظهور ایده جك وهر پادشاهك عصرنده
نه ظاهر اوله جاغن علم نجوم قوتیله مذکور سنك خارانك
چارکوشه سنه رموزایله اجناس مخلوقات تصاویرنی رسم ایدوب
برآدم باشنه جبرمه کیمش اکا اشارتدر که بردولت کله ایاقده اولان
باش اوله و مجوزه لی آدملر صورتی واردر بوستانجی کلاهلی
و یکیچری کچه لی آدملر واردر بونلر متصرف اوله لر دیو اشارتن
ایتمش و بایقوشلر صورتن ایدوب خراب اوله علامتن کوسترمش
ونیجه علامات و عجایب وغرائب دخی واردر که تعبیر اولنماز
و یانقوبن مادیانك تصویرینی ایدوب سر بر اوزره النه برمدور
حلقه و یروب مثال ایتمش که مثلا جهانکیر اولوب دنیایی حلقه
مثالی الیمه الدم ومربوری جانب شرقه ناظر ایتمش وارد نده
جانب غربه ناظر النده قصعه لری ایله نیجه دیلنجی صورتنده
پادشاهلر ایتمش خادملرندن و وزرا و رعایاسندن رشوت استیان
حاکملره اشارت ایتمش میلك برجانبنده دخی علم جر اثقال ایله اوچیوز
نفر آدم ایدوب آلات صورتلری و یوجورغات وفلکلر تصویرین
ایتمش حالا چارکوشه سنده بر طوج کرسی ایله ثابتدر که علم
معماریدن خبردار اولان آدم انکشت بردهان ایدر حالا تماشاکاه
اناسیدر (اونیدنجی طلسم) ینه آت میدانده بوزانطر قرالك زمان
طلالتنده سورنده نام حکیم شهرده اولان یلان وچیان وعقرب
مثالی حشراتی هلاك ایچون طوجدن اوج باشلی براژدرها مثالی
جلیل بنا ایتدیکیم ما کدوتبه ایچنده اصلا زهرناك حیوانلر یوغیدی
حالا قدی اون ذراع بورمه اژدر صورتیدر واون ذراع دخی
زمینده سلطان احمد جامعی بنا اولدقده تراب ایچره قالمشدر حتی
قهرمان ثانی آت اوزره عبور ایدرکن مذکور اژدر صورتنه برطپوز

اورنجه اژدرك غرب جانبنه ناظر كله سنك الت چكه سنه اصابت ايدوب
اول آن اسلامبولك غرب جانبنده يلان ظاهر اولوب اول عصردنبرو
اسلامبول ايچنده يلان شايع اولدى ديرلر اژدرك اكر كله لى ينه برضرر
اولورسه اسلامبولى مار بر باد ايدر حاصل كلام حالا مرقوم طلسماتلر
جانب بره متعلق اوچيوز التمش التى طلسمات اولوب عملرى معطل
حالا بعضيلرينك آثارلرى نماياندر وانلردن نيجه لرى بيان اولندى

﴿ در بيان طلسمات دريا ﴾

اولا چاتلدى قپوده كون كورمز پادشاهنك سرايى جنبنده ينه
كندو تصنيفى برطلسم واردر چار كوشه بر عمود اوزره برديو
صورتى وارايدى نجه انكه اسلامبوله اق دكز طرفندن دشمان
كميلرى ظاهر اولسه مذكور ديو صورتندن برآتش ظهور
ايدوب جمله كشتيلرى احراق ايدرايدى (ايكنجى طلسم) قدرغه
ليمانده باقردن بركمى وارايدى نجه انكه ييلده بركره زمهرير
كيجه لرى اولوب استانبولك ساحره عورتلرى اول باقركمى ايله
صباحه دك روى دريا ده شناورلك ايدوب آق دكزى حفظ
ايدرلرايدى حتى ابو الفتح فتحنده مذكور باقركمى غنيمت اولدى
ديرلر (اوچنجى طلسم) بر باقركمى دخى طوپخانه طرفنده آماده ايمتش
ينه ليلهٔ زمهريرده سوار اولوب قره دكز جانبنده سحر ايله كزوب
محافظه ايدرلر ايمش يزيد ابن معاويه غلطهٔ فتح ايدوب بوكشتىٔ
پاره پاره ايندى ديرلر (دردنجى طلسم) سراى بورننده طوجدن
اوج باشلى برا ژدر وارايدى اق دكزدن وقره دكزدن واسكندراردن
كلن دشمن كميلرينه مذكور اژدر آتش فشانلق ايدوب جمله
زورقلرى عسكر ايله احراق ايدر ايمش (بشنجى طلسم) ينه سراى

بورنده او چیوز عمود اوزره اوچیوز التمش نوع دریا مخلوقنك
اشكال وتمثاللری واردی مثلا خمسی بالغی صورتی صدااورسه
قره‌دکزدن اسلامبوله خمسی بالغی کلوب درکاراواوب جمله
اهالی خمسی بالغی ایله کفافلنورلرایدی (التنجی طلسم) ار بعینده
قرق کون ماهیء کوناکون تموج دریااولمدن تأثیر طلسمات ایله
جمله برکار اولوب بالغه غنیمت اولورایدی بعده بوطلسمات
حضرت صاحب رسالتك مولودی کیجه سی منهدم اولوب
الی الآن عمودلری سرای بورنده سلیمیه کوشکنده ن تاسنان
پاشا قصرینه کلنجه ساحل بحرده قالدیرم کبی دوشه مشلردر
روی دریادن قایقلرایله کذارایدنلره آشکاردر کرچه عمودلرمنهدم
اولوب پایمال و بحر ایچره یتار اما طلسم اولان صورتلری دریایه
متعلق اولوب ینه دریایه دوشمك ایله حالا عملدن قالمیوب هرسنه نیجه
بیك الوان ماهیلر کناره چیقوب صید ایدرلر واسلامبول قلعه سن
یکرمی درت میل دریا احاطه ایتمشدر هرمیل باشنده دخی برر شیئه
تأثیر ایچون طلسم وارایدی ویوز یکرمی درت میل باشنده دخی
طلسم وارایدی اسلامبولك طول نهاری اون بش ساعتدر واقصر
کیجه سی طقوز ساعتدر وارض بلده دخی قرق یجق درجه واقلیم
خامسك وسطنده واقع اولمشدرانك ایچون آب وهواسی لطیفدر

﴿ قسطنطینیه ده اولان معادنی بیان ایدر ﴾

اسلامبول ایچره آت میدانده سلطان احمدخان جامع شریفنك
عمارتی التنده برغار عظیم واردرانده ن سیاه باروت وکوهر جله
وکوکرد اصفر چیقوب زمان احتیاجده انده ن آلوب دفع احتیاج
ایدرلرایدی آسماندن اول غاره رعد اصابت ایدوب قسطنطین
عصرنده شهرقسطنطینك نیجه معمورلرنی اول باروت آتش آلوب

خراب ایلدی برروایتده ابو الفتح فتح ایده جکی کونلرده واقع اولدی دیرلر خلاصهٔ کلام بو غاربا روت اوزره نقدر کار قدیم بنالر وار ایسه اوج آسمانه طیران ایدوب بنا پاره لری اسکدارده صلاجق بورنده وقاضی کویی نه دوشدیکی پاره لری حالا ظاهردر و برپاره دخی قبا طاش نام محلده دریا ایچره یاتور اسلامبولدن باروت اتوب انده دوشدیکی محققدر بویله برمغارهٔ عظیم ایدی حالا ملوك مراد ایلسه ظهوره کلور اما شهر خراب اولوب حاصلی خرجنی وفا ایتمز دیرلر (معدن ثانی) اسلامبولك جانب جنوبنده یدی قله دن نیم مرحله قوم بوغازی نام قلعه دن برکونه بیاض قوم حاصل اولور که انکیچون قوم بوغازی دیرلر او یله بیاض دقیقدر که قوت بصر فرق ایده مز اسلامبولك وفرنکستانك قوم ساعتلرین اول محلدن قوم آلوب استعمال ایدرلر (معدن ثالث) ادرنه قپوسی خارجنده داود پاشا قربنده یدی یرده معادن حجر واردر که بویله صنع کردکار بردبارده بوقدر بوقدر بیك بیلدن برو الی یومنا هذا بهر یوم طاش طاشنوب ذره قدر تنزل بولمامشدر زیرا با امر خدا هوادن روزمره تمکده در اما خضر معدنی دیرلر سنکین طاشدر اما صوفیه بناسیچون خضر حضرتلری کوسترمشدر انکیچون خضر معدنی دیرلر لطیف وقطع ایتمسی سهل برحجردر (معدن رابع) ابو ایوب انصاری قصبه سی قربنده طبغان انصاری دیرلر برمعجون مثال طین ملایمدر اندن کونا کون کوزه لر ایجاد ایدرلر جزیرهٔ المیه ده طین مختوم کبی رایحهٔ طیبه سی واردر اندن برکره آب نوش ایدن کویا آب حیات نوش ایتمش اولور (معدن خامس) قصبهٔ ایوب ایله قصبهٔ خاص کوی میاننده اولان بحر ایچنده غواصلر برکونا طین سیاه چقاررلر بوندن دخی کونا کون کوزه لره وکاسه لر وطباقلر ایدرلر برغریب طیندر (معدن سادس) مسیره کاه

كاغدخانه‌ده باروتخانه چرخلرين دوران ايتديرن صو يك كلديكى موضعكه جنديره بوغازى ديمكله مشهور آفاقدر اندن بركونا اكركوكى حاصل اولوركه ازاق اكرندن وشهر قانيزه قلعه سى حاليجى اكرندن نافع براكردر تناول ايده‌نى پك ككردر عجيب خاصيتى واردر اما نادر در اكثريا صوقاپلو مبغاسى اول اكرى ييوب سموز اولورلر غلطه دن فرنك طائفه‌لرى كلوب مذكور قاپلومبغالرى صيد ايدوب دواى امراض ايچون تناول ايدرلر حقا كه نفعى مشاهده اولنمشدر (معدن سابع) كاغد خانه‌نك شمالنده صارى نامنده بركونه طين ممسك چقار اندن دخى كوزه وكاسه‌لر انشا ايدوب اعيان واشرافه هدايا كتوررلر غايت قويدر (معدن ثامن) قره دكز بوغازى داخلنده صارى يار قصبه سنده اصفر اللون بركوه بالا واردر تاذروهٔ اعلا سنه وارنجه باغ و باغچه دراول جبل عالينك جانب شرقيسنده ساحل بحره قريب برغار واردركه انده ذهب خالص معدنى واردر اما انكروس عصرندن تا سلطان احمد خان عصرنه كلنجه ييك يوك اقچه التزام ايله اداره اولنور برمعدن خاص ايدى دفتردار اتمكجى زاده احمد پاشا جوهرى اوفاق اولوب فائده سى قليل اولدى ديو ابطال ايلدى امايينه سلطان طرفندن فرمان اولسه بر اعلا معدندر حصولى ممكندر (معدن تاسع) كوك صونام مسيره كاهده طاغلرده بركونا طاشلردن كرج حاصل اولوركه قاردن بياضدر ربع مسكونده نظيرى يوقدر (معدن عاشر) ينه كوك صونام مسيره كاهده احمركون بركونه تراب حاصل اولور اندن دخى كوناكون بارداقلر وچناقلر وسفاللر ييارلر حكما قولنجه بوخاكك كوزه سندن آب صافى نوش ايدن رنج باصورد مويدن خلاص اولور كر اتله تجربه اولنمشدر (معدن حادى عشر) اسكدارك طاغلرنده

(بركونه)

برکونه کوفکی قیاغان طاشی حاصل اولور پارچه پارچه قوپاروب
اکثر یامزارستانلر ایچون استعمال ایدرلر (معدن اثنی عشر) طوبخانه
قصبه سی آکسه سنده غلطه سرایی نامیله موصوف ومعروف
پادشاه سراینك التنده اسکی اسلامبول نامیله متصف معدن
اولور که اسکی اسلامبول تیموری دیو مشهور درمکانندن برفردك
خبری یوقدر تا وزندون قرالك زماننده خضر علیه السلام
ایاصوفیه بناسیچون کوستروب انك ایماسیله بولنوب ایاصوفیه نك جمیع
حدید مهماتی و طاوق پازارنده کی طاشك بندلری بالجمله مذکور
حدید اسکی استانبولدندر تا سلطان بایزید ولی عصرنده رایکان
اولوب خدامل حدید خالص استخراج ایدرلر ایدی سلطان
بایزید ولی دریش نهاد پادشاه اولمغله بو معدنه هربارکلوب آب
وهواسندن حظ ایدوب برقاچ کون اکلنور ایدی اول محل لطیفده
حضرت رسالت علیه السلامی معناسنده کوروب حضرت
رسالت علیه السلامك اشارتیله انده بردار شفا و برتحصیل علوم
ایچون مدرسه انشا ایدوب هرکیم انده برکره بسم الله دیرایسه
مفسرین ومحدثیندن اولورایدی آخرکار سرای خاص اولوب
خدام خاصه مخصوص اوللدنبرو معادن معطل اولمشدر
عالم صباونمزده سلطان عثمان شهید عصرنده قورشونلی مخزن
ایله طوبخانه قپوسی میاننده دمشقی تیمور کارخانه سی وارایدی
ابوالفتح سلطان محمد خان بناسی ایدی سلطان محمد مذکور
معدن حدید جوهرن استخراج ایدوب بودمشقی خانه ده شمشیرلر
انشا ایتدیرر ایدی حتی فقیرك منظوری اولدقده سلطان
مراد رابعك قلیجی باشیسی داود اوسته مذکور دمشقی خانه ده
اشلر ایدی قلعه خارجنده ساحل بحرده برکارخانهٔ عظیم ایدی
بعده سلطان ابراهیم خان جلوسنده قره مصطفی پاشایی شهید

ایتدکاری سنه دولت علیه ده هرج ومرج اولمغله کرك امینی علی اغا مذکور دمشقی خانهٔ میریدن الوب قات اندر قات یهود خانه یابوب دمشقی خانه نك نام ونشانی منهدم اولدی (معدن ثالث عشر) کان عنصر انسان بلدهٔ طیبه یعنی قلعهٔ قسطنطینیه درکه بونده اولان آدملر آدم دریاسی و بنی آدمك محبوب ورعناسی بردیارده بو قدر مشهوردرکه وجه ارضده بیك آدم بهر یوم اولور و بیك بر آدم طوغوب بر آدمدن تناسل بولور دیرلر شهر اسلامبول ایچره بیك آدم مرحوم اولسه ینه اموز اموزی سوکمز بو یله بر غلغلهٔ رومدر انکیچون اسلامبوله معدن انسان دیرلر اکر جمیع آثار و بنالری وعمارتلری برر برر تحریر اولنسه نیجه جلد کتاب اولور اما محل مناسبتی کلدکده بعض دولت عثمانیه دورنده عمارت اولان یرلری بیان ایده رز (اما قسطنطین عصرنده که آبادانلغی کبی سائر قیاصره زماننده معمور اولمامشدر قسطنطین اسپانیه ده اریم پاپا ایکن یوزسنه معمر و قرال اولوب اسلامبولی استیلا ایتدکدن صکره اوتوزسنه قرال اولوب مرد اولدی ویرینه الیانوش نام بر پلید مسندنشین اولوب بو الیانوش رعایا پرور اولمامغله عیش ونوش وفسق وفجوره مائل اولوب جمله خلق کندودن روکردان ایدردی بونك زماننده نیجه ملوك طمع خامه دوشوب اسلامبول اوزره عسکر چکوب قتال ایدرلر ایدی طول زمان بو حال اوزره جنك وجدال وحرب وقتال ایله مرور ایلدی حضرت رسالت علیه السلام وجوده کلوب روی زمینه ولوله صالوب قرق یاشنده صاحب نبوت اولدقده بعده جهاد ایدوب نیجه یرلر فتح ایلدی خالد بن ولید ومقداد بن اسود ونیجه بیك صحابهٔ کزین دمشقی فتح ایدوب ملك دمشق اولان هرقل قیصره ارض مقدسده جای مناص قالمیوب آخر فرار ایله اسلامبول

اوزره واروب خواه ناخواه دولتلری برکشته اولمش یونانیان اللرندن
هرقل قیصر قسطنطینیه یی الوب قرال اولدقده بودخی عمارت
ایتمکه مباشرت ایتدی امامکه ومدینه طرفلرنده حضرت رسالت
علیه السلام کون بکون قوت بولوب عالمه ولوله انداز اولدقده
ربع مسکونده اولان قراللره وقیصرلره و پادشاهلره نامه لر ایله
ایلچیلر کوندروب طاغستان خلقی اسلامی قبول ایتدیلر بعده عجم
وبلخ و بخارا و خراسان اهالیلری دخی اسلامی قبول ایدوب
قسطنطینیه خلقی اسلامی قبول ایتمیوب اسلامبولك فتحی حقنده
حضرت رسالت علیه السلام حدیث شریفلر بیورمشلر ایدی
اصحاب حضراتی استماع ایدوب جمله کبار صحابه فاتح قسطنطینیه
اولمق ارزوسیله اماده اولورلر ایدی اما * العبد یدبر والله یقدر *
میسر اولمادی رحلت حضرت رسالت پناهدن صکره حضرت ابابکر
رضی الله تعالی عنه مسندنشین خلافت اولوب اندن حضرت عمر
رضی الله عنه اندن حضرت عثمان رضی الله عنه اندن حضرت
علی کرم الله وجهه واندن حضرت امام حسن رضی الله عنه
کندی رضاسیله خلافتی ترك ایتدی و امام حسین رضی الله عنه
دخی شهید اولوب امارت آل امویه یه کچوب معاویه امیر اولدی

* در بیان امارت حضرت معاویه رضی الله عنه *

حضرت معاویه نك امارتی هجرت نبویه نك قرقنجی سنه سنده
واقع اولوب روی زمینه ولوله انداز بر پادشاه عالم ارا اولوب زمان
حکومتنده اوغلی یزیدی سردار ایدوب شام عسکرندن یوز بیك
عسکر ویروب ایکیوز پاره مهمات سفینه لر ایله نابلوس لیماننذن
متوکلا علی الله دیوب جزیرهٔ مالطه یه که قبرس جزیره سیدر
لنکرانداز ایدوب درحال جانب بره عسکر دوکوب امان و یرمیه رك
فتح ایتدیلر واندن ردوس واستانکوی وساقز والمیه و بوزجه اطه

ومدللی اطه‌لر بنی برر فتح ایدوب قسطنطنیه فتحنه متوجه اولدیلر بوغازدن ایچرو درتیوز پاره کشتی ایله کیروب قلعهٔ قسطنطنیه التنه لنکر انداز اولدیلر وقلعه‌یی محاصره ایدوب دریادن کلن ذخیره کیلر ینی اخذ ایدوب عسکر اسلام مغتنم وکفار محصور قحط ایله مضطرب اولوب امان دیلدیلر بهر سنه برقدرغه یوکی مال وخراج ویرمك اوزره صلح اولوب هرقل قرالك اوغلی سردار ظفر شعار رهن الوب نیجه کره یوز بیك غروشلق مال وخزینه الوب مسرور وشادان عربستانه عودت ایدوب سالمین وغانمین شامه داخل اولدیلر

﴿ بیان محاصرهٔ ثانی در قسطنطنیه ﴾

هجرت نبویه‌نك اللی ایکنجی سنه سنده علمدار رسول الله ابا ایوب انصاری رضی عنه الباری وعبدالله بن عباس ونیجه بیك صحابهٔ کرام حضراتی اللی بیك شجیع ودلیر عسکر ایله ایکیوز پاره قدرغه‌یه سوار اولوب موافق هوا ایله ردوسه واروب انده محافظ اولان عسکر اسلامه ذخیره وامداد ویروب اسلامبوله عزیمت ایتدیلر دخولرنده یدی قله طرفنده لیمانه کیروب جانب بردن قلعه‌یی محاصره‌یه مشغول والتی آی کفار بدکردار ایله جنك ایدوب برکون یوروش ایدرکن سردار ظفر شعار ابا ایوب انصاری حضرتلرینه سهم اصابت ایدوب شهید اولدی اما اصح قول اسهالدن وفات ایتدی روایت آخر چونکیم التی آی محاصره ده قلعه فتح اولمیوب شدت شتادخی کلوب آق دکزك تلاطمی کشتیبانلر بیلوب عسکره خبر ویردکلرنده عسکر ایچره کفت وکو پیدا اولوب قلعه فتحندن فراغت ایلدیلر وسابق اوزره خراج الالم دیو عسکر اسلام مشاوره ایدوب بوتدبیر ایله قراله ایلچی کوندردیلر قرال دخی خراجی قبول ایدوب مصالحه اولدقده بعض صحابهٔ کرام قلعه‌یه دخول ایدوب ایاصوفیه ده ایکی رکعت نماز قبله لم دیو قرالدن تحصیل

مساعده ایله مسلمه وابا ایوب انصاری بیك قدر عسکر ایله قلعه یه
کلوب کافردن رهن المدن بی باك و بی پروا ایا صوفیه دیرنه
واروب ایکیشر رکعت نماز قیلدیلر ومعبد گاه اسلام اولماسنه دعا
ایدوب دیر عظیمك جانب اربعه سین سیر وتماشا ایدرلر ایکن پاپاسلرك
تحریکلریله فرصتدر دیو کفاریك جهت اولوب عسکر اسلامه
ضیافتلر ایده رك شهر بمزی برقاچ کون سیر وتماشا ایدك دیو ادرنه
قپوسی طرفنه کتورركن جوانب اربعه دن نیجه بیك کفار امت محمد
اوزرینه هجوم ایتدیلر درحال عسکر اسلام تیغ عریان اولوب
شهر ایچنده برجنك عظیم اولدی طرفة العین ایچره تکفوربی دینك
جند مردارنی تیغدن کچوردیلر ایسه ده عسکر اسلام دریادن
قطره مثالی اولوب بنه بو یله ایکن اوج ساعت مقداری جنك
ایلدیلر امادامل اوزرندن وشاهنشینلر دن کفار وعورتلری
وصبیانلری عسکر اسلامی زبون ایدوب آخر جنك ایده رك اکری
قپویه کلوب بواب ونکاهبانلرین قتل ایدوب طشره چیقارکن
ابا ایوب انصاری حضرتلرینی طاش ایله مجروح ایتدیلر ومقدم زخیر
علتنه دخی مبتلا ایدی وکوندن کونه اسهالی مشتد اولوب شهید
اولدی قلعه ده محصور اولان کفارلر ابا ایوب انصارینك شهادتن
استماع ایدوب ای مسلمانلر همسان جمله کز صاغ ایکن قالقك کیدك
یوخسه جمله کزی قیروب وسردار یکز جنازه سنی بولوب آتشه
یقارز دیو خبر کوندردیلر عسکر اسلام دخی سردار بمزك
جسد شریفلرینی آتشه یقارسه کز بزدخی سزك اسیرلریکزی
وسابقده رهن اولان قرال زاده کزی یقارز دیو خبر کوندردیلر بو خبر
واصل اولنجه عهد امانلری اوزره خراجلرن وخلیفه وسرداره
هدایالرین ویروب عسکر اسلام ابا ایوب انصاری حضرتلرینی
اکری قپوقر بنده برمبشه زار ایچره دفن ایتدیلر اندن غزات

مسلمین مال غنائمی آلوب یدی قله‌دن کشتیلرینه سوار اولوب قزل اطه لره لنکرانداز اولدیلر اول شب عسکر اسلام خواب راحتده یاتورکن اسلامبول تکفورنك براوغلی ایکییوز پاره کمی ایله وقت سحرده علی الغفله شبخون ایدوب جنکه باشلدیلر اما کفار منهزم اولوب یمش پاره کمیلری ایله اون بیك قدر عسکر کفار قید و بنده کرفتار وقرالك ولید پلیدی دخی اسیر اولوب غزات مسلمین منصورا شاد وخندان عزم عربستان ایلدیلر کیدر ایکن سلوری وقوم بوغازی قلعه‌لرینی ونیجه قراوقصبات لرینی نهب وغارت ایدوب امنا وسالما شام طرابلو سنه واندن شام شریفه داخل اولدیلر

﴿ بیان محاصرهٔ ثالث درقسطنطینیه ﴾

هجرت نبویه‌نك طقسان ایکنجی سنه سنده بنی امویه خلیفه‌لرندن سلیمان بن عبد الملك خلافتنده عمر بن عبد العزیز حضرتلرینی قره‌دن سکسان بیك عسکر ایله کوندروب اسلامبولی محاصره ایلدیلر قره جانبلرین وغلطه طرفلرین غارات ایدوب بوقدر مال غنایم آلوب بلافتح قره دکز طرفلرینه کیدوب سینوب قلعه سن محاصره ایلدیلر اندن دخی صلح ایله مال فراوان آلوب اندن قسطمونی یی محاصره ایلدیلر انك دخی فتحی میسر اولمیوب ینه شامه کلدیلر

﴿ بیان محاصرهٔ رابع درقسطنطینیه ﴾

ینه مزبور سلیمان بن عبد الملك عمر بن عبد العزیزی سردار ایدوب هجرتك طقسان یدی سنه سنده یوز یکرمی بیك عسکر ایله قره‌دن واوچیوز پاره کمی دریادن اسلامبوله کوندردی اول سنه بروسه نواحیلرندن ایدنجك نام محلده بلقبس شهرنده قشلایوب اول بهارده اسلامبولی محاصره ایلدیلر ایسه‌ده فتحی میسر اولمیوب ینه شامه عودت ایتدیلر

﴿ بیان محاصرهٔ خامس درقسطنطینیه ﴾

عمر بن عبد العزیز حضرتلری خلیفه اولوب هجرۀ نبویه نك یوزنجی
تاریخنده یوز بیك عسكر ایله برا و بحرا كلوب اسلامبولی محاصره وقره
دكز بوغازندن غلطه طرفنه عبور ایدوب غلطه‌یی فتح ایلدی
وقورشونلی مخزن جامعنی وعرب جامعی نامیله معروف جامعی بنا
ایلدی وغلطه قلعه‌سنك اكثرسنده آسمانه سرچكمش برقله بنا
ایدوب نینامنی مدینة القهر قودی واسلامبول تكفوریله بالاخره
اول عهد اوزره صلح ایتدیكه اسلامبولك اكری قپوسی
وادرنه قپوسی وسلطان سلیم طاغندن اون قپانه واندن ابوایوب
انصاری قپوسنه وارنجه امت محمد كیروب ساكن اوله لر وكوچك
مصطفی پادشا چارشوسنده كل جامعنی بنا ایدوب سركه جی
تكیه‌سنی محكمه ایلدی برمحله دخی یدی قله قربنده قوجه مصطفی
پاشا یلاسنه یاپوب بوعهد اوزره تكفور صلحی قبول وبهرسنه
اللیشر بیك التون خراج ویرمكه تعهد ایدوب عقد صلح ایلدیلر
بروجه پیشین اوچ ییللق خراجی آلوب عمر بن عبد العزیز حضرتلری
اول سنه غلطه‌یی مشتا ایلدی وغلطه قلعه سنه مأمور اولان
محافظلرك اوازماتلرین كوروب رؤسای لشكردن برینی اوزرلرینه
سرداز ایلدی ومسلمه‌یی كندویه باش وزیر ایدوب تكفوردن
اوچیوز پاره كمی امدادیه آلوب كندوكمیلری ایله بشیوز پاره كمیلره
سوار اولوب عربستانه كیدركن بوغازدن طشره آق دكز ساحلنده
قازطاغی نام محله وارد قلرنده مكر اسبانیه قرالندن اسلامبول
تكفورینه اوچیوز پاره كمی امداده كلور ایمش بونلره راست كلوب
جنكه باشلدی كفار خاكسار مغلوب اوله جق محلده ینه اسلامبول
تكفورندن یوز پاره كمی امداده یتشوب عسكر اسلامی اورطه‌یه
آلدیلر ایسه ده عظیم جنك اولوب سماده ملائكۀ كرام سرشك

ایندیلر آخر کفار مغلوبا کمیلری قره یه دوشوب عسکر کفار کیمی غرق وکیمسی قره یه چیقوب متحیر ایکن عرب دلاورلری آج قورد کبی اوزرلرینه هجوم ویدی ساعتده یکرمی اوج بیك کافری اسیر وقلاننی قلجدن کچروب وغرق اولان کمیلردن اولقدر مال آلدیلرکه حسابن جناب باری بیلور وکفارك بقیه کمیلرنی دخی آلوب اسلام کمیلری ایله یدی یوز پاره کمی اولدیلر بوقدر مال غنایم ایله صیدا قلعه سنه واصل اولوب جمله عسکر اسلام احتیاجدن بری اولدیلر بعده عمر بن عبد العزیز حضرتلری شامه کلدکده بر مدتدنصکره اسلامبولده سردار تعیین ایتدیکی کیمسه یی شامه کتوردوب یرینه ابو المعالی یی سردار تعیین ایلدی

﴿ محاصرۀ سادس در قسطنطنیه ﴾

هجرت نبویه نك التمش بشنجی سنه سنده مروان بن الحکم یوز اللی بیك عسکرو بیك پاره کمی ایله اسلامبولی محاصره ایدوب التی آیده وار قوتی بازویه وپروب سوندوره نام قرالك دستندن باصلح فتح ایدوب مقدما محافظه ده قلان عسکر اسلامه تقویت ایچون جب علی قپوسندن ایچرو برمحله آدم قیوب وبرجامع انشا ایلدی وبهرسنه بشیوز بیك آلتون خراج قطع ایدوب مران بن الحکم شامه عودت ایلدی

﴿ محاصرۀ سابع در قسطنطنیه ﴾

هجرت نبویه نك یوز یمش بشنجی تاریخنده خلفای عباسیه دورنده یحیی بن علی وزیر ایکن اللی بیك آدم ایله ملاطیه یی فتح ایدوب اندن اسلامبوله کلوب اصلا قلعه سنه باقیوب جوانب اربعه سن نهب وغارات ایدوب ویکرمی بیك قدر کفاری تیغدن کچروب عودت ایلدی

محاصرهٔ ثامن درقسطنطنیه

یحیی بن علی محاصره سنده برقاج سنه مرور ایدنجه یحیی بن علی مرحوم اولوب هجرتك یوز سکسان سنه سنده آستانه تکفوری مرد اولوب ایلیا نام اوغلی قرال ایکن بغداد بهشت آباددن هارون الرشید یوزاللی بیك عسکرایله استانبولی محاصره ایلدی آخر بلافتح عودت مشکلدر دیو صلحه ترغیب ایدوب اسلامبول ایچره قرالدن بر صیغردریسی پراسنیوب ایلیا قرال دخی قبول ایلدی هارون الرشید صغردریسی انجه جك کسدیروب مقدما عمر بن عبد العزیزك عصرنده قوجه مصطفی پاشا سمتنده قلان برمحله یی صحابهٔ کرامك جوانب اربعه سنه مذکور صغر دریسی جرمنده متین برقلعه انشا ایدوب ایچنه دخی عسکرقیوب بهرسنه اللی بیك فلوری خراج واوج سنه لك پیشین اولمق اوزره عقد صلح ایدوب هارون الرشید بغداده متوجه اولدی وقتاکه عمر بن عبد العزیز غلطه قلعه سنی واسلامبولك نصفنی صلحا فتح ایدوب صحابهٔ کزیندن و اصحاب صفه دن و مهاجرین وانصاردن وتابعین و مجتهدیندن غلطه ده واسلامبول درونده قلان اهل اسلامك اولادلری اولقدر تناسل وتکثر ایلدیلر که قسطنطینیه کفره سنه غلبه ایدر اولدیلر هارون الرشید محاصره سنه کلنجه سکسان برسنه مرور ایدوب آخر هارون الرشید بغداده واروب ساکن اولنجه رهبانلر بریره جمع اولوب شهر عمز ایچره قرق اللی بیك عرب عسکری تناسل بولوب کوندن کونه زیاده اولوب نامرضی حرکت ایتمکه باشلدیلر و انلر بونده ساکن اولملری سببیله برقاج کره محاصره لرچکوب بوقدرمال وخزینه لردن ایرلدق و برآلای جبار قومدرظلم وتعدیلرندن بوشهرایچره راحت وحضورایده مز اولدق بونلره برتدارك کورمك کرکدر دیوب بعض

مست ومدهوش باده نوش عسکره عرب قومی بر کیجه ده قیردیروب
اللرندن خلاص اولوب شهر بزم امین اولور دیدیلر بعض عاقبت
اندیش منصف کفره جکلر دخی دیدیلر که بز بو نلری بونده قرار ز
انلر دخی حلب وشامده رهن اولان قرال زاده لر بمزی و بو قدر
اسیرلر بمزی قرارلر دیو جواب ایدنجه بعض ملاعین دخی عرب قومی
ایچره تفرقه دوشوب فترت واقع اولدی بو کونده باشلر ینی قاشیغه
درمانلری یو قدر همان فرصت غنیمتدر مملکتمزده اولان عربلری
قیروب آسوده حال اوله لم دیو مشرکین بو سوء تدبیری حسن تدبیر
ظن ایدوب هجرتدن یوز سکسان التی سنه سنک ایچنده نیجه
یوز بیك کفار خاکسار علی الغفله غلو ایدوب هر کس خلوت
خانه سنده طاعات وعباداته مشغول ایکن اوزرلرینه هجوم ایدوب
جنکه باشلدیلر امت محمد ایچره بر غریب فریاد وفغان قو پوب
بر یره جمع اولوب جنك ایده رك شهید اولورلر ایدی آخر غلو
عامهٔ کفاره طاقت کلیوب اقربا وتعلقاتلری ایله فرقه فرقه
اولوب پراکنده و پریشان اولدیلر بر فرقه سی امین اوکنه کلوب
اسکداره بچمك صددنده ایکن کفار دوزخ قرار اطرافنی آلوب
جمله سنی انده شهید ایتدیلر حالا اول مکانه شهید قپوسی دیرلر
ونیجه بیك اسلامی جب علی قپوسی قربنده شهید ایدوب جسد
لطیفلری خاکه قریشوب آسوده اولدیلر و بر فرقه سی دخی یدی
قله قربنده قوجه مصطفی پاشا محله سنده ملوك اسلامك بنا
ایتدیکی قلعه ایچره قپانوب اوچ کون اوچ کیجه جنك ایدرب
آخر بونلر دخی جمله شهید اولدیلر و بعضیلر دخی جای مناص
ظن ایتدکلری یرلره کیدرکن کفار عسکری بوادقلری یرده
شهید ایتدیلر حالا اسلامبول ایچره سراج خانه قربنده وسکن دده
قربنده وقعر یه وفنجیه دیرلری اوزره وشهرزاده جامعی حریمی

ایچره وزیرلرباشی و اون قپانی جنبنده و یکیچری اوطه لری
ایچنده و بعض کوشه لرده سب اوزره مزارلر واردر واکثر یسنك
اشارت ایله اوزولرینه بارمقلق چکلمشدر جمله سی اول عصرده
شهید اولان صحابهٔ کرام اولاد واهل وعیاللریدر که انلردن
برجان خلاص اولمادی اما غلطه ده اولان اسلام یکرمی اوچ بیك
بهادر نامدار عسکر ایدی وار قوتی بازویه ویروب یدی کون
یدی کیجه جنك ایدوب یدی کره کفار اوزره غلبه ایلدیلر
لکن اولاد رسولدن ذوالخیال نام برصاحب شجاعت ونامدار
سردارلری وار ایدی اول شهید اولوب جمله غزاتك پرو باللری
شکسته اولدی بر طرفدن امداد کلمك دخی محال ایدی یدی
کوندنصکره کفار یوریش ایدوب جمله سنی شهید ایتدیلر
بو جنکده کرچه یکرمی اوچ بیك آدم شهید اولدی اما یوز بیکدن
متجاوز کفار تیغدن کچوب وصکره قراللری اولان ایلیا نام ملعون
ووزیری مرد اولدیلر شهر قسطنطین قرالسز قالوب هر طرفدن
بر قرال خروج ایدوب بربرلرینه قلج اوردیلر بو اراالقده نیجه
بیك کفارك جانی جهنمه کیتدیکی کندو تاریخلرنده مسطوردرکه
ارواح عرب بزی قردی دیرلر وبو جنك اثناسنده قیصر هرقلك
قزی اولادلرندن غراندو نام قزفرنکستاندن کلمش ایدی انی قرال
ایلدیلر اول کون حکمت خدا امام حسین اولادلرندن
سید بابا جعفر وسلطان اویس القرنی حضرتلری خلفالرندن
شیخ مقصود حضرتلری اوجیوز فقرا وتوابعلری ایله هارون
الرشید طرفندن ایلچیلك ایله اسلامبوله داخل اولدیلر ایکی قرال
اولان غراندو ایله بولشوب نامه لرین ویردیلر بابا جعفر سلطانه
وشیخ مقصود حددن افزون اعزاز واکرام ایدوب بر سرای عالیده
اسکان ایتدیردیلر شیخ مقصود کوردیکیم اسلامبول ایچره شهیدلر

باتور درحال قراله كلوب كيفيتي تحقيق ايدوب وقرال شيخ مقصودك
مرامني اكلايوب شهدالرى دفن ايدك ديوصاعده ايدوب شيخ
مقصود درحال كندولك فقراسي و بابا جعفر سلطان توابعلرى
ايله قازمه لر پيدا ايدوب اسلامبول ايچره نقدر بيك شهيدلر وار ايسه
جمله سين اولدقلرى محلده دفن ايدوب وقوجه مصطفى پاشا
محلسنده اوجبيك شهيد دفن ايتديلر ونيجه بيك جنازه قابقلر ايله
قديم اولان ترسانه اردى ديمكله معروف اولان مكانه دفن ايدوب
عمر بن عبد العزيز عصرندنبرو نيجه بيك اهل اسلام اسلامبول
وغلطه مزارستانلرنده مدفوندر شيخ مقصود جمله شهدايى
مقصودلرينه واصل ايدوب برسنك خارا اوزره كندى خطلريله
جلى وكوهى خط ايله بو مألى تحرير ايلدى بونلر انلردر كيم كلوب
كتديلر كلوب اشبو فناده نتديلر كلديلر و يتديلر عاقبت دار بقايه
كتديلر بو برمشهور آفاق برخط غريبدر كه روم و عرب و عجم
سياحلرى كلوب زيارت ايدرلر بوخط ايچون بعضيسى جفر ديرلر
و بعضيلر دفينه ظن ايدوب كولنكلر ايله قازوب دفينه چيقارمق
قيدنده اولوب هلاك اولديلر وانلر دخى انده مدفوندر اما صلحادن
اولان كيمسه تلاوت قرآن ايده رك جمعه كيجه لرى زيارت ايدوب
كيدرلر زيرا بو محلده صحابهٔ كرامدن وشهداى عظامدن نيجه
بيك كيمسه لر مدفوندر نتيجهٔ كلام شيخ مقصود اسلامبول ايچره
جميع شهدايى دفن ايدوب حكمت خدا هارون الرشيد طرفندن ايلچيلك
ايله كلن سيد بابا جعفر غضوب ذات اولمغله قرال ايله حسن الفت ايده
ميوب قراله شتم ايلدى بناء عليه بابا جعفرى قرال بدفعال مسموما شهيد
ايدوب شيخ مقصوده محبوس خانه سى اولان زندانه دفن ايتديرديكه
محبوس اولان كفارلره بابا جعفره شتم ايتديررلر ايدى بحمد الله
فتحدنبرو و بابا جعفر حضرتلرى زيارتكاه اسلام اولمشدركه

(الان)

الآن زندان قپوسی زندانندە معین برمقام اطیفدر بعده شیخ مقصود
باباجعفر ایله کلان نامه لرك جوابنی آلوب بغداده متوجه اولدی

﴿محاصرۀ تاسع درقسطنطنیه﴾

بالاده تحریر اولنان فتنه دن ایکی سنه مرور ایدوب اوچنجی سنه ده
بنه هارون الرشید خون اسلامی اسلامبول کفره لرندن طلب ایچون
برکتومز عسکر ایله بغداددن خروج ایدوب قطع منازل ایده رك
قلعۀ ملاطیه یه کلوب جعفر غازیکه سید بطال دیرلر هارون الرشید
یوز یتمش بیك عسکر ایله ایلرو کوندروب کندوسی دخی عقب
عسکره قفادار اولوب منازل ومراحل قطع ایدرك اسلامبوله
کلوب قره دکز بوغازینی ضبط ایدوب بولدیغی کیلری اخذ ایلدی
اندن اسلامبول طرفنه کذار ایدوب جوانب اربعه سن غارات
ایدرك اسلامبولی محاصره ایلدی کون بکون تضییق ایدوب
محصور اولان کفار قحط شدید وجوعدن امان دیلیوب طشره
چقنجه هارون الرشید کفاره اصلا امان ویرمیوب سید بطال
غازی یی مأمور ابو نلره برقلیج اورمشدر که بنه کفارك توارنجی اوزره
اوچ کره یوز بیك کفارك سیف آتش باردن کچدی ویتمش بیك
نفوس اسیر دخی قید وبند اولوب غزات مسلمین اولقدر مال آلدیلر که
کتورمکده عاجز اولوب آخر بیك پاره کمی یه تحمیل ایدوب
اسکندرونه کتوردیلر واثنای جنکده نکفور بی نوردخی اسیر
اولوب درعقب امیر المؤمنین حضورینه کتوروب امان ویرمیوب
ایاصوفیه نك چاکلغنه صلب ایلدی وعسکر اسلامی آلوب بغداده
عزیمت ایلدی شهر قسطنطنیه یدی سنه معطل قالوب آخر صلب
اولنان یعفور قرالك کوچك اوغلی طائفۀ فرنك ایله اشتراك اوزره
شهر قسطنطنیه ضبط ایدوب اسمنه قناطوز قرال دیدیلر کندوسی

استلامبولی ضبط ایدوب وجنویزفرنکی غلطه نك نصفنه مالك واستبالیسنه قرال اولوب دولتلرینی کوندن کونه نظام بولوب جنویز قرالی قره دکز ساحلنده جزیرهٔ قریمه وازاق قلعه سنه واربجه نیجه قلعه یه مالك وغلطه یی تخت کاه ایدندی بوقناطور ولد یعفور یمش سنه معمر اولوب اسلامبولی اولقدر معمور ایتدیکه یونانیان بوقناطوره قسطنطین ثانی دیدیلر بعده عمر دفتری دور یلوب ناره یاندی بلاولد مردا ولمغله قیاصره نك دولتی بونده انقراض بولوب سلطنتلری طوائف ملوك الندنده قالدی یونانیانك یونان تاریخنده قیاصره نك نسبلری بویله مسطوردر قناطور ولد یعفور ولد الیا ولد هرقل ولد استفان ولد میخال ولد قسطنطین ولد یورکی ولد هرقل ولد میخال ولد الیلن ولد قسطنطین ولد میخال ولد تریانده فیل ولد الیانان ولد استفان ولد مخاییل ولد قنطور ولد بوزانطر ولد عملاق ولد عوص بن سام ابن نوح علیه السلام روایت قرطبی دخی تاریخ یونانه مطابق کلمشدر یوفقیرك ذکانلرندن زرکرلك ایدر سمیون نام کفره یونان تاریخن اوقدیجه استماع ایدوب درخاطر ایدر ایدم زیرا مرسوم ایله الفت اولدیغندن فصاحت اوزره لسان یونانی ولسان لاطنی اکلاردم ومرسوم سمیونه شاهدی لغتن اوقودردم اسکندر تاریخنده دخی قیاصره نك اجدادی عملاق وسام وحضرت نوح علیه السلامه منتهیدر نتیجهٔ کلام قناطور قرالده قیاصره منقرض اولدقده قلعهٔ قسطنطین اپادی بطالسنه ونکفور و پاپا ولاذیقه له کچوب هجرتك التی یوز طقسان درت تاریخنده قسطنطینیه اپادی کفارده معمور اولوب آل عثمان دخی اسلامبولك فتح وتسخیرینه بذل همت ایدوب سلطان علاء الدین سلجوقیانك اعانتیله ابتدا اسلامبولك جانب اربعه سن فتح ایتدیلر

﴿ در بيان ظهور كوكبهٔ دولت آل عثمان ﴾

ابتدا آدم عليه السلامك اولادلرى منتشر اولوب روى ارضه مستولى اولدقلرنده اصناف امم ايچون السنهٔ مختلفه مورخلرى اختلاف ايتمشلردر اما سكان قوم روم عيص بن اسحق اولادلرندندر اما قول اصح اوزره يافسه منتهى اولورلر ديار رومه ملوك تركدن ابتدا قدم بصان آل سلجوقياندركه در تيوز تاريخلرنده امرا ودانشمندلر بله يكدل و يكجهت اولوب ملاطيه وقيصريه وعلائيه وانطاقيه وقرمان وقونيه ديارلرين قيصر روم يونانيان الندن آلوب مستقل پادشاه اولديلر آل عثمانك نسللرى ماوراء نهردندر هجرتك التيوز تاريخندنصكره ملكلرى مختل اولوب توران ولايتنده ماهان شهرى بكلرندن سليمان شاه اوغلى ارطغرل بك روم ديارينه سلجوقياندن سلطان علاء الدين عصرنده كلوب سلطان علاء الدينه خدمت ايلدى وامرلرندن اولوب كفار ايله جهاد ايدرايدى ونيجه فتوحاتلر ايدوب سلطان علاء الدين مرحوم اولنجه جمله اعيان مملكتك رأى وتدبيرلريله ارطغرل مستقل بك اولدى سكود نام شهرده مرحوم اولوب بعده اوغلى عثمان غازى خطبه صاحبى مستقل پادشاه اولوب ابتدا نامنه خطبه يى طورسون فقيه نام شيخ اوقودى واناطولى ولايتنه شعبه صالوب اندن اوغلى اورخان غازى مستقل پادشاه اولدقده بتمش يدى كبار اولياء الله حاضر اولوب همتلريله نيجه بيك فتوحاتلره موفق اولدى زماننده جد عظام ترك تركان خواجه احمد سرى حضرتلرى خراسانده خليفه سى اولان حاجى بكتاش ولى يى اوچيوز نفر فقراسيله قدوم وعلم ويروب اورخان غازى ايله روم ايلى فاتحى اولك ديو كوندردى حاجى بكتاش ولى اول اوچيوزار ايله خراساندن كلوب سلطان اورخان غازى يه ملاقى اولدقده عسكر ايله بروسه اوزرينه واروب فتح

ایتدیلر اندن قسطنطینیه فتحنه مباشرت ایدوب سلیمان بك
ابن اورخان کبار اولیانك وحاجی بکتاش ولینك تدبیر وهمتلریله
قره مرسل وقوجه ایلی وقره بالی ویبغا وقره سی ومغله
قلعه لرن فتح ایدوب قرق بهادرلر ایله قپو طاغندن طلومدن
صاللر ایله دریایی عبور ایدوب خاك رومه قدم باصدیلر وجوانب
اربعه سن نهب وغارات ایده رك یوم جمعه ده ابصاله قلعه سین
فتح ایدوب جمعه صلاتن انده ادا ایتدکلرندن ابتدا صلادن غلط
ایدوب نامنه ایب صلادیرلر اندن الغار ایله کلیبولی قلعه سنه واروب
قلعه نك تیمور قپو سنه سلیمان بك بسم الله دیوب ال اورنجه قپو فتح
اولدی وکلیبولی قلعه سنك فتحنه بسم الله الرحمن الرحیم تاریخ
دوشمشدر اندن الغار ایله سلوری قلعه سنه وارنجه مذکور قرق
کشی شبخونلر ایدوب بوقدر مال غنایم آلوب وبوللرك احوالنه
واقف اولوب منصور ومظفر یدی کونده ینه طلوم صاللر ایله
قپو طاغنه عبور ایلدیلر وبوقدر مال غنایم ایله بروسه یه داخل
اولوب عسکر اسلامك دماغنه لذت حاصل اولوب کمیلر تدارك
ایده رك روم ایلی طرفنه کچوب نیجه قرا وقصبات وقلاع فتح
ایدوب واسلامبولك جوانب اربعه سن غارات ایله تضییق ایتمکه
باشلدیلر وقتا که غازی خداوندکار مستقل خلیفه اولوب روم
دیارینه دریامثال عسکر چکوب ادرنه یی فتح ایلدکده اهل اسلام
ادرنه ده توطن ایدوب ادرنه جانبلری اسلام ایله مالامال اولدی
کفار اسلامبولدن طشره چیقامز اولدی اول اثناده غازی
خداوندکار قوش اووه نام صحراده یدی کره یوز بیك کفار
خاکسار ایله جنك ایدوب کفاره غلبه ایلدکده اکثریسنی قلیجدن
کچروب قلانی دخی منهزما فرار ایدوب غازی خداوندکار لاشه
کفاری سیر ایدر ایکن لاشه لر ایچنده ولاشقو نام کافر تیغ ایله

خداوندکاری اوروب شهید ایلدی اول ملعونی دخی پاره پاره ایتدیلر
غزات مسلمین بی حساب مال ایله منصورا ادرنه یه کلوب یلدرم بایزید
خان تخت نشین پادشاه اولوب باباسنك انتقامی ایچون یلدرم کبی
دیار بدیار کفاره قلج اوروب اسلامبولك فتحنه مباشرت ایلدی

﴿ محاصرۂ عاشر در قسطنطنیه ﴾

یلدرم خان ادرنه دن یوز بیك عسکر ایله اسلامبولی یدی آی محاصره
ایدوب آخر کار اسلامبول تکفوری صلحه طالب اولوب بهر سنه
ایکیشر یوز بیك التون خراج ویرمکی قبول ایتدی ایسه ده یلدرم
خان عمر بن عبد العزیز وهارون الرشید عصرنده کی کبی غلطه
واسلامبول درننده اسلام ساکن اولدیغی محلره اسلام ساکن
اولوب جامع وعمارتلر ایده لر قلعه خارجنده اولان باغچه وباغلرك
عشر ینی ساکن اولان اسلامه ویرمك اوزره یلدرم خان صلح
استیوب بالضروری قبول ایدوب بوشرط اوزره عقد صلح ایلدیلر
ادرنه قپوسی واکری قپودن اون قپانه واندن زیرك باشی وقرامانده ن
ینه ادرنه قپوسنه کلنجه حدود کسلوب محل مذکوره یکرمی بیك
آدم قویوب جبه علی قپوسی ایچره کل جامعنی ملوثات کفاردن
تطهیر ایدوب کل جامعی دیدیلر واکا قریب سرکه جی تکیه سن
ینه محکمه ایدوب غلطه قلعه سنه دخی التی بیك عسکر قویوب
قلعه نك نصفی عسکر اسلام ضبطنده اولدی یلدرم خان بوجهتله
اسلامبولك نصفنی فتح ایدوب منصور ومظفر ادرنه یه متوجه
اولدی بعده ایراندن تیمورلنك خروج ایدوب یلدرم بایزیدی
کرفتار ایلدکده اسلامبول تکفوری اشیدوب درحال
دلاللر ندا ایتدیروب قسطنطنیه ایچره برمسلمان قالماسون کتسون

بوخسه جمله‌سین قرارم دیو برکون مهل ویروب عسکر اسلام
اسلامبولدن چقدیلر ادرنه ونکفور طاغی طرفلرینه کیدرکن
کمین کاهلردن کفار عسکری چیقوب خیلی اسلامی شهید ایتدیلر
بو حادثه دخی آل عثمانك درونته برداغ اولوب آخر سلطنت
چلبی محمدخانه واندن مرادثانی‌یه انتقال ایدوب ابوالفتح سلطان
محمد خان مغنیسا ده حاکم ایکن تحصیل علمه مشغول اولوب
بعض تواریخ تتبع ایدرایدی وروز وشب آق شمس الدین وسائر
اکابر اولیا وعلما حضراتنك صحبتلریله مشرف اولوب انلردن
تحصیل علوم ایدوب مفسرین ومحدثین دن اولدی اول اثناده
مصر پادشاهی قلاون شاهك زیر حکمنده اولان عکا قلعه‌سنه
فرانسز قرالی التیوز پاره کمی ایله عسکر کوندروب علی الغفله
عکایی وشهر عسقلانی وشهر فلسطین وبریة الشامی استیلا
ایدوب بوقدر مال ونیجه بیك اهل وعیاللرنی اسیرایدوب کشتیلرینه
قویوب فرانجه دیارنه فرار ایتدکلری خبری مغنیساده بین العلما
مذاکره اولنوب سلطان محمد دخی مجلسده بو لمغله کمال شفقتندن
بکا ایلدی همان شمس الدین حضرتلری سلطان محمده خطاب
ایدوب اغلمه پادشاهم کفارك بوعکا قلعه سندن آلدیغی غنیمت
عقیده‌لرندن و بشمش حلوالرندن اسلامبولی فتح ایتدکده سزدخی
برسز اما اول کون غزاة مسلمینه عدالت ایدوب قاضی
وغازیلر سندن راضی اوله‌دیو سرسعادتندن آق شمس الدین عرقن
چیقاروب ابوالفتحك باشنه قیوب اسلامبولك فتحن تبشیر ایلدی
وفتح قسطنطنیه حقنده وارد اولان حدیث شریفلری قرأت
ایدوب الامور مرهونة باوقاتها دیو تسلیه ایلدی پدری مراد
خان وفات ایتدکده مستقل پادشاه اولوب اطرافده اولان
پادشاهلره نامه‌لر کوندروب بیعته دعوت ایلدی جمله پادشاهلرك

ایلچیلری ایله مبارك بادنامه‌لری وهدایالری کلوب همان قره قیونلی نسلندن آذربایجان امیری اوزون حسن اطاعت ایتمیوب سلطان محمدك ابتدا غزاسی اوزون حسن اولدی اوزرینه واروب ترجان صحراسنده ایکی عسکر بر برینه مقابل اولدقده برکون بر کیجه جنك اولوب اوزون حسن منهزما فرار ایلدی سلطان محمدخانك دفعهٔ ثانیه‌ده سکز یوز اللی بش تاریخی محرمنك اون التنجی کونی یوم خمیسده تخت نشین اولدیغی سنه سن شریفلری یکرمی بر یاشنه بالغ اولمشیدی اول عصرده بیوك دده مز ابو الفتحك میر علمکیری خدمتنده اولوب اسلامبول فتحنده دده مز برابر بولنوب اون قپانك ایج طرفنده صاغر یجیلر جامعنی ووقفی اولان دکانلری غزا مالندن بنا ایدوب بو فقیرك ساکن اولدیغمز خانه دخی اولوقتده غزا مالندن بنا اولنمش ایدی حالا ذریتندن اولمامز جهتیله تولیت الیمزده اولوب دائما وقف نامه‌لرینه نظر اولندیغندن ابو الفتحك خلافتی تاریخلری مضبوطمز در امابرغضوب پادشاه ایمش تخت ثانی یه ادرنه‌ده جلوس ایلدکده لام برادر کهرلری اولان شهزاده‌یی شهید ایدوب نعشنی بروسه‌یه کوندروب دفن ایتدیردی اندن مستقل پادشاه اولوب سرحدلره متانت ویروب ونیجه قلعه‌لر فتح ایدوب آق دکز بوغازنده ایکی قلعه بنا ایدوب اسلامبول قلعه سنه ذخیره کلمیوب کفار امان ای کزیدهٔ آل عثمان دیو صلحه طالب اولدی اما یلدرم خان صلحی اوزره جمیع باغ و باغچه‌لرك محصولی عشرنی اسلام آلمدقچه کفار بوصالقم اوزوم قوپارمق شرطیله عقد صلح ایدوب اوج سنه مرورندنصکره روم ایلی حصاری باغلرندن کفار اوزم قوپاروب اعشار مأمورلری باغبانلر ایله جنك ایدوب برایکی آدم شهید اولدی بو ماده صلحه مغایر اولدیغندن سلطان محمد خانه عرض اولنوب انلر دخی بو شکست عهدی جان عزیزنه

منت بیلوب بر کتورمز عسکر ایله استانبولی محاصره یه شروع ایلدی

(محاصرۀ حادی عشر درقسطنطینیه)

مور خان رومك تحریرلری اوزره هجرت نبویه نك سکز یوز اللی
یدی سنه سی سلطان محمد ادرنه دن دریا مثال عسکر ایله قطع
منازل ایده رك اسلامبوله داخل وادرنه قپوسی خارجنده خرکاهلرن
قوروب مکث ایتدیلر اناطولی جانبلرندن دخی نیجه بیك عسکر
کلیبولی معبرندن عبور ایدوب اسلامبوله داخل اولوب یدی قله
طرفنده مکث ایلدیلر مقدما اوزون حسن مملکتلرندن فتح اولان
توقات وسیواس و کماخ وارضروم وجانك و بایبورد وطرابزون
جانبی عسکرلری دخی اسلامبوله کلوب قره دکز بوغازندن عبور
ایدوب اوق میدانی نام محلده مکث ایلدیلر عسکر اسلام اسلامبولك
انجق قره جانبنی محاصره ایدوب مترسلر والغم وطوب سپرلری
تدارکنه مشغول اولوب قلعه نك دریا طرفی قالمشیدی بوجهتدن
فاتح متألم اولوب اولوقتده یتمش یدی اولیاء الله دن برابر کیمسه لر
وارایدی حتی بری آق شمس الدین وقره شمس الدین و منلا کورانی
وحضرت امیر بخاری ومنلا فناری وجب علی وانصار دده ومنلا
بولاط وایا دده وخروس دده وجصلی دده وشیخ زندانی و بونلرك
امثالی سلطانلردن همت رجا ایلدی جمله علما وصلحا بریره کلوب
اوردوده منادیلر ندا ایتدیردیلر که هرکس تجدید وضو ایدوب
ایکیشر رکعت حاجت نمازی قیلوب بعده دعا ایلدیلر واوج کره
کلمات محمدی چکوب براغوردن قلعۀ محاصره وهجوم ایتمزدن
اول سنت رسول اوزره اسلامبول تکفورینه محمود پاشایی ایلچی
کوندردیلر کفار قلعه نك متانتنه وعسکرلرینك وفرتنه مغرور
اولوب تکلیفدن ابا ایده رك ایلچی یی رد ایتدیلر بری طرفدن

عسکر اسلام غیرته کلوب جنکه آغاز وقلعه اوزره هجوم ایدوب
هرطرفدن ممکن اولدیغی مرتبه قلعه دیوارلرینه صار یلوب ومترسه
کیرمکه باشلدیلر صبح ومساء جد وسعی ایتدیلر ایسه ده درون
قلعه ده محصور اولان کفار ایکی کره یوز بیك مشرکین جمع ایدوب
برج وبارو اوزره نیجه بیك شیطنتلر احداث ایدوب دائما دار
قلعه یی آتش ایچنده براقدیلر وار مقدورلرن جانب بره صرف
ایدوب دریا طرفنده سرای بورننده بشیوز پاره طوب وقورشونلی
مخزن طرفنده بشیوز پاره طوب وقز قله سنده ایکیوز پاره طوبلری
وار ایدی روی دریادن قوش اوچماق احتمالی یوقدر دیو جانب
بحره مقید اولمادیلر قره جانبنده عسکر اسلام قلعه نك قعرینه
کیروب بعض محللری رخنه دار ایتمکه باشلدیلر وروز وشب جوانب
اربعه دن اسلامه امداد وذخیره کلمکده اما کفاره بردانه ذخیره
وامداد کلمز ایکن درون قلعه ده وار مقدورلرین صرف ایدوب جنك
ایدرلر ایدی زیرا مجاذیبدن یاودود سلطان درون قلعه ده فتح اولماسون
دیو جناب باریدن دعا ایدر ایدی دعاسی حیز قبولده واقع اولوب
کوندن کونه قلعه نك فتحی مشتد اولور ایدی سلطان محمد جمله
مشایخی جمع ایدوب آیا حال نیه منجر اولور قلعه کوندن کونه متانت
بولوب فتحی صعب اولدی دینجه همان آق شمس الدین پادشاهم الم
چکمه بو قلعه نك فاتحی سن اولورسك دیو مقدم نسکا تبشیر ایتمشیدك
لکن درون قلعه ده شیخ مقصود خلیفه لرندن یاودود اسمنه
مظهر دوشمش مجاذبدن برجان وار در تا اول مرحوم اولمینجه
بو قلعه فتح اولماز دیدی اما اللی کونده مرحوم اولور دیو قلعه نك
فتحنه ساعت ودقیقه تعیین ایلیوب محاصره یه اهتمام ایلدیلر
ابو الفتح تیمور پاشایی ایکی بیك عسکر ایله کاغدخانه جانبنده اللی
پاره قدرغه یاپماق فرمان ایدوب وقوجه مصطفی پاشا غربستان

عسكر يله اوق ميدانی اكسه سنده لوند جفتلكی نام محلده مقدما
اللی پاره قدرغـه واللی پاره آت قايغی آماده ايلـدی وكاغد
خانه ده كی قدرغه لر دخی حاضر اولوب سلطان محمد نيجه بيك
كزيده عسكر ايله اوق ميدانته واروب مذكـور كميلری قزاقلر
اوزرينه بندير وب ارغادلر ايله چكرك اوق ميدانك صحراسـنه
كلدكده بامر خدا موافق روزكار اسوب كميلرك بادبانلرينی دخی كشاده
ايد وب جمله غزاة مسلمين الله الله صـداسی ايله طوب وتوفنك
شـادمانلغی ايده رك اوق ميـدانی روی دريايه دوندی كفـار
اسلامبولدن بوكشتيلری كوروب آيا بونه اوله ديو پريشـان حال
اولوب درون قلعـه ده كفت كو اولدی اندن جمله غزاة مسلمين
بوكميلری ترسانه باغچه سی ديدكده شاه قولی نام اسكله دن دريايه
اندرديلر حالا اول محلده واوق ميدانده يرلری نمایاندر بعده جمله
كشتيلره عسكر سوار اولوب كاغد خانه دن تيمورطاش پاشانك بنا
ايتـديكی اللی پاره قدرغه لر دخی ايوب طرفنـدن ظاهر اولوب
موافق روزكار ايله بادبانلرين كشـاده ايدوب ايچنده اولان مجاهدين
طوب وتوفنكلرين انداخت ايده رك اوق ميدانی دونغاسنه قارشوب
بوقوت وشوكت ظاهر اولنجه قلعهٔ محاصره ايدن عسكره دخی قوت
كلوب هر طرفدن قلعـه يه هجوم ايلديلر وسفينه لره عسكر طلوب
قارشو طرفه عبورلرن كفار كورنجـه عقللری باشلرندن كيدوب
عجز اظهـار ايتمكه باشلديلر خلاصهٔ كلام درون قلعه ده اولان
مشركين نا اميد اولوب تكفور دلكورك اوزرينـه هجوم ايدوب
بريادن خط وبريادن باران آسمان و بريادن تركـك تضييق
بزی هلاك ايتدی ديديلر ونهايت قلعه نك رخنه دار اولان يرلرندن
اسلام طرفنه فرار ايتمكه باشلديلر عسكر اسلام بونلری كوروب
قوت بولورلر ايدی وقلعه دن فرار ايدن كفاره رعايت ايدرلر ايدی

و بو اثناده قرمان اوغلی وکرمیان اوغلی وایدین بك اوغلی یدی
بیك عسکر ایله امداده کلوب غزاة مسلمین متانت بولدی درحال
قادرغه‌لر ایله قارشویه کچوب تیمورطاش پاشا ابتدا ابا ایوب انصاری
قپوسندن صاردی وملا بولاط بلاط قپوسندن صاردی علماء
عظامدن حافظ کلام الله کرامت صاحبی کیمسه ایدی وملا فناری
حضرتلری فنارقپوسندن صاروب کفار اول محله بر کیجه ده
برحصار بنا ایلدی حالا زمانمز ملوکلری برسنه‌ده تمام ایده‌مز واول
طرفدن پترونام بررهبان او چیوز کشیش ایله قلعه‌دن فرار ایدوب
اسلامه کلدیلر اول رهبانك اسمی محمد قنوب وسائر شرف اسلام ایله
مشرف اولان کشیشلر ایله اول محلدن قلعه‌یه صاردی بامر الله تعالی
اول کیجه یکی بنا اولنان حصاری فتح ایدوب کندو یه سنجاق احسان
اولندی واول قپویه پتروقپوسی دیدیلر ایادده اوچیوز نقشبندی فقراسی
ایله ایاقپوسندن صاردی وشهید اولوب قلعه قپوسی داخلنده محکمهٔ
قدیم اولان سرکه‌جی تکیه سنه دفن اولندی رحمة الله تعالی علیه
وجب علی حضرتلری جب علی قپوسندن صاردی جب علی که
مصرده سلطان قلاونك شیخی ایدی اسلامبول فتحنده بولنمق ایچون
بروسه یه کلوب زین الدین خافی حضرتلری طریقنده صاحب سجاده
ایدی آت چولندن جبه کیدیکی ایچون جب علی دیرلر ایدی بعده
ابو الفتح ایله اسلامبول محاصره سنه کلوب اوردو یه اتمکجی باشی
اولدی و برفرون اتمك ایله نیجه بیك آدمه اتمك یتشدررر ایدی وجمله
اوردو خلقنه خاص اتمك یدررر ایدی کیمسه اسرارینه واقف اوله‌مز
ایدی و بو جب علی حضرتلری اوق میداننده نزول ایدن کمیلره سوار
اولمیوب همان ترسانه او کندن اوچیوز زین الدین خافی فقرالری ایله
دریا اوزره پوستلرین دوشیوب توحید ایده رك بوست نشین دریایی
عبور ایدرایکن قلعه دن کفار کورنجه متحیر اولوب عقللری

چاك اولدی جب علی حضرتلری مریدلریله اسلامبول طرفنه گلدی پوستلرین دریادن چقاروب جب علی قپوسنه صاردی اظهار کرامت ایتدیکیچون کندولری شهید اولوب کل جامعی ساحه‌سنده دفن اولندی بعدالفتح جمله فقرالری اول آستانه‌ده منزوی اولدیلر وخروس دده دخی اون قپانته صاردی انکیچون خروس قپوسی دیرلر قپونك طشره سنده صول طرفنده تربهٔ عالیسی اوزره برخروس تصویری واردر انکیچون خروسلی قپو دخی دیرلر وخروس دده جدمز ترك ترکان خواجه احمد یسوی حضرتلرینك فقرالرندن اولوب حاجی بکتاش ولی ایله خراساندن کلوب پیرفانی اولمشیدی ابوالفتح ایله اسلامبوله کلور ایکن روز وشب یکر می درت ساعتده یکرمی درت کره بانك خروس اوروب قوموا یا غافلین دیو غزاتی آگاه ایتدیکیچون خروس دده دیدیلر مرحوم دده مزاکاغایت معتقداولمغله بونلرك شرفنه اون قپانك ایچ یوزنده برجامع انشا ایتمشدرکه صاغر یجیلر چارشوسی ایچنده بادوار جامعی ومحله سی دیرلر بعده خروس دده تاعمری آخر اولنجه خروس قپوسی دیننده مرحوم اولوب دده مز اون قپانی قپوسی خارجنده شاه راه اوزره برصفه‌ده دفن ایدوب جنبنده برآبدست خانه ومصلوقلر ایدوب حالا زیارتگاه ناسدر وایازمه قپوسنه علی باد بك صاردیکه قپونلی دن اوزون حسن عمیلرندن ایدی تجدید وضو ایچون برایازمه قازدی انکیچون ایازمه قپوسی دیرلر لب دریاده برآب عیوندر حطبلی سلطان دده قیصریه‌ده اودنجی زاده دیمکله معروف مجذوب شکللی برمرشد کامل کیمسه ایدی ایکی بیك فقراسیله اودون قپوسندن صاروب حالا اول قپویه اودون قپوسی دیرلر وشیخ زندانی عبد الرؤف صمدانی حضرتلری سادات کرامدن اولوسلطان ایدی هارون الرشید

عصرنده ایچیلك ایله کلوب قرالك مسموما شهید ایتدیکی باباجعفر
حضرتلری شیخ زندانی حضرتلرینك اجدادندندر زندان ایچنده
مدفون اولدیغی معلومی اولوب اوجبیك سادات کرام ایله زندان
قپوسندن بورییوب امان ویرمیه رك ایچرو داخل اولدی وجد
عظامنه واروب زیارت ایتدکده کندو یشل عمامه سن جدی
باباجعفر سلطانك سر سعادتی محلنه قویوب بعد الفتح نیجه سنه
تربه دار اولوب برتکیه بنیاد ایلدی سلطان بایزید عصرنده دنیادن
ارتحال ایدوب بایزید انك روحیچون زندانده اولانلری آزاد ایدوب
زندان قله سنك قرسوسنده طریق عام اوزره برتربه بنا ایدوب بالذات
کندیلری جنازه سنه حاضر اولوب اول جای پرانوره دفن ایتدیلر
تربه دارلری حالا اول نسبدندر کامکاربك کوتاهیه ده کرمیان
اوغللرندن ایدی اوج بیك نامدار یکت ایله شهید قپوسندن
صاروب ایاصوفیه یه قریب اولمغله جمعیت ایله کفار اوزرینه
کلوب قپویی آچدیلر طشره یه هجوم ایدوب برجنك عظیم
ایتدیلر انده اولان غزاة جمله شهید اولدیغیچون شهید قپوسی
دیرلر حالا خنکار سرایی اولان قپولر محاصره اولمامشدر اما
یدی قله قپوسنه قرمان اوغلی وتکه بکی اوغلی سلوری قپوسنه
وایدین بکی اوغلی یکی قپویه وصاروخان بکی اوغلی طوب قپویه
تعیین اولنوب حق یوانه شهید اولدی یرینه منتشه بکی تعیین اولنوب
ادرنه قپوسنه دخی اسفندیار اوغلی واکری قپویه جید بکی اوغلی
تعیین اولنوب انجق یدی قله دن سرای بورننه وارنجه دریا جانبی
محاصره اولمادی ویدی قله طرفنه سردار اولان شاعر احمد پاشا
قتالده اهتمام ایدوب کفارك طوب وتوفنکنه باقیوب قلعه نك نیجه
یرلرین خراب ایتدی سلوری قپوسی سردازی حیدر پاشا کوز
آچدرمیوب کفاره طوب وتوفنك اتدرمز اولدی بکی قپو سرداری

محمود پاشا قلعه‌یی هدم ایدوب اوچ دفعه یوریش ایدوب فتحی میسر اولمادی طوب قپوسی سرداری نشانجی پاشا طوب قپوسندن کفاره بر طوب اتدرمز اولادی ادرنه قپوسنه جم شاه سعدی پاشا سردار اولوب اسفندیار اوغلی ایله بالاتفاق حدیث شریف مضمونی اوزره فاتح بز اولیدق دیو ایکی یردن ایکی شجیع نامدارلر غیرت ایدوب یدی یردن ادرنه قپوسی جوانبلرین منهدم ایتدیکلری علامتلری ظاهردر وهرسنك اوغلی احمد پاشا کری قپویه سردار ایدی طوب ایله دوکه دوکه دوغری یلدوب کفارك میانن اکرلندی بو منوال اوزره قلعهٔ قسطنطینیه یکرمی کون محاصره اولوب اصلا فتحندن بر اثر ظهور ایتمیوب جمله غزاة ویتمش یدی اولیاءالله واوچیبکدن متجاوز مذاهبلر بعده فتوا صاحبی علماء عاملین و بوقدر مشایخان سالکین درون دلدن جناب باری‌یه توجه ایدوب فتحی رجا ایتدکلری حالده همان اسلامبول اوزره بر ظلمات چوکوب رعد و برق اوروب آت میدانی طرفندن بر آتش ظاهر اولوب بنالرینی هوایه آتدی کیمی یره و کیمی بحره دوشوروب کفار ایچنده بر واوله حاصل اولدی اول کون درون قلعه دن اوچبیك کافر خوفلرندن قلعه‌دن طشره فرار ایدوب کیمی اسلام ایله مشرف اولدی و کیمی دیار آخره فرار ایلدی اما ینه کافر غیرتی الدن قومیوب قلعه‌نك رخنه دار اولان یرلرین ترمیم ایدوب جنك ایدرلر ایدی لکن درون قلعه‌ده اولان کفارك قحط وغلادن حاللری مکدر ایدی چونکه محاصره‌نك اوتوزنجی کونی سلطان محمد خان سر سعادتنه عرف شاهانه کیوب ایاغنه آسمانی جزمه کیوب دلدل مثالی برقاطره سوار اولوب علما قیافتیله اسلامبول قلعه‌سنك اطرافلرین سیران ایدوب عسکر اسلامه احسانلر ایدوب جنکه ترغیب ایلدی واول طرفدن کاغدخانه‌یه اررب اندن لوند

جقتلكنده قرق پاره فرقته یاپلمشیدی انلره واروب قزاقلرایله اوق میدانی اشوروب شاه قولی اسکله سندن دریایه ایندردیلر وقرمزی عراقیه لی عر بستان شهبازلرندن عسکرطولدیروب ینه اسلامبول طرفنه کچمك صددنده ایکن سرای بورنی طرفندن اون پاره آلات حربله مرتب غالیون ظاهراولوب خاجلی بیراقلری ایله سرای بورنندن ایچرو لنکرانداز ایتدیلر طوب وتوفنك شادمانلغی ایدرکن برودن ایکیوز پاره قدرغه ایله عسکر اسلام برباش زنبور عسله اوشرکبی اول بکیلرك باشنه اوشوب ایچلرینه کیردیلر کفار اهالیٔ اسلامبول استقباله کلدی ظن ایدوب دست درازلق ایتمدیلر کوردیلر کیم بونلرك لسانلرندن صدای الله الله ظاهراولور وراست کلدکلری کافری پنداید وب مال وارزاقلرین غارت ایتمکه باشلدیلر چونکه حال نه اولدیغی کفارك معلومی اولدی ایسه ده ال قالدرمغه اقتدارلری اولمیوب طوب وتوفنکلری دخی بوشالمش بولندیغندن جمله سی بنده کرفتار اولدیلر درون قلعه ده اولان کفار بوحالی کوروب صاچلرین یولارق سرای بورننده وقورشنلی مخزنده وقزقله سنده اولان طوبلره آتش ایتدیلر ایسه ده لیمانك ایچی یوزنده اولمغله ضرر اصابت ایتمیوب اسیراولان اون پاره غالیون واون پاره قدرغه نك بیراقلرین سرنکون ایدوب طوب وتفنك شادمانی ایدرك ترسانه باغچه سی اوکونه کتوردیلر بو واقعه دن کفارك زهره سی چاك وغزاة مسلمین شاد وفرحناك اولوب درحال قلعه نك فتحنه مشغول اولدیلر وکیلرده اولان مال غنایمی وسکز بیك قدر اسیر ویکرمی قپودانی وبرقرال زاده لری وبرقرال فرانجه دختری وعکا استیلاسنده الدیغی اسلام اسیرلرندن بیك نفوس اسلام قزلری وسائر مهمات واسلحه لر دفتره قیداولنوب آق شمس الدین حضرتلرینه لاجل المحافظه تسلیم اولنوب ینه قلعه نك فتحنه

مشغول اولدیلر (حکایت) مکر قسطنطین فرانجه قرالنك قزینه
نامزد ایمش فرانجـه قرالی دخی قزینك طالعنه التی یوز پاره کمی
کوندروب عربستان یقه سنی عکا وصیدا و برود وشام
طربلوسی وغزه ورمله جوانبـلرینی نهب وغارات ایتـدیردی
والدقلری مال واسرایی قزینه جهـاز ویروب اون پاره غالیون
واون پاره قدرغه ایله اسلامبول تکفورنه کوندردی آق دکز
بوغازینه کلدکلرنده کوردیلرکه قلعه‌لر بنا اولنمش وعسکر اسلام
ساکن اولیور کسکین لدوس روزکاری ایله بش پاره بوش کمی
ایلرو کوندروب وراسندن اول یکرمی پاره کمی دخی کیردی
قلعه‌لردن آتلان طوبلر اول بوش کمیلره اصابت ایدوب غرق
اولدیلر ایسه ده وراسنـده اولان کمیلر هوا قوتیله ایچرو کیردیلر
طوبلر بردخی طلوب آتلنجق یکرمی میل قدر منزل الدیلر اشبو
حیله ایله بوغازدن کچوب اسلامبوله کلمشلر ایدی بحمدالله جمله سی
ایادیٔ اسلامه کچوب اول قرال قزندن سلطان بایزید تولد ایتمشدر.
بوخصوصده مورخین اختـلاف ایلدیلر صحیح روایت بودر
چونکیم سلطان محمد کمیلردن النـان مال غنایمی وقرال قزنی
آق شمس الدین حضرتلرینه امانت قیوب کندولری قلعـه نك
جوانبـلر بعـه سن دوران ایده رك غزاته تقویت ویررایدی
آخرالامر اللنجی کون قلعه ایچنـده برجزع وفزع ظاهر اولوب
همان اول آن نیجه بیك کفار برج وبارولر اوزره ویره بیراقلری
دیکوب امان دیلدیلر برکون مهلت ایله امان ویریلوب برا وبحرا
هر بری بردیاره کتدیلر مکر قلعه ایچره یاودود سلطان مرحوم
اولمش کفارك اقتداری قالمیوب قلعهٔ تسلیم ایلدیلر سلطان محمد
یتمش سکسان بیك عسکر ایله قسطنطین سرایته واروب ضبط
ایده جك محلده سرایه نیجه بیك کفـار جمع اولوب جنك عظیم

ایتدیلر ایسه ده سرای فتح اولوب اول حینده قرال قتل اولندی
ولاشه‌سنی کافرلر صکره صولی مناستره دفن ایتدیلر وقرالك سرایندە
اولقدر مال بولندیکه حسابن مولای متعال بیلور زیرا بو قسطنطین
اسلامبولی طقوزنجی کره ده بنا ایدن قسطنطیندر آخر آل عثمان
یدینه کیروب انده حکومتلری تمام اولدی ابو الفتح تشکرا ایکی رکعت
نماز قیلمغه ایاصوفیه دیرینه کیرمك قصد ایدنجه ایچنده وجوانب
اربعه‌سنده ساکن اولان رهبانلر ایاصوفیه‌یه قپانوب عسکر اسلامه
زنبرك وتوفنك یاغدیروب الارغه ایتدیلر ابو الفتح عسکر اسلام ایله
اوچ کون اوچ کیجه عظیم جنك ایدوب اللی اوچنجی کون ایاصوفیه
دخی فتح اولدی ابتدا سلطان محمد حضرتلری ایاصوفیه ایچنه
کیروب راست کلدیکی کفاری قتل ایده‌رك لواسنی محراب محلنه دیکدی
وابتدا اذان محمدیه‌یی کندی تلاوت ایدوب وسائر غزاة مسلمین
رهبانیانه قلج اوروب درون ایاصوفیه خون مشرکین ایله کلکونه
دوندی همان ابو الفتح غازی علامتم اولسون دیو برتیر چارجناح
ایاصوفیه قبه‌سنك اورتاسنه آتدی حالا علامت تیرنمایاندر وصواق
اغالرندن بریسی صول الیله برکافری قتل ایدوب صاغ الن کافرك قاننه
بولایوب سلطان محمدخان حضورنده پرتاب ایدوب النی بربیاض
مرمره سوردی الآن قانلو پنجه‌سنك نقشی تربه قپوسندن ایچرو
کیرر ایکن قارشو کوشه ده بش آدم قدی یرده برکبیر پنجه ظاهردر

﴿ مناقب سلطان باودود ﴾

سلطان محمد ایاصوفیه‌یی سیر وتماشا ایدوب دوران ایدر ایکن ترلر
دیرك نام محلده برنور برق اورر کوردیلر واوزرینه واروب
کوردیلرکه بربیاض وجود قبله‌یه متوجه اولمش یاتور همان
آق شمس الدین وسائر کبار اهل الله کوردیلرکه کوکسنده قرمزی

ات ایله یاودود اسمی یازلمش اشته پادشاهم اسلامبول فتحنك
تأخیرینه باعث بونلر در مقدم پادشاهمزی آگاه ایتمشیدك دیدیلر
چونکه جسدنی غسل ایتمك مراد ایتدکلرنده ترلردیرك جانبندن
مغسولدر همان دفن ایدك دیو برصدا ظاهر اولدی حاضر اولانلر
دمبسته حیران اولوب جمله مشایخ انی همان حالی اوزره تابوته قیوب
شهید قپوسنه دفن ایتمك ایچون کتوررایکن بالضروری تابوتی
کتورنلر کندولرین امین اوکنده بولوب و برقایغه سوار اولدیلر
برق هاتف کبی اول قایق یلکن وکورکسز الآن یاودود اسکله سی
دیدکلری محله واروب قرار ایلدی وتابوت قایقدن چیقوب
قریبنده برقازلمش مزاره واروب طوردی علماء وصلحا اردی صره
واروب کوردیلر اول مزاردن یاودود صداسی کلور جمله سی استماع
ایلدیلر جمله علما یاودود سلطانی اول قبر ایچره تعظیم وتکریم ایله
دفن ایدوب کتدیلر انکیچون اول اسکله یه یاودود اسکله سی دیرلر
هجرتك سکزیوز اللی یدنجی سنه سنده ماه جمادی الاخرك یکرمنجی
اربعا کونی وماه تموزك اون ایکنجی کونی ایدی قلعه نك فتحی میسر
اولوب شاعرلر فتحنه نیجه تاریخلر بولمشلر در جمله دن قرآن عظیمده
بولنان تاریخ (بلدة طيبة) (وآخرون) لفظلری تاریخ
واقع اولمشدر واول کونه افواه ناسده یوم قدوم دیرلر ایدی بحمدالله
تعالی بوشهر دلکشا ومدینهٔ عظیمهٔ حیرت افزا عمارت فاخره ایله یوما
فیوما محسود ملوك ونادیدهٔ دنیا اولمشدر چونکه ابو الفتح غازی
ایاصوفیه یی تماشا ایدوب کوردیکه بو بنانك متانت ارکان وطرح
اساس ورفع قبه سن کورن واله وحیران ومعبدگاه اسلام اولمغه
شایان بر بناء عالیدر که نظیری ربع مسکونده بنیاد اولنمامشدر
همان خون کشتکاندن تطهیر ایدوب عود وعنبرلر یاقوب غزاة
مسلمینك دماغلرینی معطر ایلدی واول ساعت بر مختصر محراب

ومحفل ومناره ايله اول مقام بهشت ارتسامی عبرتنمای خلد برین
برجامع مسلمین ایدوب ابتدا صلات جمعه‌یی انده ادا ایتمك ایچون
حاضر اولدیلر اق شمس الدین وقره شمس الدین سلطان محمدك
قولتوغنه کیروب واق شمس الدین عمامه سن سلطان محمدك
سرسعادتنه کیدیروب وعمامه‌سی اوزره برطورنا تلی صوقوب والنه
برعریان قلج و یروب تعظیم وتکریم ایله منبره چقاردیلر داوودی
بلند آواز ایله خطبه اوقیوب نزول ایتدکده تبرکا اق شمس الدین
مأذونا امامت ایتدی واپاصوفیه نك زیرزمینلرنده پنهان اولان
رهبانلردن اوچ یوز قدر رهبان شرف اسلام ایله مشرف اولوب
اوچیوز یاشنده برپاپاس وار ایدی آدنی بابا محمد قویدیلر محرابك
صاغنده حضرت سلیمانك بنا ایتدیکی معبدگاه قدیمی بابا محمد
ابو الفتحه کوستروب ابو الفتح انده ایکی رکعت نماز قیلوب دعا
ایلدی واول محلك زیرزمیننده برهفته مال ودقیانوس التونی
چقاروب وقرال خزینه سندن النان مالی دخی ترسانه باغچه‌سنده
طاشیدیلر و ایا صوفیه ایچنده مجوهر والتون وکموش ایله مزین
اولان بوتلری آلوب اوق میداننده نشانگاه ایدوب عسکر اوقه
طوتدیلر حالا کمانکشلر میاننده پوت اوقی تعبیر ایتدکلری انلردن
قالدی واول پوتلرك پاره‌لری سلطان احمد عصرینه گلنجه طوردیغی
محققدر حاصل کلام اوق میداننده جمله غازیلر بتلره تیرباران
ایدوب پیرلری سعد بن ابی وقاصك روحنی شادان ایلدیلر الی الآن
تعطیل کونلری اهالیء اسلامبول اول آیین اوزره اوق میدانه کیدوب
اوق آترلر بعده سلطان محمد اوچ کون اوچ کیجه غزاة مسلمینه اطعام
طعام ایدوب بالذات کندولری اتك درمیان ایدوب عسکره طعام
ویرمکده اهتمام ایلدی بعد الطعام سرکارده اولان علماء وفضلانك

حاللرینه کوره هر بررلرینه اکرام واحسان ایلدی رحمة الله تعالی علیه

﴿در بیان تقسیم مال غنایم﴾

بعد الضیافه جمیع کتاب و اوج دفتردار جمع اولوب مقدم ومؤخر خارجدن وداخلدن اخذ اولنان مال غنایمی بر یره طاغلرکبی یغوب ابتدا جراحلره وحکیملره اندن شرفایه وعلمایه وصلحایه اندن ائمه وخطبا ومشایخه و اندن منلایه وقاضیلره واندن سردن کچدیلره واندن عرب بستا ن لوندلرینه اندن یکیچریانه واندن سپاهه واندن زعمایه واندن طوپجی وجبه جی یه ولاغمجی یه وسائر خدامه والحاصل یوز یمش بیك آدمه عرقیه ایله التون تقسیم اولنوب وسائر مال واشیادن غیری التمش اوج بیك خانه تقسیم اولندی بو یله غنیمت بر پادشاهه روزی اولمامشدر جمله غزاة مسلمین مغتنم اولوب آلدقلری غزامالندن علی ما فرض الله تعالی خمسنی پادشاهه و یردیلر واسرادن دخی اوج بیك سکز یوز اسیر پادشاهك حصه سنه دوشدی ویکرمی کبسه دقیانوس واوج بیك سرای وایکی بدستان ویدی یبك دكان دوشدی واياصوفیه جامعی ایله یدی دیر عظیم دخی سلطا ن محمده و یردیلر وسلطان محمد اوزره یکی سرای ایچون یومیه بیك اقچه اجاره باغلدیلر غزاة دخی فرانجه قرالنك قزنی پادشاهه و یروب دین ودولته دعا ایتدیلر همان آق شمس الدین اياق اوزره قالقوب ایتدی ای غزاة مسلمین بیلك وآكاه اولك جمله کزك حقنده آخرزمان پیغمبری سرور کائنات علیه افضل التحيات * لتفتحن القسطنطینیة فلنعم الامیر امیرها ولنعم الجیش ذلك الجیش * بیوردی ان شاء الله تعالی جمله مز مغفورز اما غزامالنی اسراف ایتمیوب اسلامبول ایچره خیرات وحسناته صرف ایدك وعثمان غازیدن بو آنه کلنجه پادشاهکزه بك دیر دیکز

شمدنصکره سلطان دیك وضیافتنده سزه رعایت ایتدیکیچون
خنکار دیك دیو پادشاهك باشنه ایکی جنال صورغوج طاقوب
پادشاهم آل عثمانك آب رویی اولدك و مجاهد فی سبیل الله اولدك
دیوب برکاباتك محمدی چکوب غزاة مسلمین اسلامبول ایچره مستولی
اولوب عمارت ایتمکه شروع ایلدیلر سلطان محمد دخی فرانجه
قرالی قزی ایله زفاف ایدوب فرداسی آق شمس الدین بیوردیلرکه
پادشاهم بو کیجه پشمش حلوا یدیکزمی دینجه ابو الفتح خیر عمدك
دیدی آق شمس الدین پشمش حلوا دیدیکیم قرال قزینك
بکارتیدر ازاله ایدوب حلواسنی یدیکز واول دخترك اسمی عقیده بانو
اولسون وسزه دخی بکارتن ازاله ایتدیکزایچون خونکار دیدلك
دیو لطیفه لر ایدوب مقدما قرال قزنی سلطان محمده ویردکارنده
آق شمس الدین تلقین اسلام ایتمش ایدی تردد ایدوب اسلامی
قبول ایتمنجه سلطان محمد بزانی تزیه ایده رز دیدکده ابرام ایتدیلر
وسلطان محمد قرال قزی ایله حسن الفت ایدوب سلطان بایزید ولی
حضرتلری وجم شاه وشهزاده نورالدین قرال قزندن تولد ایلدی
اولدکده سلطان محمد کندو یه بنا ایتدیکی تربه یاننده برصغیر قبه
ایچنده دفن اولندی وفرانجه بکیلرندن الدقلری اسلام اسیرلرینك
مملکتلرینه آدملر کوندریلوب پدر ومادرلرنی اسلامبوله کتوردیلر
هر کس اولادنی آلوب رضالریله برر شخصه نکاح ایدوب اسلامبول
ایچره اسکان ایتدیردیلر وزیر حکمنده اولان ممالکه امرلر کوندروب
هر قضادن اسلامبوله اهالی سوق ایتدیلر روم ایلنده اوسکوب
خلقنی اوسکو بلی محله سنه و یکی شهر خلقنی یکی محله یه صوفیه لی
خلقنی ایاصوفیه یه وموره روملری فنار قپوسنه سلانك یهودیلری
تکفور سراینه وشهید قپوسی جانبنه واناطولی جانبندن آق سرای

حلبی آق سرایه عکا وغزه ورمله دن کلان عرب بستان قومی تحت القلعه یه چهمدن کلانی محمود پاشایه بلاط شهرندن کلان جنکانه لری بلاط محله سنه ارنبود قومی سلوری قپوسنه واناطولی ترکلرین اسکداره و طوقات و سیواس ارمنیلرین صولو مناستره مغنیسالی مجونجی محله سنه بروسه لی ایوب سلطانه قره مانلیلری بیوك قره مانه قونیه لیلری کوجوك قره مانه تیره لیلری وفایه وجهار شنبه اووه سی خلقن جهار شنبه یه وقسطمونی قومن قرانجیلره وطرابزون لازلرنی بایزید خان جامعی یرینه وکلیبولی قومن ترسانه یه و ازمیر قومن بیوك غلطه یه و فرنك قومن کوجوك غلطه یه وسینوب وصامسون قومن طوبخانه یه والحاصل اول عصرده دست آل عثمانده نقدر شهر وار ایسه جمله سندن اهالی کتوردوب اسلامبولی معمور ایتدیلر

﴿ در بیان بنای سرای جدید ﴾

چونکیم ابو الفتح غازی اسلامبولی تختکاه ایدندی اوج بیك کیسه خرج ایدوب یکی سرایی بنا ایلدی یتمش مقصورهٔ شاهانه ومتعدد دیوان خانه لر ومطبخ وتیمارخانه وجبه خانه وحصیر اووه سی وعلف انباری واصطبل خاصه وکیلار خاصه بنا ایدوب وجوانب اربعه سن باغ وباغچه وکلستان ایلدی ویکرمی بیك سروی وچنار اغاجی ترتیب اوزره دیکوب ماینلرینه اشجار مثمره نك انواعین دیکوب شکوفه ایله تزیین ایلدیلر امابو سرایده حرم بنا اولنمامشیدی بعده سلیمان خان عصرنده حرم بنا اولنوب وبر عدالت کوشکی وبر دیوانخانه بنیاد اولنوب یدی وزیر صاحب تدبیر هفته ده درت کون دیوان ایتمسنی قانون ایتدیلر وسرایك اطرافنه متین حصار چویروب التمش التی برج وبارو ایله واون ایکی بیك بدن ایله اهتمام اولندی وبو سرای ایچره عسکر وخدام وغلمان

وتبرداران واشجیان وخبازان وطواشی و آق اغازی و بوابان
ومعلمان و بوستانجیان خاصه ایله قرق بیك نفوس حساب اولنمشدر

﴿ در بیان بنای سرای عتیق ﴾

ینه سلطان محمد خان غازی حرم محترملری ایچون اسلامبولك
قره د کز طرفنده غلطه خلیجنه ناظر مربع ارض رفیع اوزره
بوزنطر قرالك بر دیری وار ایدی جوانب اربعه سی بدن استوار
اولوب درونده انواع طیور وحیوانات موجود ایدی سبب
عمارتی اول ایدیکیم حضرت عیسی علیه السلام خلیفه لرندن
شمعون حضرتلری اسلامبوله کلوب اول جای فرحفزاده عبادته
مشغول اولوب وحوش وطیور وحیواناتلر ایله الفت ایدر ایدی
اول محلو قلره صو ویرمك ایچون زمینی حفر ایدوب یردن
برآب حیات ظاهر اولدی و اول حیوانات اندن دفع عطش
ایدرلر ایدی بعده شمعون اول جای معهوده بر عبادت خانه بنا
ایدوب مرور ایامدنصکره بوزنطر قرال اول عیون جاریه اوزره
مذکور دیر کبیری بنا ایتمشیدی بعده ابوالفتح اول دیری هدم ایدوب
زمیننه اسکی سرای بناسنه سکز یوز اللی سکز سنه سنده شروع
ایلدی والتمش ایکی تاریخنده اتمام ایدوب برج و باروسز اطرافنه
بر کارکیر دیوار چویردی دائرا مادار اون ایکی بیك آرشون ایدی
وشکل مربع بر دیوار در بر رکنی قرانجیلر کوشه سندن مسکی
صابونجیلره اندن بر کوشه سی دلاك مصطفی پاشا سراینه و بر رکنی
کوچك پازار سدی وصارنیجی اوزره قرار بولمشیدی حالا
یکیچری اغاسی سرایی وسیاوش پاشا سرایی سرای عتیق برنده در
اندن بر کوشه سی تحت القلعه استونده کی سدی عبور ایدوب
ینه قرانجیلر کوشه سنه کلور ایدی ایچروسنه متعدد حجره لر
وحوض وشادروان ومطبخ وکیلار وخدام اوطه لری بنا ایدوب

اوج بيك تبردار وآق اغاسى قپوب ودار السعاده اغاسنى حاكم ايدوب
قرال قزنى سراى عتيقه قويدى هفته ده ايكى كره يكى سرايدن اسكى
سرايه كلوب عدالت ايدرايدى ابو الفتح سلطان محمد صاحب
طبيعت بر پادشاه اولديغندن حكماسنى جمع ايدوب اسلامبولك
قنغى صويى لطيفدر ديو سؤال ايلدكده اسكى سراى داخلنده
اولان عين شمعون جمله دن لطيف وسريع الهضم برآب حيات
بولديلر ابو الفتح دائما اول آب نابدن نوش ايدوب الى الان جمله
پادشاهلراندن نوش ايدرلر اول چشمه اسكى سرايك شرقه ناظر
قپوسى اوكنده دركه سلطان محمد خان سراى عتيقدن طشره يه
جريان ايتديردى حالا عين شمعون ديو مشهور آفاقدر بعده سلطان
سليمان خان بو سراى عتيقى بو اوب خارجنده بلغراد وماالظه فتحى
مالندن جامع ومدرسه لرى وعمارت وطوبخانه ودار الشفا وكندولرينه
بر تربه وسائر ابنيه يى بنا ايلدى وسياوش پاشايه بر سراى و يكيچرى
اغالرينه بر سراى ولالا مصطفى پاشايه و پيرى محمد پاشايه وكيبوزه ده
جامع صاحبى مصطفى پاشايه وقزى اسما سلطانه بر ر سراى بنا
ايدوب اسكى سرايك جوانب اربعه سن طريق عام ايله آراسته ايلدى

﴿ حين فتحده اسلامبوله حاكم نصب اولنانلرى بيان ﴾

اولا شهر اسلامبول ايچنده از وقتده اولقدر ناس چوغالديكه آدم
درياسى اولوب ضبطى مشكل اولدى زيرا اقاليم سبعه دن ملل
مختلفه جمع اولمش ايدى ابتدا صاحب مهر وزير اعظم محمود پاشا
حضرتلرينه بش جلاد و براورطه يكيچرى ايله محضر اغا وسپاه
كتخداسى وجبه جى وطوبجى وعربستان چاوشلرى وبوستانجى اوطه
باشيسى و يكيچريدن توفنكجى و برمطره جى شهرلى طائفه سن
تأديب ايچون فلقه ودينك و يريلوب چهارشنبه كونى قول ايدوب

اسلامبول ایچره دوران ایده رك اون قپانده اولان دیوانخانه یه کلوب دیوان ایدر ایدی اندن یمش اسکله سنده جمله اصناف ایله دیوان ایدوب میوه یه نرخ و یرر ایدی اندن سبزه خانه ده دیوان ایدوب سبزه یه نرخ و یرر ایدی اندن امین اوکنده قیون امیننه نرخ و یروب سرایته روان اولور ایدی (ایکنجی حاکم سکبان باشیدر فلقه دینك و یریلوب جلاد و یرلمدی (اوچنجی حاکم اسلامبول قاضیسیدر فلقه دینك وحبس مدیونه فرمان اولندی (دردنجی حاکم ایوب وغلطه واسکدار منلالریدر (بشنجی حاکم یاق نائبیدر (التنجی حاکم احتساب اغاسیدر (یدنجی حاکم عسس باشیدر (سکزنجی حاکم صو باشیدر (طقوزنجی) حاکم اسلامبول اغاسیدر (اونجی) حاکم بوستانجی باشیدر (اون برنجی حاکم جور باجیلر در نوبت ایله کیجه قول کزرلر (اون ایکنجی حاکم ار بعیندر اسلامبولده قرق محکمه وار در انلره حکام ار بعین دیرلر (اون دردنجی حاکم شیخ الاسلامدر (اون بشنجی حاکم اناطولی قاضیعسکریدر (اون التنجی حاکم روم ایلی قاضیعسکریدر (اون یدنجی حاکم یدی قله دزداری قانون اوزره صاحب عرضدر (اون سکزنجی حاکم معمار باشیدر (اون طقوزنجی حاکم قبودان دریادر (یکرمنجی) حاکم ترسانه کتخداسیدر (یکرمی برنجی حاکم قور یجیلردر والحاصل درت مولویتله تاقره دکز بوغاز ینه وارنجه ایکی جانبده اولان قصبه لرده جمله اوتوز اوج حاکمدر واوتوز بش ناحیه در اما بك قوز باشقه قضا درکه منجم باشیلره مشروطه در

اسلامبولده اولان سلاطین جامعلرینی بیان ایدر

اولا کار قدیم و بنای عظیم ایا صوفیه یونانیان تاریخی قولی اوزره ابتدا حضرت سلیمان سرای بورننده اقامت ایدوب برعبادتخانه انشا ایلدی بعده هبوط حضرت آدمدن بش بیك اللی ایکی سنه مرورنده یانقو بن مادیانك نبیره سی وزندون قرال ظهور ایدوب

اسلامبولك يدنجى بانيسى اولدى اول وزندون قراللك بر دختر پاكيزه اخترى اولوب صوفيه شهرنده متولده اولمغله ادينه صوفيه ديديلر باباسى اسلامبول قلعه سين بنا ايتدكده ايكى بيك مليون خزينه ايله باباسى وزندونه كلوب حضرت سليمان عليه السلامك عبادت خانه سنى توسيع ايتمكه مباشرت ايتدى وخضر عليه السلامك اشارتيله بو رسم اوزره اساسنه بنياد اوزديلر تملنى قازدقلرنده صولر ظاهر اولوب صويى قطع ايتدكدنصكره بر آى ايچنده آتشلر ياقوب تمل ايچنه قورشون اقتديلر اول قورشون تملده برسنه طوروب بعده اغنادوس نام بر معمار بنام ظاهر اولوب قرق بيك معمار ويدى بيك حمال ونيجه ارغادلر ايله اول قورشون تمل اوزره اوچ بيك عمود اوزره قبه لر انشا ايتديلركه صوصارنجى اولوب زلزله دن حفظ ايچون ايچنى صو ايله طولديرديلر وقايقلر ايله ايچنده كزرلر ايدى تا عايشه سلطان سراينه وحسن پاشازاده وقره محمد كتخدا وارسلان خانه وسراى ميدانى وجبه خانه وصغوق چشمه يه وارنجه التى يوش اولوب صو ايله مالامالدر اياصوفيه نك وسطنده اغزى باقر قباقلى پيكارى واردر اندن صوچكوب جماعت نوش ايدرلر بعده ديوارلرينه شروع ايدوب براو بحرا اطراف واكنافدن كراسته سى وطاشى طاشنوب اكثر طاشى بلقيس تختى اولان اياندون شهرندن وادنجك تختندن كلمشدر ورنك آميز رخاملر قرمان وشام وقبريس جزيره سندن نقل اولنمشدر ونيجه بيك صماقى وزنبورى ويرقانى مجلاسثون منتهالرادنه شهرى قربنده حضرت سليمانك بنا ايتديكى تماشالق نام آثار عظيملرندن كلمشدر ومرمر خامى مرمره جزيره سندن كلوب معمار ومهندسلر اجراى هنر ايدرلر ايدى يدى سنه ده قبه پايه لرى محلنه كلوب بركيجه معمار باشى اولان اغنادوس غائب اولدى مكر اغنادوس تبديل

جامه اولوب قزل الما یه واروب انده دخی ریم پاپانك اذنیله بر دیره
باشلدی انی دخی نصفنه دك یدی سنه ده بنا ایدوب اندن دخی
فرار ایلدی و ینه اسلامبوله کلوب قراله ملاقی اولدقده قرال
نیچون بنم دیرمی نا تمام براغوب بنی سائر قراللر میاننده بدنام ایتدك
دیو عتاب ایتدکده اغنادوس دخی بویله عظیم بنانك تملی قرق
یلده متانت بولور حالی اوزره براغوب قرق یلدن صکره قبه یی
بنا ایتمك کرکدر امابن یدی سنه غائب اولدم دیدی بعده خزینه
ومهماتی کشاده ایدوب بنا یه باشلدیلر یوز صماقی عمودلر
اوزره قبه لرایله ایکی طبقه ایدوب اورتاسنه برقبهٔ عظیم بنا ایتدیلر
و بو قبهٔ عالینك ذروه سنه یوز قنطار آلتوندن برخاج یاپدیلر
والحاصل قرق سنه ده تمام اولوب اندرون و بیروننده اون ایکی
بیك رهبان خدامی وار ایدی حتی اسکندر رومی عصرنده
طائفهٔ یونانیان مصری ضبط ایدوب ایاصوفیه یه وقف ایتدیلر
تا بو مرتبه معمور اولدیکه ملت نصارانك کعبه لری ایدی ولادت
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلمده قبه سنك قبله طرفندن نصفی
منهدم اولوب نیجه کره بنا ایتدیلر ایسه ده ثباتی ممکن اولمیوب ینه
یقلور ایدی آخر خضر علیه السلام ابدال صورتنده بر رهبانه
کورینوب دیدیکه اکر قبه یی یاپمق مرادایدرسه کز مکه ده محمد امین
نامنده آخر زمان پیغمبری ظهور ایتدی انك اغز یاری اولدقچه
بو قبه طوتمز اکر اول یاری زمزم صویی ایله قارشدیروب قبه نك
چوزینه قتار ایسه کز قبه ثابت اولوردیوب غائب اولدی رهبانلر
بیلدیلر که خضر علیه السلامدر همان اوچیوز قدر راهبان قطع
منازل ایدرك شامه واندن مکه یه واروب ابوطالبی بولدیلر
مراملرین عرض ایدوب ابوطالب برفنجان ایچنه مرکب قیوب
محمد علیه السلامه صاغ الن مرکبه باطیروب برجیران در یسنه

باصدرکه سنك امتلرك بورهبانلردن خراج آلميوب معاف اوله لر
همان حضرت يديمنالرين مركبه باطرمق صد دنده ايكن رهبان
حضرتك دست شريفنه پاپشوب مركبه زياده جه باصنجه حضرت
غضبـه كلوب سرزى بالجمله امتلرم بوالم ايله ضبط وربط ايدوب
بونكله حكم ايتسه لركركدر ديو مبارك دست شريفلريله كاغده
باصوب يد طولاسنى عيان ايدوب الى هذاالآن جميع آل عثمانك
طغرالرى اول دست شريفك نقشيدرملك اسلام انك ايله ضبط
اولنور واول رسم شريف اسلامبولده فنارقپوسنده ساكن بشركاه
هركاه كشيشك قبضهٔ تصرفنده دركه يدى قات مجوهر صندوقه
ايچنده محفوظدراندن جمله رهبـان ايتديلر يامحمد قسطنطينيه ده
اياصوفيه نام ديرمزك قبه سى هدم اولدى قاج كره بنا ايتدك ايسه ده
طوتمدى مبارك آغزيكزك يارندن بزه اعطـا ايله چاموره قارشديره لم
اوله كه قرارايده ديورجا ايلديلردرحال رجالرى قبول اولوب مبارك
آغزى يارن برحقه ايچره القا ايدوب انلره ويردى رهبانلرشاد اولوب
يمش دوه يوكى مكهٔ مكرمه خاكندن ويمش دوه يوكى زمزم دخى آلوب
استانبوله كلديلر واول طپراغى زمزم ايله چامورايدوب يارشريفى دخى
قاتوب قبهٔ تعمير ايتديلرالان جاى معهود قبه نك قبله طرفنده در بعد
الفتح ابو الفتح بو قبه حضرت رسالتك آغزى يارى يله قائم اولدى ديو
قبه نك اورتاسنه برزنجير ايله تبركا بر التون طوب آصمشدركه اللى كيله
بغداى آلور خضراول طوپك التنده عبادت ايدر صلحاى امتدن
بعضيلرخضرى اول محلده رؤيت ايدرلر واول محلده قرق صباح نمازه
دوام اولنسه دنيوى واخروى مراد حاصل اولديغى تجربه اولنمشدر

﴿اياصوفيه نك اشكال وطول وعرضنى بيان ايدر﴾

اسلامبول قلعه سنك جانب شرقیسی نهایتنده آخور قپو در یا سنه
بیك ادیم شمالی طرفی سرای بورنی در یاسنه بیك ادیم بعید
بر پشتهٔ عالی اوزره بنا اولنمشدر جوانب اربعه سنده اوج طبقه ده
اوجیوز التمش طولون کمر قبه در و بیوك قبه ده اولان جاملردن
ماعدا اندرون و بیرونده اولان جاملر جمله بیك یتمش عدد جام
پنجره لردر و بوقبه لر ایچنده نقاشلر اشکال غریبه تمثال ایتمشلردرکه
حالا نظر ایدن ذی روح ظن ایدرلر و بو اشکاللردن ماعدا قبه نك
درت کوشه سنه بر ملك صورتی نقش ایتمشلرکه زعملرنجه
بری جبرائیل و بری میکائیل و بری اسرافیل و بری عزائیل
علیهم السلامدر حالا قنات کشاده ایدوب طوررلر ودروننده
اولان عمودلرك قدی قرقر ذراعدر ایکنجی طقبه ده اولان عمودلر
اوتوزر ذراعدر و اوج طرفنده ایکشر طبقه لری واردرکه
نردبانلرندن آت ایله چقماق ممکندر وقندیل ایقاد اولنور اوج
دهلیز واردرکه جامعی احاطه ایدر اندرون و بیرونده اوجیوز
التمش برقپودر اما یوز برقپوسی بیوك قپولر درجماعت کیرو ب
چقارلر و بوقپولر جمله سی مطلسمدر کرات ایله عدایتسك برقپو
دخی ظاهر اولور و بوقپولرك قدی یکرمی شر ذراعدر اما قبله نك
اورطه قپوسی جمله دن عالی وقدی اللی ذراعدر بوقپونك قناتلری
حضرت نوح علیه السلامك کمیسی تخته لرندندرکه جبل جودیدن
کمینك تخته لرینی کتورب قپویه وسائر محللره قویدیلر
حالا کمی مسماری یرلری ظاهردر و بو بیوك قپو اوزره تابوت
مثللی برنجدن برصندوق واردر بانیٔ جامع ایاصوفیه نك جسدی
مومیا اولوب انده مدفوندر بعض پادشاه اول صندوقه یه
وضع ید ایتدکلرنده جامع ایچره برزلزله ظاهر اولوب جامع
هدم اولمدرجه لرینه واردی مطلسم اولدیغندن و برشب چراغ

وار ایدیکه شعله سی جامعی منور ایدر ایدی حالا اول شب چراغ
قزل الماده در انکیچون قزل الما دیرلر که ایاصوفیه دن کتمشدر زیرا
نمسه النده قالمشدر سلطان محمد خان حضرتلری ادرنه ده ایکن
اسلامبولده بر زلزله اولوب ایاصوفیه جانب شماله ا کلدی
منهدم اولور دیو کفار خوفه دوشوب اول عصرده بروسه ده
اولو جامعی و ادرنه ده اسکی جامعی بنا ایدن معمار علی نجار حیاتده
اولمغله سلطان محمد خان دوستلق صورتی ایله قراله کوندروب
قرال دخی حظ ایدوب مرقوم علی نجار ایاصوفیه نك جوانب
اربعه سنه عظیم پای بندلر انشا ایتدیکم حالا ایاصوفیه اطرافنده
اول پای بندلر ظاهر در صاغ طرفنده صارقجیلر ماییننده اولان
پای بندلرك ایچنی معمار علی ایکیوز قدمه مناره یولی انشا ایلدکده
قرال نردبان نه در دیو سؤال ایتدی معمار علی وقت حاجتده
قورشون اوزره چیقماق ایچون ایلدم دیو جواب ویردی بعدالتمام
معمار علی قرالدن عطیهٔ فراوان آلوب ادرنه یه کلدی وسلطان
محمد سؤال ایتدکده پادشاهم اویله پایه لر بنا ایتدمکه آخر زمانده
حلاج منصورك پایی اوکونده ایاصوفیه قبه سی طوپ جوکان مثالی
غلطان ایدوب فنا بولمیه تعمیر ایتمك بندن فتح ایتمك سندن وسکا
بر مناره یولی انشا ایتدم همان فتحنه بذل همت ایله دینجه جمله
حضار مجلس دعا ایلدیلر واوج ییلدنصکره فتحی میسر اولدی
واول مناره یولی اوزره فاتح طرز قدیم طوغله دن شش خانه بر مناره
انشا ایلدی بعده طقوز یوز سکسان سکز تاریخنده باب همایون
کوشه سنده سلطان سلیم ثانی بر قدحلی بیاض سنکدن
بر مناره انشا ایلدی ابو الفتحك مناره سندن الجقدر اندن طقوز یوز
طقسان اوچ تاریخنده فاتح شروان سلطان مراد ثالث ایکی
مناره دخی انشا ایلدی ومرمره جزیره سندن ایکی مرمر کوب

کتو رتمشدر که هر بری حمام قبه سی قدردر داخل جامعده بر ینی
یمینه و برنی یساره وضع ایدوب ایجنـه صو طولدیردیلر جـمله
جماعت مصلقـلرندن تجدید وضوایدوب نوش ایدرلر درت محله
محفللر بنا ایتدی وفاتح بغداد مرادخان رابع حضرتلری چار مرمر
ستون اوزره مرمردن برکرسی عالی انشا ایلدی و بونلردن ماعدا
سلف سلاطین آل عثمانك هر بری برر خیرات ضمیمه اید وب
معمور ایتدیلر وهر شب اون ایکی بیك قنادیل و نیجه شمعدان
اوزره شمع عسل کافوری ایقـاد اولنور واسلامبول ایچره اندن
بیوك جامع یوقدر ونیجه عابدلر اعتکاف ایدوب کوندوز صائم و کیجه
قائم عبادت ایدرلر واوقات خمسه ده جماعت کثیره دن خالی دکلدر

﴿ ایاصوفیه ده اولان زیارتکاه ومقاملری بیان ایدر ﴾

سلیمان بن عبدالملك زماننده مسلمه سردار اولوب اسلامبولی محاصره
ایتدکده نصکره صلحا ایاصوفیه ایچره داخل اولوب اوج بوجاق
نام محلده نماز قیلمشدر حالا اول محله مقام مسلمه دیرلر (در بیان
مقام ابی ایوب انصاری) هجرتك اللی ایکنجی سنه سی سردار اولوب
بعد المحاصره صلحا ایاصوفیه ایچره ایکی رکعت نماز قیلدی
ترلر دیرك قبله سنده کی محرابدر که مقام ابوایوب سلطان دیرلر اوقات
خمسه ده جماعتدن خالی دکلدر (مقام عمر بن عبدالعزیز) هجرتك
طقسان یدنجی سنه سنده صلحـا ایا صوفیه نك جانب غربیسنده
یشل محراب دیبنده عبادت ایتمشدر حالا مقـام عمر بن عبدالعزیز
دیرلر (مقـام هارون الرشیـد) هجرتك یوز سکسان برنده
هارون الرشید ایکنجی محاصره سنده یعفور قرالی طونوت بالحاربه
اسلامبول ایچره کیروب مسفور قرالی ایاصو فیه چا کلغنه صلب
ایلدی واایاصوفیه ایچره میت قپوسی داخلنده سلیمان نبی قبله سنده
عبـادت ایلدی مقام هارون الرشید دیرلر (مقام بطال غازی)

اياصوفيه جاكلغنه چيقوب عبادت ايلدى (مقام شيخ مقصود) باباجعفر رفاقتيله اسلامبوله كلوب قرال مساعده سيله اياصوفيه نك جانب شرقيسنده تربه قپوسى داخلنده كى كوشه ده عبادت ايتمشلر در حالا مقام باباجعفر و بابامقصود ديرلر (مقام حضرت سليمان) منبرك صاغ طرفنده كى يشل محراب سليمان عليه السلام مقاميدر ابتدا اياصوفيه زمننده عبادتكاه قديم اولان اول محلدر حالا نيجه كيمسه لرانده تهجد واشراق نمازلرنى قيلارلر (مقام اسكندر) حالا منبر مقام اسكندر ذوالقرنين اوزره بنا اولنمشدر اول محله مقام اسكندر ديرلر (مقام خضر عليه السلام) قبه نك اورتاسنده كى التون طوب التنده بعض صلحا خضره ملاقى اولديغندن اول محله مقام خضر ديرلر (مقام قرقلر) مؤذنلر محفلنك جنوب طرفنده صماقى و يرقانى قرق عدد مدور طاشلر ايله دوشنمش برمقامدر كه نيجه كيمسه لر قرقلره انده ملاقى اولمشلردر (سركذشت كلامى اغا) سلطان سليمانك ركابدارلغى ايله نشوونما بولمش بر پيرناتوان اولوب يوزاللى ياشنده مرحوم اولدى صاحب سلوك بر كيمسه ايدى مومى اليهدن منقولدر كه سلطان سليم غازى عصرنده اسلامبول ايچنده طاعون اولوب كونده اوج بيك جنازه قپولر دن چقديغى سلطان سليمك مسموعى اولدقده اوج كون مناديلرند اايدوب اهالى اسلامبولى اياصوفيه يه قدر كيجه سى جمع ايلديلر كه دفع طاعون ايچون عموما دعا ايده جكلر ايدى اياصوفيه ده آدم درياسى اولوب اوموزا اوموزى سوكمز اولدى شيخ بشكطاشى يحيى افندى حضرتلرى دعادن اول كرسى يه چيقوب وعظ و نصيحت ايدوب جمله خلق اكا منتظر اولمشلر ايدى و بو يحيى افندى طر برزنده نشوونما بولوب سلطان سليمان حضرتلرى ايله

سودقرنداش ایدی سلیم ثانی عصرنده مقام قطبه قدم باصوب
خلقدن عزلت ایتمشیدی وعظ ونصیحت دکل کیمسه یوزنی
کوره مز ایدی اولکون اهالیٔ اسلامبول قات اندر قات وعظنه
حاضر اولوب ایا صوفیه ایچنده ایاق باصه جق یرقالمادی اول
اثناده مذکور کلامی اغایه قضای حاجت تقاضا ایدوب بطن کبیری
بغدادکوسی کبی کوملده مکه باشلدی بره های مدد حالم نیجه اولور
دیو حیرته دوشوب صقندیسندن وجودی فسقه فسقه قباردی ایکی
اوج دفعه ایاق اوزره قالقوب اطرافنه باقوب ینه اوتوردی زیرا
آدم دریاسی ایچره غرق اولمش برطرفه قدم باصه جق یر یوغیدی
تقاضا دخی اول مرتبه تضییق ایدردیکه یرندن قلدامغه مجالی
قالمدی همان شیخ یحیی حضرتلرینه توجه تام ایدوب درون دلدن
وجان کوکلدن مدد طلب ایلدی و بنی بو جامع ایچره بو جماعت
بیننده خلقه رسوای ایتمه دیوجان کوکلدن استمداد ایدنجه همان
یاننده برسپاهی قیافتنده بر آدم پیدا اولوب ایتدی بره آدم سنك
دردك ندر یوزك وکوزك ششمش وصفای خاطرك یوقدر سنك
دردیکه دوا ایده یم اما اسرار بونده قالسون دیو یمین تکلیف ایدوب
کلامی اغا همان یمین ایلدی سپاهی جبه سنك صاغ یکنی کلامی
اغانك باشنه اورتوب همان کلامی اغا کندوبی کاغدخانه نهری
کنارنده کوروب دفع تقاضا ایلدی تجدید وضوء ایتدکده قرق
کره سجدهٔ شکر ایدوب ایا بو بنم واقعه م واقع حالمی یوخسه
واقعه می دیو تفکر ایدرایکن کندوبی ینه ایاصوفیه ده طوردیغی
محلده بولدی ومذکور سپاهی یی دخی یاننده کوروب بره مدد
خضره راست کلدم دامننالدن قومه یم دیو سپاهی یه تعظیم ایتمکه
باشلدی هنوز یحیی افندی کرسی اوزره دعایه اغاز ایدوب جماعت
دخی امین دیرلرایدی چونکه دعا تمام اولدی ایاصوفیه قپولرین سد

ایدوب یالکز بیوك قپویی آچق براقدیلر ودفتردار درویش چلبی قپوده طوروب چقان جماعتی تعـداد ایتدیلر جمله اللی یدی بیك آدم چقدیغنی تسجیل ایدوب سلطان سلیمه عرض ایلدیلراندن کلامی اغا اول سپاهینك دامنه یاپشوب سلطانم شمدنکرو بن سنك دامنك الدن قویمم وسکاقول وقربان اولورم لطف ایله بنی برمراد ایله دیو رجا ایتمکه باشلدی مذکور سپاهی دخی بن سنك دیدیکك آدم دکلم بره آدم وار بزی کنـدی حالمزه قوی دیه کوردی وکوناکون مالایعنی ویاوه‌لر ایدوب شتم ایده رك دل آرازلق ایلدی ایسه ده ینه کلامی اغا سپاهینـك اتکن الدن قومیوب صدقله صاریلور ایدی سپاهی کلامی اغایی اتکمی براق دیو پرکارکبی جویروب برقاج یردن باشنی دخی مجروح ایدوب ارقه سنده‌کی سمور کورکنی پاره پاره ایلدی وجماعتدن بعض کیمسه‌لر بونلرك ماینینی فصل ایدوب کتدیلر ایسه ده کلامی اغا سپاهینك یانندن برخطوه ایرلمیوب رجا ومنت ولج وجدال ایده رك ایاصوفیه نك حاجت خانه‌لرینه کلدیلر همـان سپاهی برحاجت خانه‌یه کیردی کلامی اغا قپونك خارجنـده بکلیوب بروقتـدنصکره دولمه لی وبلنده کموش زنجیرلی بچـاق وبورمه صارقلی بریکیچری چیقدی همـان کلامی اغا یکیچرینك کریبانن طوتوب رجاونیازه باشلدی یکیچری وار آدم سن معتوه اولمش سن بن سنك دیدیکك آدم دکلم بندن شرکی دفع ایله دیه کوردی ایسه ده اصلا کار ایتمیوب کلامی اغایه برکوتك جکدیکه تماشا ایدنلر رحم ایدوب الندن خلاص ایتدیلراندن یکیچری ایاصوفیه چارشوسنده بربوزه خانه‌یه کیردی کلامی اغا دخی برابرکیدوب آیرلمـادی یکیچری اصلا التفات ایتمیوب کباب ونان ییوب وبوزه ایچوب دفع جوع ایلدکده طشره چیقوب کتدی کلامی اغاینه پشنـه دوشوب کیدر ایکن

صغوق چشمه اكسه سنده برطراجق صوقاق ايچنده برتنها محله
واردقده يكيچرينك اياغنه دوشوب امان حضرت رسالت عشقنه
اولسون بني برمراد ايله ديدكده يكيچري تبسم ايدوب كرچه عاشق
صادقسك امانا پخته سن برقاچ كره تجربه ايچون سكا عتاب شديد
ايتدم بندن روكردان اولمادك شمدي سني بريره كتورورم اما كيسه نك
ايشنه قارشميوب اصم وابكم طوروب دنيا كلامي ايتميه رك قرق كون
چله چكمك كركدر ديدي اول تنها صوقاقده برملوث قپو يه كلوب
دق باب ايلدي باب كشاده اولنجه برشترلب وعبوس الوجه زنكي
عرب ظاهر اولدي بونلر قپودن ايچرو كيرنجه همان زنكي عرب
كلامي اغانك عقلي باشنه كلور كلمز بازوسندن برك ياپشوب خانه
ايچنه آلدي كلامي اغانك عقلي باشنه كلوب حاضر بالمجلس اولانلره
سلام ويردي انلر دخي سلامن آلوب يكيچري كلامي اغايه صف
نعلده خاك مذلت اوزره ير كوستروب اوتورتدي وكندي تبديل
جامه ايدوب پيشوالري اولان اختيارك الن اوپوب عالي صدره
چكوب اوتوردي وكلامي اغا ايله اولان ماجرالري حكايه ايتدكده
شيخ پيشواصفا كلدك اي كشي ديو كلامي اغايه التفات ايلدي اوج
كون اوج كيجه كلامي اغا انده آج وصوسز بيتاب وبي مجال
قالوب خانه سي واولاد وعياللري خاطرينه كلوب آيا بونك صوكي
نيه منجر اولور ديو تفكره باشلدي ينه توكل حق ايدوب بوحال اوزره
صبر ايلدي اوتوز درد بجي كون كوشه ده اوتورن شيخ مريدلرينه
خطاب ايدوب مأمور اولديغكز اشلري كورك ديدي مذكور
يكيچري صورتنه كيرن آدم اياغ اوزره قالقوب برحجره كشاده قيلوب
ايچرودن سلاح چقاردي اوتوزسكز كيسه نك اوكارينه برر سلاح
قيوب كندوا وكنه برلكن ايله صوقيوب هركس يرنده قرار ايتدي
همان كلامي اغا اول صودن ايچمك استينجه صبر ايله بوكون كوره لم

سكا بر نعمت مبسر اولور می دیدیلر اول زمان قارشو طرفدن
بر کوچك چوجوق ظاهر اولدی بریسی قلج ایله اوروب چوجغك
باشنی کسدی کلامی اغا همان جانم اولادمی نیچون اولد ردیکز دینجه
یکیچرن اکا سن قارشمه دیمه دمی دیو جواب ایلدی ینه قارشو
طرفدن ایکی آدم ظاهر اولوب آرقه‌لرندن بر ارسلان قوغه‌رق
میدانه کتوردی بری شیخك آردینه پنهان اولوب خلاص اولدی
و بریسنی آرسلان پاره‌لدی اندن ینه بر آدم اوکونده بر اوغلنجق
ظاهر اولوب آردلرندن بر قورد قوارایدی شیخ بر اوق آتوب قوردی
هلاك ایلدی واول آدم ایله معصوم غائب اولدیلر ینه قارشو
طرفدن اوج آدم ظاهر اولدی ایکیسنی شیخك اذنیله صلب
ایتدیلر و برینی دخی صلب ایدرلر ایکن کلامی اغانك صبره قراری
قالمیوب حضور شیخه واروب عفونی رجا ایدر ایکن همان یکیچری
کلامی اغانك کریبانندن یاپشوب برکده اوتور دیوتنبیه وتکدیر
ایلدی یکیچرینك اوکنده لکن ایله اولان صوجوشه کلوب
ایچنده ایکی کمی پیدا اولدی وموجدن غرق اولمه مرتبه‌لرنده ایکن
یکیچری کمینك دیرکندن یاپشوب برینی خلاص ایلدی و بریسنی
دخی شیخك اذنیله دیرکندن باصوب غرق ایلدی وایچنده اولان
خلق فریاد وفغان ایده‌رك غرق اولوب بر اوغلانجق ایله برقزلکنك
کنارینه چیقار ایکن یکیچری اوغلانی صویه قاقوب قزی لکندن
طشره چیقاردی کلامی اغا بوحالی کورنجه فریاد ایدوب بو بی کناه
معصومی وکمی خلقنی غرق ایدوب نیچون قانه کیردك دیدی شیخ
بوکا برنان پاره سی ویره لم کتورك دیوب کلامی اغانی میدانه کتوروب
اهل مجلس حضورنده اکا بر اتجه و بر التون و بر صلقم اوزم و برخرما
و بر زیتون و یردیلر ورزقك نقصان اولمیوب وذریتك منقرض
اولمیوب آخر نفسده حسن خاتمه مبسر اوله دیو خیردعا ایتدیلر بعده

یکیچری وزنکی عرب کلامی اغانك یقه‌سندن طوتوب یوم کوزکی دیدیلر کلامی غریب دخی کوزونی یومدی آچنجه کندو یی غلطه میخانه لری ایچره بولوب بره های مدد دواتی الدن الدردم دیوداغ درون ایله کوشه بکوشه کزرکن بر الای یکیچری سرخوشلری کوردی کل هی پیرم برطولو ایچ دیو کلامی اغایی مجلسه دعوت ایتدیلر فقیر کلامی اغا مقدما یکیچری ایله بوزه خانه یه کیرمشیدی بونلری دخی اکا قیاس ایدوب اوتوز درت کوندنبرو آچ وصوسز ایدی میخانه طعامنه کریشوب دفع جوع ایلدی لکن بونلره دخی حسن ظن ایدوب ینه استمداده باشلدی آخر وقت غروب اولدقده غلطه دن اول سرخوشلر قایقلره سوار اولوب اون قپانه کچدیلر وکلامی اغانك ارقه‌سنه بردستی شراب یوکلتدیلر بودخی بنی امتحان ایدر دیو اعتقاد ایله اول شرابی کتورركن وقت غروبدن صکره برتنها صوقاقده باشندن دستارنی وصرتندن سمور کورکنی ولباسنی الدیلر وشرابی دخی الوب البته بوشرابدن ایچ یوخسه سنی قتل ایده رز دیو ابرام ایله شراب ایچوردیلر واندن برطرفه کتدیلر کلامی اغادخی عریان خانه‌سنه کلوب ارتق خانه‌دن طشره چقمیوب انزوا ایلدی مز بور کلامی اغا اون قپانك ایچ یوزنده قبو مجیلر ایچنده دائره صاحبی نعمتی مبذول برآدم ایدی و بوحکایه بالذات کندیسندن استماع اولنوب مناسبتله بومحله تحریر اولندی (مقام حوار یون) ایاصوفیه نك یوقارو طبقاتنك جانب شرقنده‌در مقام حوار یون دیرلر (مقام آق شمس الدین) آق شمس الدین حضرتلری ترلر دیرك قربنده عبادت ایدرایدی ومقامی زیارتگاهدر وترلر دیرك برعمود عرق آلوددر که صیف وشتاده روزوشب عرقریز اولوب ترلر ایاصوفیه نك قبله قپولرینك غربیسی نهایتنده کی قپونك ایچ یوزنده کی بوجاقده یك پاره مرمردن قدی اون برذراع

برستوندر اشاغيسى برآدم قدى قدر برى باقرقابلودر بويله ايكن
بنه دائما ترلر بر روايتده تملنده طلسم واردر ديرلر وروايت اخراده
باودود سلطانك آه سوزناكى حرارتندن ترلر ديرلر وبعضيلر حضرت
رسول عليه السلامك مبارك اغزى يارى بوشونك يانـنده تعجين
اولديغيچون تأثرندن ترلر ديديلر برآدم صداع غلتنه مبتلا اولسه
بوعمودك عرقندن باشنه سورسه ياخود ترين يلاسه باذن الله تعالى
شفا بولور و برآدم يورك اغرى يسنه اوغرايوب يور كندن قان كتسه
انك ترين يلاسه باذن الله تعالى شفا بولور و برآدمى اسمه طوتسه
باقرك ديبنده كى طوزدن برقاج پارمق طبراق يلاسه استفراغ ايدوب
باذن الله تعالى اسمه دن خلاص اولور (بيوك قپونك قناتلرى نوح
عليه السلامك كميسى تخته سندن اولديغندن برآدم سفره وتجارته
كيده جك اولسه ايكى ركعت نماز قيلوب اللرينى قپونك تخته سنه
سوروب نوح عليه السلامك روحنه بر فاتحه اوقيوب سفره توجه
ايتسه سلامت ايله رجوع ايده جكى مجرب بدر برآدم يورك اوينامسنه
مبتلا اولسه اوچ جمعه ايرته سى كونى اياصوفيه ايچنده كى قپونك
صو يندن على السحر آچ قارينه نوش ايتسه باذن الله تعالى رها بولور
(خاصيه التون طوب) بركمسه نسيانه مبتلا اولسه ايشتديكى خاطرنده
قالمسه قيدنك اورتاسنده آصلى اولان التون طوب التنده يدى كره
صباح نمازين قيلوب اوچ كره (اللهم يا كاشف المشكلات ويا عالم
السر والخفيات) ديوب هر وقتده يديشر سياه اوزم تناول ايتسه
بامر الله اويله زكى ورشيد اولور كه استماع ايتديكى شى درونده
كالنقش فى الحجر اوله زيرا بوقبه يارشريف ايله تعميرا ولنمشدرانده
عبادت ايده نك دنيوى واخروى مراداتى حاصل اولور حتى جمدى
چلبى ابن آق شمس الدين توربالى قصبه سنده اولقدر نسيانه مبتلا
اولمشكه برآدم كند ويه سلام ويرسه لفظ سلامى كاغده يازوب

اكانظر ايدوب وعليكم السلام ديرايمش حكماء علاجدن عاجز اولوب
آخر آق شمس الدين حضرتلرينك تعليميله وجه مشروح اوزره يدى
صباح دوام ايدوب نسياندن خلاص اولمش (صغوق پنجره
اياصوفيه نك قبله طرفنده خونكار قپوسنك ايچ يوزنده جانب شماله
مكشوف برروزن دلصفادركه دائماً اندن باد صبا اسوب وجوده حيات
ويرر وبوجاى دلكشاده ابتدا آق شمس الدين تفسير اوقودوب اول محلده
درسه حاضر اولانلره دعا ايلدى الى الآن انده بسم الله دين محروم
قالمامشدر حتى استاديمز شيخ قره اوليا افندى بو صغوق پنجره ده
علم قرائت اوقودر ايدى نيجه بيك آدم بو محلده قرا اولدى

﴿ مقام مهد عيسى عليه السلام ﴾

عيسى عليه السلامك بشكى بوقاروطبقه نك شرق جانبنده بر كوشه ده
احمر كون برمرمر تكنه مثالى بشكدر (مغسل عيسى عليه السلام)
اول بشك قربنده بر طاش تكنه در عيسى عليه السلام تولد ايتدكده
مريم انامز بو تكنه ده غسل ايتمشدر قسطنطين قدسدن كتوروب
اياصوفيه يه وضع ايتمشدر سست اندام اولان معصوملرى بو تكنه
ايچره غسل ايتسه لر تن درست اولور مشهور آفاقدر (يديلر مقامى)
ينه بوقارو طبقه نك جانب شرقيسنده بر عظيم قپودر اما قناتلرى
تخته دكلدر منقش بياض مرمردن قناتلرى واردر كه وجه ارضده
نظيرى يوقدر دائماً يديلر انده عبادت ايدرلر ينه اول طبقه نك جانب
شرقيسنده بش التى قطعه رقيق بچلمش طاشلر واردر آفتاب
عالمتاب قلهٔ قافدن طلوع ايتدكده پرتوى بو حجرلره اوروب هر بر
حجر دن بر كونه ضيا پيدا اولوب چشم آدم باقمغه طاقت كتورهمز
حاصل كلام درون و بيرونده نيجه زيارتكاه ومقامات واردر
اما فقيرك معلومى اولان بو مقام لطيفلردركه تحرير اولندى

﴿ اوصاف كوچك اياصوفيه ﴾

قسطنطينك اناسى ايليا بناسيدركه اياصوفيه طرزنده برجامع اولديغيچون كوچك اياصوفيه ديرلر اوزرى قورشون اورتولى برقبهٔ عاليدر قپوسى ومناره سى بردر ابوالفتح خيراتيدر

﴿ اوصاف جامع زيرك باشى ﴾

قسطنطين بناسيدر حضرت يحيى عليه السلامك روحى ايچون بنا اولنمشدر زمان نصاراده اسمنه مناستر سنجوانيه ديرلر ايدى حالا حضرت يحيى عليه السلامك جسد شريفى مالطه لى النده اولمغله مالطه يه سنجوانيه ديرلر مالطه كفارى مصر اسكندريه سندن خروج وايادئ اسپانيه ده اولان عكا قلعه سنى واول حواليلرى استيلا ايدوب قدس شريف قربنده صباطيه نام قريه دن جسد شريفنى آلوب عكايه كتوروب مجوهر صندوقه ايچنه قيوب رجال غيب ديوجار به لرده برابر كتوررلر ايدى وهر ديارى غارت ايدوب غالب اولورلر ايدى انكيچون مالطه اوله ملوك نصارى رعايت ايدرلر حالا بيراقلرنده سنجوان ناميله صورتن يازوب طاشررلر لكن سر سعادتلرى شام جنت مشامده جامع امويه درونده برغار ايچنده التون تبسى اوزره وضع اولنمشدر ويحيى عليه السلامك والده سى طرفندن اقرباء قريبى اولمق جهتيله قسطنطينك والده سى زيرك باشنده كى جامعى انشا ايدوب يحيى عليه السلامك روحنه هديه ايلدى انكيچون اكا مناستر سنجوانيه ديرلر ايدى جوانب اربعه سنه ديوارجويروب برصو صرنيجى واوج بيك بطريق حجره لرى بنا ايلديلر بعد الفتح سلطان محمد برمناره انشا ايدوب جامع ايلدى صغير وكبير جمله قرق التى قبه سى واردر مطلا ومذهب تصاوير كونا كون ايله تزيين اولنمشدر كورنلر حيران اولور برپشته اوزره واقع اولمش جهانما برجامع معلادر والحاصل سلطان محمدك زمان سلطنتلرنده اسلامبول ايچره كندولرى

ووزرا وسائر مراتب صاحبلری التی بیك التیوز یتمش دیرومناسترلرك
محرابلرین تحویل ایدوب مساجد مسلمین ایتدیلر حالا معمور
جامعلردر اندن بالذات کندولری ایچون طرز روم اوزره
بر جامع انشاسنه مباشرت ایدوب ابتدا قره مان چارشوسنده برحمام
بنا ایدوب جامع عمله لری هرکون غسل ایدوب آبدست ایله
جامعده اشلرلر ایدی حالا ارغاد حمامی نامیله مشهور بر حمامدر

﴿ اوصاف جامع سلطان محمدخان غازی ﴾

سکز یوز التمش ایکی تاریخنده ممالك عثمانیه ده موجود مهندس واستاد
معمار واز ایسه انلری جمع ایدوب وعصرنده اولان اولیاء اللهك
دعالریله اساسنه مباشرت اولندی وسکز یوز سکسان ایکیده تمام
اولدی اسلامبولك وسطنده ایکی قرمان ماییننده بر مرتفع زمینده
واقع اولمشدر زمان قدیمده بر دیر عظیم وار ایدیکه ایاصوفیه دن صکره
بو یله بر مصنع بنا اولمامشیدی زلزله دن منهدم اولوب سلطان محمد
اساسنی قعر زمینه وارنجه هدم ایدوب یرینه بو جامعی بنا ایلدی
زمیندن سطح بامه وارنجه سکسان یدی ذراع چار پایه اوزره بر قبهٔ
عالیدر یمین و یسارنده درت عظیم عمودلری واردر محراب ومنبر
وخونکار محفلی بیاض مرمردن ساده کوزل کار قدیمدر وقنادیل ایقاد
اولنه جق ایکی طبقه دهلیزی واودر محرابك صول طرفنده
جب علینك کلاهی مثللو دلم دلم بر سنجاغی واردر مستجاب الدعوه
برروحانیتلی جامعدر زیرا بنا اولندقده ملت اسلامیه دن غیری عمله
خدمت ایتمامشدر والی الآن قپودن ایچرو یهود ونصاری قو یمزلر
وغزاماالندن بنا اولنمشدر قبله قپوسندن طشره چقار ایکن صاغ
طرفنده خطاط تیمورجی چلبی خطیله لتفتحن القسطنطینیة
الی آخره حدیث شریفی تحریر اولنمشدر وایکی طرفنده موصلقلری
واردر جماعت آبدست آلورلر وحوالیسنده بر حوض وفواره سی

واردر ومحراب اوكنده ابو الفتحك واهلنك تربه لرى واردر
و بر واسع حولیسی واردر كه طقوز پرده قپوسی واردر وخارج
حولیده ثمانیه مدرسه لرى وظهرنده تتمه لرى و بر دار الضیافه
ودار الشفا و بر مهمانسرای و بر حمام و بر مكتب بنا اولنمشدر
والحاصل جوانبلر بعه سی كاركیر بنالر ایله اراسته بر جامع شریفدر

﴿ ابو الفتحك معمار باشی ایله مرافعه سنی بیان ایدر ﴾

فاتح برجلالتلو پادشاه اولمغله معمار باشی یه عتاب ایدوب بنم جامعمی
نیچون ایاصوفیه قدر عالی ایتمیوب بر روم خراجی دكر ستونلریمی
كسوب جامعی الچق ایتدك دیدی معمار باشی دخی پادشاهم
اسلامبولده زلزله چوق اولور خلل بولماسون دیو ایكی عمودی
اوچر ذراع كسوب ایاصوفیه دن الچق ایتدم دیوب عذر ایلدكده
عذری جرمندن اشددر دیوامان ویرمیوب ایكی اللرینی بلكلرندن
قطع ایتدی ایرته سی كونی معمار باشی اسلامبول قاضیسنه واروب
فاتحدن شكایت ایدوب شرعله مرافعه طلب ایلدی درحال قاضی
افندی حضرتلری كتخداسنی ابو الفتحه كوندروب شرع شریفه
دعوت ایتدكده فاتح امر شرع شریفكدر دیوب فراجه سین كیوب
كمرینه بر طپوز صوقدی اندن قاضی حضورینه واروب بعد
السلام صدره چكمك مراد ایتدكده قاضی افندی حضرتلری اوتورمه
پادشاهم خصمكله برابر طوروب مرافعه اولك دیدی معمار باشی
حاضر اولوب استنطاق ایلدكلرنده سلطانم بر استاد كامل ومعمار عامل
ایدم بنم جامعم الچق ایلدك وایكی دیره كیم كسدك دیوایكی اللریمی
كسوب كارو كسبمدن الیقو یوب اهل وعیالمه انفاقه قدرتم قالمدی
امر شرع شریفكدر دیدكده قاضی افندی حضرتلری پادشاهم
بو آدمك اللرینی سز می قطع ایتدیكز دیدی ابو الفتح دخی
بو آدم بنم بر روم خراجی دكرایكی عمود می قطع ایدوب جامعم

بی شهرت ایتدی انکیچون اللرینی قطع ایتدم امر شرع شریفکدر
دیدی قاضی حضرتلری بکم شهرت آفتدر جامعك الجق اولمسی
عبادته مانع دکلدر سنك طاشك جواهر دخی اولسه قیمتی ینه
طاشدر اما بو آدمك نا شرع اللرنی کسوب تهور ایتمشسین بو آدم
کاردن قالمش اولاد وانسانی ایله کفاف نفسلری شرعا سنك
اوزریکه لازمدر نه دیرسن دیدی سلطان محمد امر شرعکدر
دیدکده قاضی حضرتلری امر شرع بودرکه معمار قصاص دعوی
ایتسه شرعا سزك دخی الیکز قطع اولنور بلا شرع ایش اندهنك امر
شرعله حقند ن کلنور دیدی فاتح بوکا بیت المالدن کفایت
مقداری علوفه تعیین ایدهلم دیدی قاضی خیر بیت الماله غدر ایتمك
اولماز قباحت سزکدر کندی علوفه کزدن ویرمك کرکدر دیو
حکم ایلدی فاتح دخی یومیه یکرمیشر اقچه ویره یم حقنی حلال
ایلسون دیدکده معمار باشی راضی اولوب حلاللشدیلر وفصل
حکومت حجتلرنی آلوب دعوادن خلاص اولنجه قاضی حضرتلری
قیام ایدوب پادشاهه تعظیملر ایلدی سلطان محمد دخی قاضی یه
بو پادشاهدر دیو مقدم بکا تعظیم و مساعده ایدیدك شو طپوز
ایله سنی خورد ایدردم دیوب التکی التنده طپوزی کوستردی همان
قاضی افندی حضرتلری دخی بکم اکرسن دخی حکم شرعه رضا
ویرمیوب نکول ایدیدك شو اژدرهایه سنی هلاك ایتدیرردم دیوب
سجاده یی قالدیرنجه التندن براولو اژدرها چیقوب اغزندن آتش
صاچمغه باشلدی قاضی حضرتلری اژدرهاپسم اول دیوب سجاده
ایله ستر ایلدی سلطان محمد بر پادشاه عالیجاه ایکن شرع شریفه
اطاعت ایدوب کندی خدمه سیله مرافعه اولدی اندن معمار
باشینك خلیفه سی ابدال سنان معمار باشی اولوب جامعی اتمام
ایتدیلر بعده علی قوشی نام علم نجومده بنام کلوب بو یاجیلر قپوسی

قربنده مكتب اوكونده چار كوشه بربياض مرمر ايچره برميقات ايمشدر ربع مسكونده نظيري يوقدر والحاصل سلطان محمدك وقت خلافتنده ممالك عثمانيه آبادان اولدى

اوصاف جامع سلطان بايزيد خان

چارشو جوارنده سراى عتيق قربنده طقوز يوز اوچ تاريخنده ابتدا اولنوب طقوز يوز اون برده تمام اولدى چار پايه اوزره مدور عالى بر قبه در قبله سنده ومقابلنده نيم قبه لر ضم ايله توسيع اولنمشدر ودروننده صماقى ايكى عظيم عمودلرى واردر محراب ومنبر ومحفلى ساده كوزل مرمردر محراب اوزرنده كى خط شيخ خطيله تحرير اولنمشدر و بش قپوسى واردر وحرمنك صفه لرى قبه لر ايله اورتلمش وسطنده شادروان ومصلقلرى واردر شادروان اوزرنده كى قبه يى فاتح بغداد سلطان مراد رابع بنا ايتمشدر ابتدا جامع بنا اولنوركن معمار باشيسى بادشاهم محرابى نيجه وضع ايده لم ديو سؤال ايتدكده سلطان بايزيد معماره اياغمه باص ديدى معمار دخى اياغنه باصنجه كعبهٔ شريفى كوردى همان بايزيدك اياغنه يوزين سوروب محرابنه ابتدا ايلدى وجامع تمام اولدقده بايزيدخان حاضر اولان جماعته خطاب ايدوب صلاة عصر ايله عشانك سنتلرنى ترك ايتمش آدم وارايسه تبركا ابتدا امامتى اول ايتسون ديدى دريا مثال جماعت ايچره بركيمسه بولنميوب بنه كند وسى سفرده وحضرده مدت عمرمزده جميع سنتلرى ترك ايتمدك ديو امامت ايتديلر وحلال مال ايله بنا اولنديغندن روحانيتلى جامع اولوب روز وشب جماعتدن خالى اولماز صلاب ظهر ايله عصرده برجماعت فرضى ادا ايدوب سلام و يردكده برجماعت دخى اقامت ايدر ومحرابى اوكنده باغچه ايچنده برقبه ايچنده بايزيد خان آسوده اولمشدر وجامعك جانب شرقيسنده عمارت ودار مسافر و برمكتب و بردار القراسى واردر و جانب

غريسنده يتمش قبه لو بر مدرسه سى وار در وقرق خدامى واردر وقفندن وظيفه لرى و يريلور و بوندن ماعدا بايزيد ولينك فتح ايتديكى ديارلرده التمش منبر ومحراب وضع اولنمشدر امير بخارى عليه رحمة البارى تكيه سى وجامعى وغلطه سرايى جامعى بايزيد خان بناسيدر

اوصاف جامع سلطان سليم خان

طقوز يوز يكرمى يدى تاريخنده ابتدا اولنوب طقوز يوز اوتوز اوج تاريخنده تمام اولدى اسلامبولك قره دكز جانب شمالبسنده بركوه بالا اوزره بنا اولنمشدر اما سائر جامعلر كبى عمودلرى يوقدر همان ديوار اوزره برقبهٔ عاليدر استاد معمارلر تماشا ايدوب قوجه معمار سنانك هنرينه انكشت بردهان ايدرلر حقا كه چارديوار اوزره زيرفلكده بويله برواجب السير قبه بنا اولنمامشدر اياصوفيه نك قبه سندن برشبر واسع ايتمشدر لكن اياصوفيه قدر يوكسك دكلدر زميندن قبه نك سطحنه وارنجه اللى سكز ذراعدر زمينى مرتفع اولديغندن عاقبت انديش معمار سنان زلزله دن مصون اولسيچون جامعى الحق ايدوب چار ديوار اوزره انشا ايتدى منبر ومحرابى بياض مرمردن ساده كوزلدر واوج قپوسى وايكى مناره سى واردر وحرمنده صغه لرى قبه ايله اورتلمش وسطنده شادروان وفواره لرى واردرو بوشادروانك قبه سنى دخى مراد رابع بنا ايتمشدر برمكتب و برعمارت و بردار الضيافه و بركيلار و برحمامى واردر

اوصاف جامع سلطان سليمان خان

طقوز يوز اللى برتاريخنده ابتدا اولنوب طقوز يوز التمش تاريخنده تمام اولدى تعريف وتوصيفدن مستغنى برجامع عبرت نمادر سراى عتيق شمالبسنده دريايه ناظر بركوه بلند اوزره بنا اولنمشدر ممالك عثمانيه ده نقدر استاد كامل ومعماران وارايسه جمع اولوب اوج سنه تملن قعر زمينه ايندير وب اندن

اوج سنه ده اساسی روی زمینه ظاهر اولدی اندن برسنه حالی
اوزره براقدیلر بعده بنا ایتدیلر وقبه سنی ایاصوفیه دن یدی ذراع
یوکسک ایتدیلر وقبه نك چار پایه لرندن ماعدا یمین و یسارنده درت
عــدد صماقی مرمر ستونی واردر که هر بری اون مصر خراجی
قیمت ایدوب مصردیارندن برفرانجه قپودانی صاللره وضع ایدوب
موافق هوا ایله اسلامبوله دخول واون قبانی اسکله سنه کتورب
سلطان سلیمانه هدیه ایلدی سلطان سلیمان حظ ایدوب فرانجه
قپودانه ییلانلی وردوس جزیره لرینی احسـان ایلدی فی الحقیقه
نظیرلری بولنماز عمودلردر اللیشر ذراع قدی واردر وروزنلرنده
اولان متلون جاملرسرخوش ابراهیم کاریدر واسماء الحسنی خطلری
ایله تزیین اولنمش مصنع جاملردر که مثلی بردیارده کورلمامشــدر
محراب ومنبری ومحفلی بیاض مرمردندر ومحرابنده اولان خط قره
حصاری خطیدر ومحرابك یمین و یسارنده مصنع عمودلر واردر که
سحر اعجازدر وذهب ایله مطلا برآدم قدی قدر شمعدانلراوزره
یکرمیشر قنطارشمع عسل کافوری وضع اولنور هر برینه اون بشر
قدمه نردبان ایله عروج ایدرلر درون جامعده یان صفه لری واردر
وطشره سنده بوصفه لره معــادل صفه لری وقبه ده ایکی قات قندیل
ایقــاد اولنور دهلیزلری واردر وجمله ایقاد اولنان قندیللر یکرمی
ایکی بیك قندیلدر وقبله قپوسی طرفنده کی پایه ده برچشمه سی
واردر وفوقانی خزینه مقصوره لری واردر که اعیــان ولایتــك
وارباب سفرك امانتماللری وضع اولنور که حسابنی الله تعالی بیلور
قبه نك اورتاسنده * الله نور السموات * آیتی وسائر درون و بیرونده
اولان خطلر قره حصاری خطیله تحریر اولنمشدر وجامعك بش
قپوسی واردر خارج جامعده محراب اوکنده براوق منزلی محلده
سلطــان سلیمـانك تربه سی برقبه ایچنده ینه برقبه انشا اولنوب

بردیارده نظیری بنا اولنمامشدر وجامع تمام اولدقده امینی وناظری ومعتمدی محاسبه جبلرا اوزره سکسان کره یوز بیك وطقسان بیك اوچیوز سکسان اوج یوك فلوری اولمق اوزره مصارفی اولدی

(وسلطان سلیمانك برخیرات عظیمی دخی قرق چشمه کمرلریدر برقات کمری یانقوبن مادیان عصرنده بنا اولنوب اسلامبول ایچره قرق عدد چشمه اجرا ایتمش ایدی مرورایام ایله بعض محللری منهدم اولوب عصر سلیمان خانیده صولری منقطع اولوب اهالی اسلامبول برایچم صویه محتاج اولمشلر ایدی وکمال مضایقه لری سلطان سلیمانه عکس ایلدکده اسلامبوله برمنزل بعید یرده جانب شمالده آب نابلر بولوب اسلامبوله کتورمك مراد ایلدی معمارسنان پادشاهم بومحلدن اسلامبول اون ساعتدر کیسه لری اوچ اوجه دیزرایسك بوخیرات سزه نصیب اولور والا برملوك قادر دکلدر دیدی سلطان سلیمان دخی ای سنان بوصو هندسه ده اسلامبوله کیمك ممکنمیدر دیدی بلی پادشاهم ممکندر اکر کیسه لری اوچ اوجه دیزمك کرکدر دیدکده سلطان سلیمان دخی بن کیسه لری یان یانه دیزرم همان بسم الله دیوب بدأ ایله دیدی عیونك باشنده برکیسه آلتون نثار ایلدی اندن اساسنه مباشرت اولنوب یدی ییلده اوچ بیك یدی یوز کمرایله بعض برلرده افلاکه سرچکمش ایکیشر اوجر قات قنطره لردن و بعض یرلرده قعر زمینی یاروب اسلامبوله اجرا ایلدی وآت پازاری قربنده یانقونك قرق چشمه کمرلری اوزرندن کچروب اقتضا ایدن محللره تقسیم ایلدیلر و بیوك چکمجه جسرینه مباشرت ایدوب اتمامی سلطان سلیمه میسر اولدی

﴿ اوصاف جامع شهزاده محمد خان ﴾

بودخی سلیمان خان بناسیدرکه چکر کوشه سی اولان شهزاده جوان بخت سلطان محمده غایت محبت ایدوب سفرده وحضرده

بر آن يانلرندن آيرمزدى داز بقـايه رحلت ايدوب اول محلده دفن اولنديغندن روحيچون بو جامعى انشا ايلدى طقوز يوز اللى تاريخى ربيع الاولى غره سنده ابتدا اولنوب طقوز يوز اللى بش رجبنده تمام اولدى بونك معمـارى قوجه سناندر وجامع اوكنده برقبهٔ عالى ايچنده شهزاده محمد مدفوندر و برقبه ده دخى برادرى شهزاده جهانكير پدرى سليمان خان ايله حلب مشتاسنده ايكن مرحوم اولوب جسدنى اسلامبوله كتوروب اوزرينه برقبه بنـا ايتديلر وجامعك طشره سنـده يمين و يسـارنده صفه لرى واردر قپولرى پنجره قنـاتلرى جـمله صدفكاريدر ودرونى انواع آويزه لر ايله مزين برشيرين جامعدر وحرمى وسطنده برحوض مدورشادر وانى واردر اوزرنده كى قبه مرادرابع بناسيدر ايكيشر شرفه لى ايكى مناره سى واردر وحولبسنده الشيخ على طبلى حضرتلرى مدفوندر صحـابهٔ كرامدن ابا ايوب انصـارى ايله كلوب معركه ده طبل جلار ايكن اومحلده شهيد اولوب دفن اولنمشدر وجامع اطرافى عمارت ومدرسه وتابخانه ودار الضيافه وخيرات سائره ايله آراسته در وشهزاده محمدك برادرى شهزاده جهانكير روحيچون فندقليده جهانكير جامعنى سلطـان سليمان بنـا ايلدى اوصـافى بالاده تحرير اولنمشـدر

﴿ اوصاف جامع والدهٔ شهزادكان مذكوران خاصكى سلطان ﴾

عورت پازارنده خصكى سلطا ن ناميله مشهور برجامعدر برقبه و بر مناره لى بر جامع روشندر عمارتى ودار الضيـافه و بيمـارخانه ومدرسه سى وبرمكتبى واردر وسليمان خان حضرتلرينك زاكتلريدركه خصكى سلطا ن خيراتنى عورت پا زار نده بنـا وانشا ايلدى

﴿ در بيان اوصاف جامع مهرماه سلطان بنت سليمان خان ﴾

ادرنه قپوسنك داخلنده برعالى زمين اوزره بنـا اولنمش برجامعدر سلطـان سليمان دخترى مهرماه سلطا ن نامنه بنا ايدوب جميع مصارفنى خزينه دن صرف اولنمشدر محراب ومنبرى غايت مصنعدر

اما خونكار محفلى يوق ايدى بيك يوز اون بش سنه سنده سلطان احمد زماننده خونكار محفلى بنا ايلديلر وجوانب ار بعه سى مدرسه حجره لريدر برطبقه و برمناره سى واردر والحاصل پادشاه غيور

(بى وفا دنيايه هركيم الدانور آدم دكل)

(ايلسون روشن نظر عبش جهان بردم دكل)

ديوب قرق سكز سنه مدت سلطنتلر ينى عدل وداد وفى سبيل الله غزا وجهاد وممالك عثمانيه يى معمور وآباد ايتمكه صرف ايدوب

(بيت) مال وجاهه غره اولمه قوركيدرسك عاقبت)

(شو يله طوت ملك جهان سكا مسخر اولدى طوت)

(نيجه لر دن قالدى دنيا قالبسر سند ن دخى)

(بو ر باطه كيم قونه كوچمك مقرر اولدى طوت)

(برآوج طبراغله رنج اولور آخر حاصلك)

(جمله عالم كنجنى سا كه مسخر بو لد ى طوت)

(شا د ى وغم اى محبى طوتمد ى بردم قرا ر)

(عاقل اول هر بريسى كلسه برابر اولدى طوت)

ديوب ترك سلطنت فانى ايلديلر رحمة الله عليه

❊ در بيان اوصا ف جامع سلطان احمد خان ❊

اياصو فيه قر بند ه آت ميدانى نام محلد ه برمرتفع يرده بر جامع معلادر سلطان احمد بو جامعك يرنده بش عدد سراى صاتون آلوب جمله سن هد م ايليو ب صحرا مثال زمينى كشاده ايلد ى استاد ومعمارانى جمع ايدو ب اسكدارى هدايى محمو د افنـدى واستادمز اوليا افنديك دعا لر يله اساسنه مباشرت اولندى ابتدا سلطا ن احمد خا ن دامنه طبراق قبوب يارب احمد قو لكك خدمتنى قبول ايله ديو ارغادلرايله تملنه طبراق طاشيدى واوليـا افندى تمل امامى وهدايى حضرتلرى تمل شيخى وقره سنبل على افند ى تمل قاضيسى وقلند ر پاشا معتمد ى و كما نكش على پاشا

تمل ناظری اولدی اوچنجی سنه‌ده قبه‌یه مباشرت اولنوب چارپایه
مرمر اوزره بتمش ذراع قدنده برقبۀ مدور بنا ایلدیلر جوانب
اربعه سنی نیم قبه‌لر ایله اراسته وتوسیع ایدوب ایاصوفیه وسلیمانیه
کبی عمودلری یوقدر همان درت عدد پایه‌لر اوزره برقبۀ عظیمدر
ودرونـنده اوج طرفی اینجه ستونلر ایله دائرامادار جماعت
طبقه‌لر بدر اندن یوقارو اوج قات دخی قندیللر ایقـاد اولنه‌جق
دهلیزلری واردر محراب ومنبری مصنع صوم مرمردن بنا اولنمشدر
محرابك ایکی جانبنده شمعدانلر اوزره یکرمیشر قنطا بیاض شمع
کافورلری ایقـاد اولنور وایکی پایه‌سنده چشمه‌لری واردر تجدید
وضو ایدرلر وبش قپوسی واردر وبوجامعده اصیلان ذی قیمت
آویزه‌لر برجامعده یوقدر جوهر فروشلر حسابی اوزره آویزه لری
یوزمصر خزینه سی تقدیر اولنمشدر زیرا احمد خان صاحب
طبیعت وعارف پادشاه اولمغله جد عظاملرندن نقدر ذی قیمت
جواهر مقوله سی وارایسه جامعه آویزه ایلدی ودول سائره دن
کلان هدایه وهر دیارك ارباب هنرلری برر نادیده شیلر اختراع
ایدوب احسان امیدیله کتوردکاری شیلر ایله جامعی تزیین
ایلدی حتی ایالت حبش والیسی جعفر پاشا التی عدد زمرد قندیل
کتوروب التون زنجیرلر ایله خونکار محفلنه آصدیلر هر برقندیل التیشر
اوقه‌کلور مجوهر ایله تزیین اولنوب مهر سلیمـان شکلنده آویزه
ایتدیلر واون التی شرفه ایله التی عدد مناره سی واردر وشرفه‌نك
اون التی اولمسی سلطان احمد سلاطین عثمـانیه دن اون التنجی
پادشاه اولدیغنـه اشارت ایتمشـلردر ویدیوز اللی خدامی
واردر غلطه‌نك خراجی بوجامعك وقفیدر سلطـان احمد خان
جامعك طشره حرمی ومدرسه وسائر بنـالری تمام اولمـادن
مرحوم اولوب سلطـان مصطفی یرینـه جلوس ایتـدی

﴿ در بیان اوصاف جامع والده سلطان ﴾

سلطان محمد رابعك والده سی اون مصر خزینه سی مال صرف ایدوب وفات ایلدکده ناتمام وخراب قالوب ظلمیه نامیله اشتهار بولمش ایدی مرور ایام ایله والده سلطان دوران بلده ایدر ایکن بو اساسی کوروب اتمامنه بذل همت ایلدی بش بیك کیسه مالندن افراز ایدوب بناسنه شروع ایلدکده عدلیه دیدیلر اسلامبول قلعه سی ایچره شهید قپوسی ایله بالق بازاری میاننده واقع اولمشدر اطرافی یهود محله سی ایدی اول اثناده احراق اولوب والده سلطان جمله یهود عرصه لرینی صاتون آلوب جامعه الحاق ایلدی

﴿ در بیان اوصاف جامع شیخ ابو الوفا ﴾

ابو الفتح سلطان محمد بنا ایتمشدر برطبقه و برمناره سی واردر مستجاب الدعوه برجا معتبر مدرسه وعمارت وحمامی واردر

﴿ در بیان اوصاف جامع امیر بخاری ﴾

ابو الفتح بناسیدر برطبقه و برمناره وعمارتی واردر (اوصاف جامع فتحیه) کفار بناسیدر بردیر عظیم ایدی ابو الفتح محراب ومنبر ومناره بنا ایدوب جامع ایلدی بعد زمان محترق اولوب سلیمان کتخدا ام اموز یدیله تعمیر اولندی درون اسلامبولده سلاطین جامعلری بونلردر اما خارجنده اولان جامعلرك کزیده سی ایوب سلطان جامعیدر اندن طوبخانه ده جهانکیر جامعی وروم ایلی حصارنده ابو الفتح جامعی وقواقده مراد رابع واناطولی قواغنده سلطان مراد رابع جامعلری واناطولی حصارنده ینه مراد رابع جامعی واناطولی حصارنده ابو الفتح جامعی واسکدارده مهرماه سلطان جامعی وکوسم والده سلطان جامعی ویکی محله ده والده جامعی و بونلردن ماعدا خونکار باغچه لرنده دخی جامعلر واردر

﴿ اسلامبولده وزرا واعیان جامعلرینی بیان ایدر ﴾

محمود پاشاده محمود پاشا جامعی محمود پاشا ابو الفتحك وزرالرندن
ایدی سلاطین مثالی جامع كبیردر اوج قپوسی و برحرمی واردر
اندن اون قپانك داخلنده قزانجیلر ایچنده منلا خیرالدین جامعی
ابوالفتح عصرنده بنا اولنمشدر اوج محرابی واوج قبه واوج
قپوسی واردر بوندن غیری اوج محرابلی جامع یوقدر (وادرنه
قپوسی قربنده قهریه جامعی زمان قدیمده برمصنع دیرایمش
اندن قوجه مصطفی پاشاجامعی كه ابوالفتحه و بایزید ولی یه وزیر
اولمشدر و بو جامعك اطرافنده نیجه بیك شهدا مدفوندر
روحانیتلی جامعدر عمارت ومدرسه سی وزاویه لری واردر (فیروزاغا
جامعی آت میدانی قربنده برقبه لی جامعدر چهارشنبه بازارنده
مراد ثالثك دارالسعاده اغاسی محمد اغاجامعی برجامع زیبادر
اوزون چارشو ایچنده ابراهیم پاشا جامعی معمارسنان بناسیدر
زنجیرلی قیوده اوج آدم باشنی براقچه یه تراش ایدوب حلال مال
جمع ایتمكله جامع بنا ایدوب اوج باش جامعی دیرلر بركوچك
جامعدر صنع الله افندی جامعی قرق چشمه قربنده احراق
اولدی سلوری قپوسی قربنده كورکچی باشی جامعی بلاط قپوسنده
بلاط جامعی سلطان سلیمان زماننده فرخ كتخدانكدر معمار
سنان بناسیدر طشره صفه لرینك دیوارلرنده قدسدن مصره
ومصردن مدینه ومكه یه وارنجه منازللرده اولان دره وتپه ومخوف
ومخاطره یرلرك شكللرینی براستاد نقاش تصویر ایتمشدر اندن
سلطان سلیم قربنده سیواسی افندینك تكیه سی جامعی دیرلر
التی مخزندر خزازلر ابریشیم بوكرلر اندن قره كمرك قربنده
آق شمس الدین جامعی مستجاب الدعوه برجامعدر روز وشب
جماعتدن خالی دكلدر اندن اون قپانك داخلنده عربلر جامعی
ابوالفتح عصرنده بنا اولندی الوان جامعی دیرلر زیرا بنا اولند یغی

سنده محراب دیوارنك طشره سنده برشفتالی شجری حاصل اولوب
دردی بروقیه کلور شفتالیسی اولورایدی درخت عظیم ایدی شفتالی
جامعی دیو مشهور اولمش ایدی بعد زمان سوکلون مصلی
سلطان سرایندن بر آتش ظهور ایدوب اول طرفلرو جامع
احراق اولوب اهالی شفتالیسز قالدیلر اندن عاشق پاشا جامعی
زیارتکاه محلدر اندن مفتی جامعی قربنده التی بوغاجه جامعی
ابو الفتحك اتمکجی باشیسی ایدی جب علی نسلندن اولوب
هر کون بایزید ولی یه کونشده پشمش بوغاجه کتوردیکیچون التی
بوغاجه جامعی دیرلر اندن قره پیری پاشا جامعی زیرك باشی قربنده
صغوق قیوا وزره جهانما برجامعدر اوچیوز التی عمود اوزره آب ایله
مملو صریج اوزره در اندن آت بازاری جامعی اسلامبول ایچره
هر کیجه قانون ابو الفتح اوزره دیده بانلق ایدن اون ایکی یکیچری
چورباجیلری بوجامعده صلات عشایی ادا ایدوب تا بصباح
اسلامبول ایچره قول کزرلر اندن میراخور جامعی یدی قله قربنده
صولی مناسترجوارنده دیردن تحویل اولنمش برجامعدر اما جماعتی
ازدر معمار سنان بناسیدر اندن خادم ابراهیم پاشا جامعی سلیمان
خان وزیری ایدی متقاعد اولوب سلوری قپوسنك داخلنده
تحتانی برجامع بنا ایتدی مصنع ومزین معمار سنان بناسیدر اندن
داود پاشا جامعی سلطان بایزید ولی وزرالرندن ایدی اندن جراح
پاشا جامعی سلیمان خان وزرالرندن ایدی عورت بازاری قربنده
برمصنع جامعدر اندن اسکی خسرو پاشا جامعی سلیمان خان
وزرالرندندر آق سرای قربنده برشیرین جامعدر اندن اسکی
علی پاشا جامعی سلیمان خان وزرالرندن ایدی طاوق بازاری قربنده
جماعت کثیره یه مالك برجامعدر اندن قوجه محمد پاشا جامعی
سلیمان خان وزرالرندن ایدی آت میدانه قریب برجامع کبیردر

اندن نشانجی پاشا جامعی قوم قپو قربنده‌در اندن احمد پاشا جامعی
سلیم خان وزرالرندندر طوپ قپوسنك ایچ یوزنده بر پشته اوزره
سلاطین جامعی مثالی معمار سنان بناسیدر اندن پیری پاشا جامعی
مرادخان رابعك وزیر اعظمی ایدی ابوالفتح قربنده چکه‌جیلر
ایچنده برجامع فوقانیدر نردبان ایله عروج اولنور اندن کسکین دده
قربنده نشانجی پاشا جامعی معمارسنان بناسیدر اندن حافظ پاشا
جامعی ابوالفتحك قربنده اولمغله بر کیجه واقعه سنده ابوالفتحی
کوروب نیچون بنم جامعم قربنده جامع بنا ایدوب جماعتم الدك دیو
حافظ پاشایی قتل ایدر همان حافظ پاشا خوابدن بیدار اولوب
تفکرده ایکن یتمش کون مرورنده وفات ایدوب مزاره دفن ایدرکن
لحد کازندن بر طاش اوچوب پاشانك اوزرینه دوشوب قلچ کبی
کسدیکی تواتر ایله مشهورلرندن خلیل پاشا جامعی سلطان محمد
عمارتی قربنده اندن ترکمن جامعی یکی اوطه‌لر قربنده اندن
صاری کز جامعی اندن ابوالفتح قربنده علی پاشا چارشوسی ایچره
طواشی مسیح پاشا جامعی کیلار خاصه دن سلطان مراد ثالث
عصرنده مصر والیسی اولوب وزیر اعظم اولدی بعده متقاعد
اولوب مذکور جامعی بنا ایتدی اندن امیر بخاری قربنده هما
خاتون جامعی اندن رستم پاشا جامعی سلیمان خان وزیریدر
تحت القلعه‌نك قربنده فوقانی چینی ایله مزین بر جامع روشندر
التنده مخزن ودکانلری واردر معمارسنان بناسیدر اندن اون قپانی
جامعی مقدما سلیمان خان عصرنده سلیمان صوباشی بنا ایتمشیدی
معماری قوجه سنان ایدی اون قپاننك طشره‌سنده لب دریاده واقع
اولوب مرور ایام ایله جامع ومناره‌سی منهدم اولدی بعده قره چلبی
زاده مجددا التنده دکان ومخزنلر انشا ایدوب فوقانی برجامع بنا ایلدی
اندن آق سرای قربنده عثمان شاه والده‌سی جامعی اندن

منلا کورانی قربنده قاضی عسکر عبدالرحمن افندی حضرتلری
جامعی معمار سنان بناسیدر اندن یدی قله ده حاجی اوحد جامعی معمار
سنان بناسیدر اندن آخورقپو قربنده قپواغاسی خادم محمود اغا جامعی
سلطان سلیمان وسلیم ثانی اغاسیدر اندن قوجه مصطفی پاشا
قربنده قوجه خسرو بك جامعی معمار سنان بناسیدر اندن یکی
قپو قربنده اوده باشی جامعی معمار سنان بناسیدر اندن صولی
مناستر ده حاجی خاتون جامعی معمار سنان بناسیدر اندن
اوسکو بلیده یدی یول اغزنده دفتردار سلیمان چلبی جامعی معمار
سنان بناسیدر اندن یکی باغچه قربنده خرم چاوش جامعی معمار
سنان بناسیدر اندن قاضی چشمه سنده فوقانی سنان اغا جامعی ینه
معمار سنان بناسیدر اندن یمش اسکله سنده مال حلال ایله
بنا اولنمش اخی چلبی جامعی معمار سنان بنا سیدر بو جامعلردن
ماعدا ابوالفتحك ایکیوز یمش منبرلی مساجدی واردر
❊قسطنطنیه خارجنده اولان قره دکز بوغاز ینه وارنجه معمور
شهرلری بیان ایدر❊ اولا شهر خارجنده یدی قله ده کفره زماننده
نظرته یعنی یوادن کلمش طاعونلی آدم شهره کرمیوب بو محلده مکث
ایتدیردکلر یچون نظرته دیرلر ایدی بعدالفتح ابوالفتح غازی جمله
دباغ خانه لری وسلخانه لری بونده قیوب آبادان ایلدی لب دریاده
قصبهٔ معموره در برجامعی و یدی مسجدی و برخانی و بر حمامی
و یدی سبیلی واوج تکیه سی واردر و اوج یوز دباغ دکانی واللی
طوتقالجی خانه سی و یمش کرشجی کارخانه سی واردر اما متأهل
محله سی ازدر جمله سی مجرد درحین معرکه ده بش بیك دباغ بکاری
چیقار اما بوقصبه نك بد رایحه سی اولدیغندن غیری کیمسه
ایلنمز اما دباغلره عنبر کبی قوقار لکن غایت منعم آدملری
واردر بوقصبه نك خارجنده چشمهٔ جان فزانك کمری آلتنده
چار کوشه بر بیاض مرمر اوزره برقاز مرغی تصویر ایتمشلر

دیلرایله تعبیر اولنماز افواه ناسده قازلی چشمه نامیله مشهور در

❊ ینکی قپو قصبه سنی وعمارتلرینی بیان ایدر ❊

ینکی قپو خارجنده درتیوز مقداری باغ و باغچه لی سرای وخانه لری واردر و برحمام و برمولویخانه و یتمش فقرا حجره لریله سماع خانه وعمارتی واردر و یتمش قدر دکانی واردر وجامعی مرکز افندی جامعیدر ❊ مناقب مرکز افندی ❊ پیرعزیز مرکز افندی برکون فقراسنه بیوررلرکه شو یرده سجده ایدرکن بکا برصدا کلدیکه یاشیخ بن یرده یدی بیك سنه در محبوس اولمش برعین الحیاتم بنی بوحبسدن خلاص ایله دیرکلك ای احباب سزکله شو سجاده مز اولان محلی قازالم دیوب زمینه برپشت پا اوردی جمله فقرا اوشوب قازدقلرنده اول آب خوشکوار ظاهر اولدی علی الصباح آج قارنه نوش ایتسه لر حمای معده دن ومحرقه دن خلاص اولور مرکزافندی ایازمه سی دیو مشهور در (قصبهٔ طوبجیلر) اسلامبولك حین محاصره سنده طائفهٔ طوبجیان بو محلده مکث ایتدکلری ایچون طوبجیلر دیدیلر برمرتفع یرده باغ و باغچه وخانه لری واردر ونشانجی پاشا جامعی ویدی باب خانلری و یدی مسجدلری و برتکیه سی و برکوچك حمامی و یوز باب دکانی واردر وملك احمد پاشانك برسرایی واردر وحاکملری ایوب نائبیدر (قصبهٔ اوطاقجیلر) بودخی وقت سفرده اوردی اوطاقلری بونده قورولوب ساکن اولدقلری ایچون اوطاقجیلر دیرلر آب وهواسی لطیف باغ و باغچه لی ایکی بیکدن متجاوز سرای وخانه لری واردر اکری قپو خارجنده بیك آدیم بعید برمرتفع یرده واقع اولمشدر واوقاف میدانی نامیله برمسیره کاهلری واردر درت جامعی و التی تکیه سی وامیر بخاری تکیه سی دخی بونده در واوج خان و یوز باب دکانی و برسبیلی واردر اوطاقجیلر ایله ادرنه قپوسی میاننده امیر بخاری جامعی وآستانه سی دخی قوجه معمارسنان بناسیدر

(قصبهٔ نشانجی) خارج سورك جانب غربیسنده برهوادار مرتفع
كوه اوزره باغ و باغچه لی اوچبیك معمور سرای وخانه لری و برمفرح
جامعی واللی مساجدی وتكیه سی و برحمامی و یكرمی دكانی واردر
(قصبهٔ چولمكجیلر) خارج اسلامبولك جانب غربیسنده دكز
ساحلنده برالحق ودوز یردر باغ و باغچه لی معمور بیك قدر خانه
وسرای عالیلری ودرت اسكله سی واردر بری یاودودو بری دفتردار
و بری زال پاشا و بری خواجه افندی اسكله سیدر ایچنده صو
باشی ونائبی واردر ایوب ناحیه سندندر وزال پاشاجامعی ودفتردار
نازلی محمد پاشا جامعی معمار سنان بنالریدر و یوز یتمش مساجدی
وعمارتی و یدی تكیه سی واردر اما ینكیجری اوجاغندن باش چاوش
قره مرزاق نام قاتل عثمان خان برمولو یخانه بنا ایتمشیدیكه نظیری
یوق ایدی حكمت خدا برزلزله اولوب یره برابر منندم اولدی حالا
یری بوستاندر و برخوش حمامی واردر وشاه راهی اوزره ایكی
طرفلی اوچیوز براصناف دكانلری واردر و برطریق عامده
ایكیوز اللی جنانجی وچولمكجی دكانلری واردر و بودكانلرده او یله
استاد كامللر وارایدیكه طین مختومدن یابدقلری برداق ودستیلری
قرق اللی غروشه بیع اولنوب پادشاهلره ووزرایه هدیه ایدرلر ایدی
واللی چشمه سی و برخانی واردر (شهر ابی ایوب انصاری)
رضی الله تعالی عنه اسلامبولك جانب غربیسنده ایكی ساعت قره دن
ویدی میل دریادن بعید محلده برشهردر ساحل بحری سراپا
معمور وآبادان سلطان ووزرا ووكلا واعیان یالیلریدر ودفتر ایله
طقوز بیك سكز یوز سرای وخانه سی واردر حدودی زال پاشا
جامعندن كاغدخانه یولی اوزره جوان قپوجی باشی سراینه وارنجه
نهایت بولوراندن اوته كرمید خانه لردر ینه زال پاشادن تا ادریس
كوشكنه اندن نشانجی وطوبجیلر حدودنه وارنجه شهر ابو بكدر

ابا ایوب حضرتلرینڭ تربه وشبکه سنی سلطان محمد بنا ایلدی وتربه اوکنده اولان جامعی دخی بنا ایدوب حضرت ابا ایوب روحنه هدیه ایلدی لب دریایه قریب برجامع کبیردر برشرفه لی ایکی مناره سی وارایدی بیك یوز بش سنه سنده ابراهیم پاشا برشرفه دخی یاپوب ایکیشر شرفه لی اولدی اندن شاه سلطان جامعی کاغد خانه یولی اوزره واقع اولمشدر معمار سنان بناسیدر بوجامعلردن ماعدا بیك سکسان مساجدی واردر دوکمه جی باشی وارپه جی باشی وقارجی باشی مسجدلری معمار سنان بناسیدر وایوبده اولان مدرسه صقاللی محمد پاشانکدر وادریس کوشکی بانیسی بیرامیه طریقندن شیخ ادریس نام برعزیز برتکیه انشا ایدوب یاران ودرویشان جمع اولوب محبت ایدرلرایدی جلوس مصطفی خانده شیخ ادریسی ملحددر دیو تکیه سنی هدم وزیروزبر ایتدیلرحالا برقاج درخت ایله نماز کاهی وچشمه وحوضی طوررادریس کوشکی دیرلر تفرج کاهدر (قصبۀ سودلیجه) بیك ایکیوز معمور باغ وباغچه لی برقصبه در آب وهواسنڭ لطافتندن سودی اعلا اولمغله سودلیجه دیرلر کاغد خانه بوغازی آغزنده واقع اولمشدر جمله خانه لری لب دریادن تابابا جعفر طاغنه وارنجه ابو به ناظر هوادار برمحلدر چاوش باشی جامعی وحکیم قپودان زاده مسجدی معمار سنان بناسیدر وسائر مسجدلری ودرت تکیه سی واردر وبر حمام وبرخان واللی باب قدردکانی واردر واسکله باشنده برمسیره کاه صفه سی واردر وابراهیم پاشا باغچه سی سلطان مرادرابعڭ طبعنه هواسی خوش کلوب دائماانده عیش ونوش ایدرایدی بعده پادشاهلره مخصوص باغچه اولدی وابوالسعود افندی حضرتلری باغچه سی دخی اکا متصلدر وتفسیر شریفی بو باغچه ده تألیف ایتمش دیرلر و بوکا متصل بازرکان باشی یالیسی وابراهیم خان زاده یالیسی وجعفر باباتکیه سی سلطان سلیمان خان خداملرندن

جعفر نام برصاحب طبع کیسه نك خیراتید ر سلطان سلیمان خان
بو تکیه نك دریایه ناظر بر کوشه سنده اوتورر کن هندستان هدایاسی
کلوب نقش بوقلمون دریسندن برسفره و یوز ختایی طباقلر وکاسه لر
ونیجه ذی قیمت اشیالری تکیه یه وقف ایلدی بعده زور بالر عصرنده
خزینه یه آلنوب سفره ایله برشفتالو چکردکندن بر کشکولی قالمشدر که
چکردکك نصفیدر ایکی وقبه صوالور کنارنده آلتون حلقه لری واردر

﴿ قصبهٔ قره پیری پاشا ﴾

بایزید ولی وسلیم خان اول عصرنده ابابکر رضی الله عنه نسلندن
وزیر قره پیری پاشا بو محلك آب وهواسنی بکنوب بر باغچه بنا ایلدی
بعده برقصبه اولمسنه اراده اولوب پیری پاشا نامیله مشهور اولدی
باغلی و باغچه لی بیك قدر خانه لری واردر غلطه مولویتی ناحیه سیدر
برجامع واوچ مسجدی واردر بونلردن ماعدا عماراتی یوقدر ماعداسی
یهود وروم وارمنی محله سیدر بر حمامی واردر واسکله باشنده
ایکیوز دکانی واردر اماچوغی میخانه در و بر ایازمه سی واردر روم
طائفه سنك زیارتکاهلریدر ومحمد خان رابع برچشمه بنا ایلمشدر

﴿ قصبهٔ خاصکوی ﴾

اوچ بیك خانه و برجامع و برمسجدی و برحمامی واردر بر محله سی
اسلامدر ماعداسی یهود وروم وارمنی محله سیدر التی یوز دکانی
واللی باغ خانه و بوزه خانه ومیخانه لری واردر ومزارلکلری قربنده
بر ایازمه سی واردر روم طائفه سی زیارت ایدرلر بوخاصکوی
قربنده لب دریاده خونکار باغچه سی واردر زمان قدیمده ینه
قرالر باغچه سی ایمش ابو الفتح اثنای محاصره ده بو باغچه ده
آرام ایدوب مال غنایمی بونده تقسیم ایتدیکندن نظر کاهی
اولوب کوشکلر و قصرلر وحمام بنا ایدوب اون ایکی

بيك سروى غرس ايتدى وايچنه اوچيوز نفر باغچوان قويدى

﴿ قصبهٔ قاسم پاشا ﴾

كفار زماننده نامى ايالنقه ايمش بعدالفتح مزارستان اولماسنه اراده اولمش ايدى زيرا عصر امويه وعباسيه ده اسلامبول محاصره سنه كلوب شهيد اولانلرك اكثرى ترسانه اردينـه دفن اولنمش حالا مزار طاشلرنده كوفى خطلر واردر اول اجلدن فاتح عمـارتنه بذل همت ايدوب ترسانه و برديوان خانه و برجامع انشا ايتمشيدى بعده سليمان خان ولوله انداز جهان اولوب اعيان دولتنه اراده ايدوب اول محلى خيرات و حسنـات وسائر ابنيه لر ايله معمور ايتديلرمرور ايام ايله اون بيك سكسان بش خانه بنـا اولندى جامع ومدرسه وتكيه لر بنا اولنوب ترسانه بوغازندن دريايى پياله پاشا جامعنه كتورديلر و بوغازك ايكى طرفنه سراپا اولر بنا اولندى پياله پاشا وفاتندنصكره اول خليج باران ايله اينن قوم وطاش ايله طولوب الآن معطلدر اما پدرم قاسم پاشا چارشوسى ايچره درت اغزلى نام جامعه كلنجه دريا كلديكن بيلورم ديرلرايدى وترسانهٔ عامره كوزلرى و باروت خانه قلعه سى و يتمش قپودان مخزنلرى وكورك خانه ويدى باب قورشونلى مخزنلر وديوان خانهٔ جديد وصـان پاوله زندانى وجريد ميدانى قصرى وشاه قولى قپوسى وميت اسكله سى قپوسى سلطان سليمان بناسيدر وعصرنده هر محله جامعى ومساجدى وترسانه كوزلرى وهر دكان وهر خان قپوسى اوكنده كيجه قنديللر ايقـاد اولنور ايدى وقاسم پاشا جامعى معمـار سنان بنـاسيدر يمين و يسارنده ايكى قپوسى واردر جماعت كثيره يه مالكدر مقدم عمارتى دخى وار ايمش اندن كتخدا جامعى اندن يكى ديوانخانه ده سليمان خان جامعى وسائر جامع ومساجدلرى وحماملرى واردر اطنـاب كلامدن حذر

ایچون تفصیل اولنمدی واوچبیك التمش دكانی واوج یوز دباغ
خانه سی واردر وشهر ایچنده ن ایکی دره جریان ایدر جسرلری
واردر اوجی کارکیردر بری قاسم پاشا جسری وبری امین اغا جسری
وبری ترسانه قپوسی جسریدر محبوب ومحبوبه سی چوقدر
شفتالوسی وشیرین قرقیصی سی وجشاه انکوری وشام اوزومی
وقباقلی یوغوردی وسمزقیون اتی مشهوردر درون وبیرونده
آسوده اهل الله زیارتکاهلری واردر ومیت زاده پدرلری اکری
غزاسنه عزیمت ایتدکلرنده اناسی قارننده ایمش اهلمك قارننده کی
حقه امانت دیوب سفره روان اولمش خاتون حملنی وضع ایتمدن
مرحومه اولوب دفن ایتمشلر بامر الله تعالی قبرده وضع حمل
ایدوب معصوم والده سنك ممه سنه یاپشوب اممش اول اثناده
پدری سفردن کلوب حال معلومی اولدقده معتقد آدم بن اهلمك قرننده
اولان جنینی للهه امانت ایتمشیدم دیو اهلنك مزارنی سؤال ایدوب
قبری آچش ومعصومی اناسنك ممه سنی امر کوروب حمد وثنا
ایده رك باغرنه باصوب خانه سنه کتورمش وتربیه ایدوب
یوددکده علماء فاضلیندن اولمش وعصر احمد خانده مرحوم
اولوب ینه والده سی یاننه دفن اولنوب اوزرینه برقبه بنا ایلمشلر

﴿در بیان اوصاف شهر غلطه﴾

اسکندر یونانی زماننده قسطنطینیه معمور اولوب غلطه زمینی
برچمن زار ومحصولدار اولمغله قرالك صاغمال قیونلر وصغرلری
مرعاسی اولوب سودلرینی صاغوب قراله کتوررلر ایدی
انکیچون نامنه غلطه دیدیلر لسان یونانده غلطه سوده دیرلر
وچوبانلر ایچون قورشونلی مخزن یرنده قلعه مثالی برطاش بنا
انشا ایتدیلر اندنصکره مرور ایام ایله بنالر یاپلوب معمور اولدی
اسلامبولك جانب شمالیسنده ماببینی دکز اولوب قایقلر ایله عبور
اولنور کفار وقتنده زنجیر اوزره جسری وار ایمش بعده اسپانیه

وجنویز قراللری هجوم ایدوب قسطنطینیه یی ضبط ایتدیلر
جنویزقرالی غلطه یه مستولی اولوب درت اوغلی ایچون بر برینه
متصل درت حصار بنا ایتدی وآق دکز جزیره لرندن درت
کره یوز بیك کفره کتوروب غلطه یی معمور ایلدی بعده قره دکز
طرفندن تا آزاق قلعه سنه وارنجه یه یك التمش پاره قلعه بنا ایلدی
حتی قریمده کفه وصوداق وطاطا ایلی و بالقلی اووه وآق کرمان
وصاری کرمان وکرنج وطمان وآزاق قلعه لرینی بنا ایدوب قره دکزك
جوانب اربعه سن ضبط ایلدی و بیوك اوغلی ارندویی غلطه
قلعه سنه قرال نصب ایدوب کندی ساقزجزیره سنی تختگاه
ایتدی بعده غلطه ده ارندو قرال روم طائفه سیله اتفاق ایدوب
قسطنطینیه یی ضبط ایدن اسپانیه ایله جنکه باشلدی اسپانیه
طاقت کتوره میوب بر کیجه یدی قله دن کمیلرینه سوار اولوب
اسپانیه یه فرار ایتدیلر روم طائفه سی قسطنطینیه یه ینه مالك
اولوب بوی بکی شکلنده حکومت ایدرلر ایدی اما جنویزقرالی ارندو
مستقل قرال اولوب بیك پاره کمی یه مالك اوادیلر درت قرنداش
اشتراك اوزره غلطه یی اولقدر معمور ایتدیلرکه حالا اثر بنا لرندن
معلومدر بعده ملت بیضای اسلامیه ظهور ایدوب با لاده بیان
اولندیغی اوزره فاتحه کلنجه محاصره ومحاربه وتضییقدن خالی
اولمدیلر بحمد الله آخر ایادی اسلامه کچوب یکیدن اعمارینه بذل
همت ایتدیلر لکن بایزید خان عصرنده زلزله اولوب اکثر محللری
وقلعه دیوارلری منهدم اولوب بعده تعمیر ایتدیلر وقلعه سی اشجه
تخته سی شکلنده واقع اولمشدر واون ایکی قپوسی واردر ودرون
قلعه ده اوج بولمه حصار دیواری واردر انلرك دخی التی قپوسی
واردر بوقپولر محلات ایچره واقع اولمغله بنالر ایچنده قالمشدر
ودائرا مادار عرصه سی اون بیك التمش آدیمدر اون سکز بیك معمار

آرشونی ایله احاطه اولنور ایکیوز بش قله واون اوچ بیك بدندروقره
طرفنده واسع خندقی واردر خلاطجیلر ایچنده پلامار بوکرلر
وجامعلری اولا عرب جامعی عمر بن عبد العزیز بناسیدر نیجه کره
کنیسه وجامع اولمشدر اندن عرب قپوسی خارجنده محمد پاشا
جامعی دریایه ناظرقوجه معمار سنان بناسیدر اندن بال قپانی
جامعی اندن قورشونلی مخزن قربنده قره مصطفی پاشا جامعی
مراد خان رابعك وزیریدر زمان اولده کنیسه ایازمه سی ایدی
اندن قره کوی جامعی و یتمش سکز مکتبی و یکرمی اوچ سبیلی
واردر واون سکز محله اسلام و یتمش محله روم واوچ محله فرنك
و برمحله یهودی وایکی محله ارمنی محله لری واردر و یتمش کنیسه سی
واردر واوچ بیك سکسان دکانی و بدستانی دخی واردر
ایکییوز قدر میخانه سی واردر طریق عاملرك جمله سی بیك یوز
التمش صوقاقدر واوچ حامی واردر وخاص فرانجله سی مشهوردر

❋در بیان اوصاف طوبخانه❋

زمان نصاراده بر اورمانستان ایچره اسکندر رومینك برمناستری
وارایدی ادینه اپاعلکسان دیری دیرلر ایدی بیلده برکره زیارت
ایدرلر ایدی فتحدن نصکره جامع یاپدیلر که جهانکیر جامعی دیرلر
ابتدا ابو الفتح مختصر برطوبخانه انشا ایدوب اندن بایزیدولی
دخی توسیع ایدوب اوطه لر بنا ایتدی بعده سلطان سلیمان قرق
سکز سنه مدت سلطنتلرینی جهاده صرف ایدوب جمله قراللری
امانه کتوردی الا الامان قرالی امان دیمیوب عداوت ایدرایدی
سلطان سلیمان کامل اوتوز التی سنه نیجه چاساری ایله جنك
ایدوب آخر انلرك دیارنده مرحوم اولدی نیجه بویله برقوتلی عسکر
ومهمات صاحبی قرال ایدی لکن بیك ایکیوز یکرمی درت
تاریخنده فرانجه قرالی بونه پورط ملکنی استیلا ایدوب تختکاهنی

خراب ونصف اولكاسنی ضبط ایلدیكنده ن قوتی قالمدی بونلرك
آلات حربلری طوب وتوفنك اولدیغنده ن مقابلهٔ بالمثل ایچون
سلطان سلیمان دخی طوبجیانه وطوبخانه یه رغبت ایدوب كرك
ممالكندن وكرك ممالك سائره دن طوبجیلر تدارك ایده رك طوبخانه یی
هدم ایدوب مجددا مكمل طوبخانه بنا ایلدی ودوكوم خانه ده
طوب دلكــه دولابلر ایجاد ایدوب بیوك طوبلر دلدیردیكه ایچنه
آدم كیررایدی والحاصل فتحدنصكره كونبكون معمورا اولوب طوبخانه
برشهرعظیم اولدی وقلج علی پاشا ایاصوفیه طرزنده برجامع بنا ایلدی
وكندی ایچون جامع اوكنده برتربه بنا ایلدی فی سبیل الله غزاده
قلجین عرشه آصوب بعده قبه یه قدم باصوب خاكه یاصلندی ناس
بیننده مشهوردركه قلج علی پاشا جامعی اتمام ایتدكده وزرا وكلا
ابتدا جمعه سنه حاضر اولوب نعت خوانلر تغنی ایله نعت شریف
تلاوت ایدر ایكن همان علی پاشا ایاغ اوزره قالقوب نعت خوانه
بوغای غای ندر بوميخانه میدر یوخسه قهوه خانه میدر دیو خطاب
ایلدی یاننده بولنان وزرا سلطانم حضرت پیغمبر علیه السلامی
مدح ایدر دیدكده بوغای غایجی یه یومیه قاچ اقچه یازدیكز دیدی
اون اقچه یازلدی دیدیلر یابزم امیرمز سلطان مرادی مدح ایدنه
قاچ اقچه یازدیكز دیدی قرق اقچه دیدیلر یاسلطان مرادمی بیوك
یوخسه حضرت پیغمبر افندمزمی بیوكدر دیدی سلطانم پیغمبر
علیه السلام بیوكدر دیدیلر اویله اولنجه غای غایجی یه دخی قرق
اقچه اولسون دیدیكی مشهورلطیفه در برمعتقد آدم ایمش هرجمعه
جامعك طشره صفه سنه اوتوروب فقرایه بركیسه اقچه تصدق
ایدرایمش بودخی معمار سنان بناسیدر اندن كوجك چاوش جامعی
اندن طوبخانه اسكله سنده ابو الفضل جامعی اندن فوقانی محی الدین
جامعی اندن فندقلی قصبه سنــده برواسع حرملی لب دریاده

فندقلی جامعی اندن چلبی افندی جامعی اندن جهانکیر جامعی وبو محل
اسکندر رومینك دیری اولوب سلطان سلیمان جامع ایدوب اوغلی
شهزاده جهانکیرك روحنه هدیه ایتمشدر وبو جامعلردن ماعدا نیجه
مساجدی وتکیه لری ومکتبلری واردر تحریر اولنمدی والتی حمامی واردر

﴿اوصاف بشکطاش﴾

زمان قدیمده لسان یونانیده قونه پترو دیرلرایدی یعنی طاش بشك
دیمکدر سببی بو ایدیکه بر راهب بو محلده برکنیسه بنـا ایدوب
قدسدن عیسی علیه السلامك طفولیتنده ابتدا غسل اولندیغی
طاش تکنه یی کتوروب کنیسه یه وضع ایلدیکندن قونه پترو
یعنی طاش بشك دیدیلر بعده بشکطاش اسمیله شهرت بولدی
اول راهب مرد اولدقدنصکره ایلیا نام قرال اول طاش تکنه یی
ایاصوفیه یه وضع ایلدی بوشهرك آب وهواسی غایت لطیفدر باغ
و باغچه لی التی بیك خانه و یالیلری واردر اسلامدن غیری ارمنی وروم
و یهود محله لری واردر وطولمه باغچه مقدمدکزایدی سلطان عثمان
غازی اراده سیله نقدر طونغا وتجارکیلری وقایق وماونه لر وارایسه
علی العموم طاش وطبراق طاشیوب طولدردیلر دردرت یوزارشون
دریایی باغچه ایدوب آدینه طولمه باغچه دیدیلر عثمان خان عصرنده
میدان ایدی جریداوینـارلرایدی و بشکطاش باغچه سی بایزید
خان عصرنده پاشا یالیسی ایدی بعده پادشاهلره انتقـال ایدوب
ساحلسرای بنا ایلدیلر مرادخان رابع نفعی افندینك هجو یاتندن
النده سهام اوقورکن یلدرم اصابت ایدوب النده کی سهامی دریایه
آتوب مبهوت اولدی بعده بیرام پاشایه نفعی افندی یی مخنوقا قتل
ایتدیردی صکره مراد خان بو باغچه یه بردخی قدم باصمدی
واسکله ده قوجه سنـان پاشاجامعی اندن دارالسعـاده اغاسی

عباس اغا جامعی وسائر مساجدی و یکرمی مکتبی واوج حمامی واردر و یحیی افندی تکیه‌سی وقربنده برمولویخانه واردر و یحیی افندینك بناسی معمار سنان بناسیدر (قصبهٔ اورطه کوی) زمان قدیمده کفار ساکن اولور ایمش سلیمان خان عصرنده دفتردار پاشا برجامع بنا ایدوب سائر اعیان و کبار یالیلر بنا ایدوب معمور ایتمشلر ساحل بحرده بردره نك ایکی جانبنده اوچیوز قدر خانه وباغچه‌لری لب دریاده یالیلری واردر کفار کثرت اوزره اولدیغندن میخانه سی چوقدر و بالطه جی محمود اغانك برمسجدی واردر و برحمامی وتکه لی مصطفی پاشانك برچشمه سی واردر

﴿قصبهٔ قوری چشمه﴾

لب دریاسی اعیان یالیلریدر اندن ایچرو برواسع دره ایچره برمحلهٔ اسلام و برجامع و برحمامی واردر واون برعدد یهود خانه‌لری واوچ محله روم وارمنی واردر وایکیوز قدردکانی واردر وباغ و باغچه‌لری چوقدر

﴿قصبهٔ ارنبود کویی﴾

لب دریاسی اعیان یالیلری و بیك مقدار معمور باغ و باغچه‌لی خانه‌سی واردر اما اکثری روم و یهود طائفه سیدر اندن اوته آقندی بورنی و بیك وقبالر پادشاه قصرلری واعیان وکبار یالیلریدر و قیالر نام محلده صدقی افندی جامعی واردر

﴿قصبهٔ روم ایلی حصاری﴾

زمان نصارا ده برپشته اوزرنده بردیر کبیر اولوب ایچنده برکامل راهب وار ایدی لکن کزلی دین محمدی اوزره ایدی ویاننده اوچیوز رهبانی دخی دین اسلامی قبول ایتمشلر ایدی سلطان محمد دفعهٔ ثانیه ده تخته جلوس ایتدیکنده راهب مذکور سلطان محمده قسطنطینیه‌نك فتحنی تبشیر ایدوب وکندینك دین اسلام اوزره اولدیغنی نامه یازوب ادرنه‌یه کوندردی نامه فاتحه واصل اولدقده منشرح اولوب همان صید وشکاره چیقدی وقره دکز ساحلنده

ترفوز قلعه سنه كلوب قپودانـنـه هدايالر و يردى وصلحه مغاير
برحركت ايتميوب دوسلق اظهار ايدرك قسطنطينيه شكارلرندن
هديه كوندردى اندن صيد وشكار ايدرك ديره كلوب اول راهب ايله
كورشدى وتدبير فتحى مشاوره ايدوب اول محله چفتلك مثللو
شكاره كلدكجه اكلنمك ايچون برقله ياپمغى قرالدن طلب ايلدى
قرال دخى برصغر دريسى قدر محله مساعده ايدوب اوچلو ايچون
برصغردريسى كوندردى پس سلطان محمد الچيلك بانده صغر پوستى
جرمنجه برقله اساسنه مباشرت ايلدى الچى واروب قسطنطينيه
احوالى خبرويرمكده ايكن درحال سلطان محمد راهبك تدبيريله
ادرنه دن ارغادلر كتوردوب انلرايله بحرانهانى اللى پاره طوب دخى
كتورتديلر وقره يه چيقاروب اوزرينى خاروخاشاك ايله اورتديلر
بعده راهب اول صغردريسى انجه جك ديلوب احاطه ايتديكى يردن
حصار ديوارينه باشلديلر راهب سلطان محمده پادشاهم كتابمزده
سنك فاتح قسطنطينيه اولاجغكى كوروب محمد اسميله اسمكى
استخراج ايلدم قرق ييلدرسكا منتظر ايدم ايمدى بو قلعه يى سنك
اسمكه مشابه انشا ايتمك كركدر ديدى اندن كوفى يازى ايله اسم محمد
رسمنه قلعه يى انشا ايتديلر اناطولى حصارى طاغلرندن مشاهده
اولنور وابجد حسابى اوزره اسم محمد طقسان ايكى عدددر قلعه نك
دخى ديرسك و برجى دخى طقسان ايكيدر وخان لفظى التيوز اللى بردر
اول حساب اوزره التيوز اللى بر بدنى واردر بووصف اوزره
بوقلعه التى ماهده تمام اولوب خار وخاشاكنه آتش اوروب قلعه
نمايان اولدى و بولنان عسكر حاضر اولان طوب وجبخانه وسائر
مهماتنى يراو يرينه قيوب حاضر ايتديلر راهب دخى تبديل جامه
ايدوب قلعه دزدارى اولدى چونكه قرال بوحالى طيوب صلحه
مغاير قلعه بنا ايتديكز ديو الچى كوندردى سلطان محمد دخى

دیلمنمش صغر در یسنی قراله کوندروب مساعده ایتدیککز صغر
در یسندن زیاده بنا ایتدك ایسه صلحه مغایرا ولور دیو حکیمانه
جوابلر کوندردی قرال مسفوردخی چار ناچار سکوت ایدوب
قلعه ده قرار ایتدیلر وقلعه نك اوج قپوسی ودرونده یوزسکسان
خانه واردر ابو الفتحك برجامعی وایکی مسجد وایکی انباری واردر
طشره سی دریایه ناظر قیالر اوزره بیك التمش خانه وساحلده
یالیلر واردر واون بر جامع ومسجد ویدی مکتب و برحمام وایکیوز
دکان وبرتکیه سی واردر بونده یدی خانه دن غیری جزیه دن معاف
روم کفره سندن رعایا یوقدر وحصار کرازی دیو کرازی مشهوردر

﴿قصبهٔ استنیه﴾

زمان نصارا ده دیرستان ایمش حالا سرای بورننده کلیسالرك
اساسلری ظاهردر اما جمله دن استنیه نام راهبك کنیسه سی
زیارتکاهلری ایمش جنویز غلطه یی استیلا ایلدکده استنیه نام
راهب دیرینی براغوب کریدجزیره سنه واروب انده دخی بر دیر بنا
ایدوب ساکن اولمش بیك خانه سی واردر رعایا ایله اسلام مخلوط
ساکن اولور اوج جامعی و یدی مسجدی و بر حمامی و یکرمی
دکانی واردر و باغ و باغچه سی چوقدر اکثر اهالیسی باغبان
وصیاد ماهیدر ﴿قصبهٔ یکی کوی﴾ سلطان سلیمانك اراده سیله
معمور اولدیغندن یکی کوی دیدیلر ساحل بحرده اوج بیك خانه
و یالی و باغ و باغچه لری واردر اکثر خلقی طرابزنلیدر اوج
محله اسلام و یدی محله رعایادر اوج جامعی و برحمام و برخان
و بکار اوطه لری وایکیوز دکانلری واردر و ایچنده تو فنك انداز
عسکری چوقدر زیرا بر تار یخده روز عیدده قره دکز بوغازندن
اوچیوز پاره شیقه ایله قزاق کلوب یکی کویه قدر غارات ایدوب
بیك آدم اسیر ووافر مال آلوب بی پروا کتدیلر اول وقتدنبرو

قوللقلر قیوب یکیچری و بوستانجی قایقلرایله کزوب حفظ ایدرلر
(قصبهٔ طرابیه) زمان قدیمده لب دریاده بر بالق دالیانی وارایمش
اندن غیری بنا اثری یوق ایمش سلیم خان ثانی ساحل دریایی تفرج
ایدرکن دالیانه واروب تازه بالقلر المش ولب دریاده سروی اغاجلری
وارایمش سایه‌لرنده بالقلری بشردوب عیش ونوش وطرب وذوق
وصفا ایدوب وزیر اعظمی صقاللی محمد پاشایه اول محله برقصر و بر
قصبه یاپلسنه اراده ایدوب اسمنی طرابیه قویمشلر اول عصرده
قصبه بنا اولنوب معمور اولمش بعده مراد خان عصرنده یکی کویی
قزاق استیلا ایلدکده بو طرابیه اهالیسی بهادرلق ایدوب جنك
ایلدکلرندن بو قصبهٔ قزاق احراق ایدوب بعده ینه اعمار ایلدیلر
سکز یوز قدر خانه‌لری واردر برمحله‌سی اسلام و برجامعلری اولوب
ماعداسی رعایا اولریدر (قصبهٔ بیوك دره) بو محل سلیم خان
ثانینك نزهتکاهی وصیدکاهی اولمغله بو قصبه اعمار اولنمشدر
برمحله اسلام و یدی محله باقجی و باغبان رعایا خانه‌لریدر واسکله
باشنده قوجه دفتردار محمد پاشا جامعی و برحمامی وار در باغ
وباغچه‌سی غایت چوقدر (قصبهٔ صاری یار) اسکندر رومی
زماننده معمور برشهر عظیم ایدی اسکندر بو محلده قره دکز
بوغازنی اچارکن التون معدنی بولوب بوشهری بنا ایدوب
ادنی قوندوره قودی بعده جنویز خراب ایدوب بوحال اوزره
قالمشدر ساحل بحرده معمور باغ و باغچه‌لی بیك قدر خانه‌سی و برجامع
ومسجدی و برحمامی واردر اوج محله اسلام و یدی محله رعایادر
(قصبهٔ بوغازحصاری) یانقو بن مادیان عصرنده بوغازك ایکی
جانبنده جبللر اوزره قلعه‌لری وارایمش مرور ایام ایله روم ایلی
طرفنده‌کی قلعه خراب اولوب مراد خان عصرنده قزاق کیروب
یکی کویی وطرابیه یی غارت ایتدکده مراد خان رابع بوغازك

ایکی طرفنـه دخی مجددا قلعه‌لر بنا ایدوب اهالی محـافظه سنه مأمور اولدیلر وخارجنده برقله ده فنر واردر کیجه ایقـاد ایدرلر بو بوغاز اغزندن قره دکزك نهایتی اولان نااراق قلعه‌سنه وارنجه بیك یدیـوز مبلدر واسکندرك کسدیکی بوغاز بودر که حالاقبالرده اثری ظاهردر (اناطولی فناری) سلطان مراد رابع بنا ایتمشدر لب دریاده بردوز واسع زمینده شکل مربع بر متین قلعه در بنه سلطان مراد بناسی بر جامع وایکی بغـدای انباری و یوز پاره طوبلری واردر بوقلعه‌نك یقیننده قواق قصبه سی لب د ریاده سکز یوز خانه‌لی و ساحلی لیمـان بر قصبه در بر جامعی ویدی مسجدی و برحامی وایکیوز قدر دکانلری و بکاراوطه‌لری واردر ولیماندن یاز وقیش برایکیوز پاره‌کمی اکسك اولماز (قلعهٔ یوروز) الیا نام قرال بناسیدر اما پوروز نام بر راهبك مناستری وار ایدی انکیچون پوروز دیدیلر برسیاه رنك متین قلعه سی ایچنده ایکیوز مقـداری اسلام اولری و یلدرم خانك برجامعی واردر اهالیسی اوطو ن کشلردر و کیجه اصلا آتش یا قزلر دکزده کمیلر کوروب بوغاز ظن ایدرلر دیو انده سروی بورننده سلیمان خانك برسدی واردر سر و یلرایله مزین برچمن زار زمیندر اندن جبل یوشعه عروج ایدرلر ایکی ساعتده چقیلور کوه بلندك ذروه سنده‌قبر یوشع وتکیه وفقرالری واردر اول جبلك ذروهٔ اعلاسنده اوج قولاج برصو قیوسی واردر (قصبهٔ بکقوز) برلیمان ساحلنده سکز یوز خانه‌لی و باغ و باغچه‌لی معمور ومزین برقصبه در جامع ومسجد ومکتب وحمـام واسواق مختصری واردر و چارشوسی درخت منتهالر ایله مزیندر اهالیسی باغبا ن وحطب کشان وصیاد ماهیلر در آب وهواسی لطیف برمحلد ر واسکله سی اوکنده قلج بالغی دالیانی واردر وقر یننده طوقات باغچه سی نام محلده ابو الفتح

محمدخان شکار ایدرکن محمود پاشانك طوقات قلعه سنی فتح ایتدیکی
خبری کلوب محظوظ اولدیغندن برقصر و برحوض و باغچه بنا
ایدوب ادنی طوقات باغچه سی قودیلر اندن برساعت بعید تفرج
کاه آق باباسلطان بر بلدهٔ معموره در (باغچهٔ سلطانیه) بایزید
بناسیدر بعده مرادخان ثالث عصرنده عثمان پاشا کنجه وشیروان
جانبلرینی استیلا ایدوب اول طرفده بر قصرك جاملری و پنجره
قپاقلری خوشنه کلوب اسلامبوله کتوروب نادیده شیلر اولدیغندن
بو سلطانیه باغچه سنك ساحلنده برقصر بنا اولنوب اول جام
وقپاقلری اکا قویدیلر الان نقوش غریبه وتصویرات عجیبه لری
زائل اولمامشدر واوج یوزقدر خانه و برجامع و برمسجد و برحمامی
واردر (اوصاف چبوقلی) بایزید ولی اوغلی سلیم اول شهزاده
ایکن طرابزوندن کتورد و ب بعده اثنای کلامده بایزید غضبه
کلوب شهزاده سلیمه سکز دکنك اوردی وسلیم متألم اولدقده
اوغلان المم چکمه آل بدیکك چبوغی یره دیك وسکزسنه میوه سن
اکل ایله دیوسلطان سلیمك سکز سنه سلطنتنه اشارت بیوردیلر
شهزاده سلیم اول چبوغی یره دیکوب چبوق یشاردی و بیوبوب
قزلجق و یردی بعده سلیم خان مصری فتح ایتدکدنصکره بو محللی
معمور ایدوب چبوقلی باغچه سی دیدیلر (قصبهٔ قاکلیجه) لب دریاده
باغ و باغچه لی یدی محله ده بیك ایکیوز اسلام خانه لری واردر سلطان
مراد وزرالرندن اسکندر پاشا جامعی وسائر جامع ومساجدی
وایکی مکتبی و برحمامی واردر واینکلرینك سودی مشهوردر

﴿ اناطولی حصاری ﴾

کوك صویك دریایه منصب اولدیغی یرده برقیالق پشته اوزرینه
واقع برقلعه واوکنده برجامع بنا ایدوب جوارنده بیك سکسان خانه

اسلام اولری ومساجدی و یدی مکتبی و برحمامی واردر و یکرمی قدر دکانلری واردر اهالیسی ارباب ذوق وغریب دوست آدملردر (مسیره کاه کوك صو) آب لذیذ بر نهر در علم طاغلرندن کلور ایکی جانبی درخت مثمره ایله زین اولمش باغلردر قایقلر ایله اهالیٔ اسلامبول تفرج ایدرلر واشجار سایه لرنده اکلنوب ذوق وصفا ودفع غم وعنا ایدوب یینه کلدیکی برلره کیدرلر (باغچهٔ قندیللی) اولا مرادخان ثالث بنا ایدوب بعده مرادخان رابع آب وهواسندن حظ ایدوب دائما بونده تفرج وتنزه ایدرایدی متعدد حجره لر ایله برقصر همایون واردر (باغچهٔ قله لی) سلطان سلیم اول اوغلی شهزاده سلیمانه غضب ایدوب بوستانجی باشی یه قتلنی اراده ایتمش بوستانجی باشی دخی عاقبت اندیش برعاقل آدم اولمغله شهزاده سلیمان خانی تبدیل جامه ایدوب قله لی باغچه سنده پنهان ایلدی ویرینه برغیری اوغلان قتل ایدوب سر مقطوعنی سلطان سلیمه عرض ایلدی اوج سنه مرورندنصکره سلطان سلیم مصردن کلوب علامت موتی کندنده مشاهده ایتدکده برکون بوستانجی باشی یه آه ایدوب مظلوم سلیمان ایچون عظیم خطا ایلدك اکر فوت اولورسم دولت عثمانیه عرق آخره انتقال ایده جك دیو حیفلر چکوب ندامت اظهار ایلدی زیرا شهزادهٔ مشار الیهدن غیری اوغلی یوغیدی همان بوستانجی باشی زمین بوس ایدوب شهزاده نك حیاتندن خبر ویروب حضورنه کتوردی سلیم خان مسرور اولوب شهزاده یی باغرینه باصدی وسهم خلافتی اتوب یاینی آصدقده سلطان سلیمان پادشاه اولوب بوستانجی باشی یه ایالت مصری احسان ایلدی بعده سلیمان خان پنهان اولدیغی باغچه یه طقوز قات برعالی قله بنا ایلدی انکیچون قله لی باغچه سی دیدیلر (قصبهٔ چنکل کویی) اسلامبول فتح اولدیغی اثناده یاتقوب ن مادیان

زمانندن قالمش بومحلده چنکللر بولندیغندن چنکل کویی دیدیلر
نب دریاده اوچیبك التمش خانه سی و برجامعی واردر لکن اکثر
اهالیسی روم طائفه سیدر (قصبهٔ استاورز) بو محلك سبب
تسمیه سنه ایکی وجه واردر بروجهی اسکله سنده استاورز بالغی چوق
چقدیغندن استاورز دیدیلر وجه ثانی یلدرم بایزید خان اسلامبولی
محاصره سی اثناسنده بو محلده بر دیر عظیم وارایمش ایچنده کفار
تحصن ایدوب عسکر اسلامله مقابله ایلدکلرنده یلدرم بایزید بز بونی
استرز یعنی فتحنی استرز دیدیلر لفظندن غلط استاورز اکا اسم اولمش
دیرلر الله اعلم جامع وحمام ومحلاتی واردر (قصبهٔ قوزغونجق) عصر
فاتحده قوزغون باباساکن اولدیغندن قوزغونجق دیدیلر اشبو ساحللر
اسکداره وارنجه وزرا واعیان وصدور یالیلریدر ورالرنده معمور باغ
وباغچه لری و باغلرنده مکلف ومزین کوشك وقصرلری واردر

﴿ اوصاف شهر اسکدار ﴾

هجرت نبویه نك یوزسکسان بشنجی تاریخنده آل عبا سیه دن
هارون الرشید یوز الی بیك عسکر ایله اسکداره کلوب نصب خیام ایله
اسلامبولك محاصره سنه اقدام ایلدی آخرقوجه مصطفی پاشا
جامعی اولدیغی محله برقلعه و برمحلهٔ اسلام بنا اولنمسی شرطیله
مصالحه اولنوب محل مذکوره برمتین قلعه بنا ایدوب ایچنه بیك آدم
محافظ قیوب کندوسی بغداده عزیمت ایلدی بعده عمر بن
عبد العزیز حضرتلرینك عصرندن برو غلطه ده ساکن اولان
اهل اسلامی وقلعهٔ مزبوره ده اولان محافظلری کفار بدکردار
علی الغفله شهید ایدوب خبری هارون الرشیده واصل اولدقده
ایکیوز بیك جنکاور عسکر ایله کلوب غلطه و اسلامبولی
استیلا ایدوب وقراللری اولان یعفورنام پلیدی حیا طوتوب

ايا صوفيه جامعنه صلب ايلدى واكثرى اهالبسنى قلجدن كچوروب غلطه واسلامبولى غارت ايتديردى مقدما قوجه مصطفى پاشاده بنا ايتديكى قله يه اون بيك آدم قيوب وسيد بطـال غازى حضرتلرينى دخى اسكداره قيوب عزم بغـدا د ايلدى سيد بطالك اسم شريفلرى جعفر بن حسين در اسكدارده قزقله سنه قارشوابدر ياده معينده اولان عسكر ايله سكنـالر تدارك ايدوب يدى سنه ساكن اولديلر اول اثناده سيد بطال غازى قاضى كويى ديدكلرى محلده باغلر و باغچـه لر انشـا ايدوب انكيچون غازى كويى ديديلر وغازى كو يندن تحريف اولنوب الآن قاضى كويى ديرلر بو تقريب ايله ابتدا قاضى كوينى واسكدارى سيد بطال غازى وضع بنـا ايلديلر واسكدارده اولان بنالرينه اسكى دارديديلر اسكى داردن تحريف اولوب اسكدار اسم اولدى يدى سنه دنصكره سيد بطال شام طرفلرينـه غزايه كيدوب اسكدارى حالى اوزره براقدى اول عصرده قرال اولان قنباطور نام قاضى كوينه برقلعه بنا ايلدى حالا بوفقيرك باغلرى ايچنده اساسى نماياندر اندن اسكدار اطرافنـه چاملجه طاغلرينـه وارنجه خنـدق قازوب طو يغـارتپه سى و بيصى تپه وسائر محلره اون ايكى يرده قراولخانه لر بنا ايلدى ودرون خنـدقه قرق بيك عسكر قيوب محافظه سنه اهتمام ايلدى وقزقله سنى دخى بنا ايدوب ذى قيمت مجوهراتيله قرزنى قيوب سيد بطـال غازينك خوفنـدن انده حفظ ايلدى ايسه ده سيـد بطال غازى اسكـداره قرالك متانت ويرديكنى اشيدوب على الغفـله اسكدارى باصوب اندن قزقله سنه كچوب قنـاطورقرالك قرزنى وجواهرنى آلوب راست كلديكى كفارى قلجدن كچوروب مملكتنه روان اولدى بعده كفـار اسكدارك اعمارينه بذل مقـدور ايدوب مرورايام ايله معمور وآبادان و شهر عظيم

اولدی بعد الفتح اهل اسلام مستولی اولوب جوامع ومساجد
وعمارات سائره ایله تزیین ایتدیلر جوامع سلاطینهدن مهرماه بنت
سلیمان خان جامعی اندن مراد ثالث والده سی جامعی اندن کلثوم
والده جامعی ومراد رابع جامعی اندن سلطان سلیم اول جامعی
وسلطان محمد خان رابع جامعیدر وسائر جوامع ومساجد ومدارس
وعمارات وحماملری ومکتبلری تحریر اولنمدی وقرق یدی تکیه سی
وسبیللری وچشمه لری واردر واسکدارک هر جانبی مسیره کاهدر
باخصوص فنار باغچه سی وحیدر پاشا وچاملیجه لر لطیف محللردر
وز یارتکاهلردن اولا حضرت شجاع بابا سید غازی رفیقلرندن باغ
چپارکن ییلان زهرلیوب مرحوم اولمش شجاع باغلری ایچنده
مدفوندر اندن آسمانی دده مجاذیبدن ایمش دائما آسمانه باقوب کونا
کون کلمات ایدوب مغیباب سویلرایمش وکلماتی دخی ظاهرا اولورایمش
سلیم خان اول شاه اسمعیل اوزرینه کیده یوردی سلیم اسماعیله
چلدر چلدر دیو فریاد ایدوب هر شیئك غورینه وار دیمش
فی الحقیقه سلیم خان شاه اسماعیلی چلدران صحراسنده بوزوب
تارمار ایتمش اندن دخی غوری اوزرینه کیدوب انك دخی
غورینه ایرمش قره جه احمد سلطان تکیه سی قربنده مدفوندر
اندن هدایی محمود افندی حضرتلری اصلی اناطولی سوری
حصارندن اولوب علما زمره سنه داخل اولوب نیابتلرده کزر
ایکن بر کیجه رؤیاسنده جهنمی کوروب خوفندن بیدار اولمش
فرداسی نائب ایکن برنقطه ایله تائب اولوب ترك ماسوا ایله شیخ
افتاده حضرتلرندن انابت وتکمیل سلوك ایدوب اسکدارده پوست
نشین ارشاد اولمشلر ویوز یتمش بیك مریده انابت ویردکاری
متواتردر ویدی پادشاه دست شریفلرنی بوس ایتمشلردر
وسلطان احمد خان رکابنده پیاده یوریوب تعظیم

ایتمشلردر ویوز جلد قدر تألیفاتی واردر فقیر شرف صحبتلریله مشرف اولوب نصیحتلرین الدق وبونلردن ماعدا نیجه مقام وزیارتکاهلر واردر اما تحریر اولنمدی

﴿ دربیان اوصاف قاضی کویی ﴾

قرال قناطور سیدبطال غازینك خوفندن برمتین قلعه بنا ایدوب دیرلر انشا ایتمشیدی وقلعه ایچنه اهالی اسکان ایدوب معمور ایتدی بعد الفتح سلطان محمد قلعه یی هدم ایدوب دارالسعاده اغاسنه احسان ایلدی سکز یوز قدر خانه سی بریرده و برمحله سی اسلام ویدی محله روم طائفه سیدر دارالسعاده اغاسی عثمان اغانك جامعی واردر و برحمام ویوز دکانی واردر ولیماننده بالغی جوقدر بحمد خدا اسلامبوللك اطرافنده اولان وقواق بوغازندن بومحله کانجه قصبات وشهرلرك وباغ وباغچه لرك علی قدر الامکان اختصار اوزره تحریر ایدوب اتمامی میسر اولدی

﴿ دربیان سرکذشت احوال غریبه ﴾

عکا صحراسنده یتمش سکسان بیك عسکر ایله پادشاهمز اقامت ایدرکن جزایر قالیونلرندن ایکی خدمتکار ایله برپهلوان چیقوب پاشاره یشل یپراقلر هدایا ویروب عبرت نما تماشا اولنور هنرلرم واردر دیواذن آلوب خلقی میدانه دعوت ایلدی مغرب زمینده حاصل اولمش آدم ایدی ابتدا معرفتی قاون وقاربوز وقپاق وخیار وطورب وامثالی سبزه وات طخوملرینی سیر جیلره ویروب یره اکدیردی بریشل طولوم ایله اول طخوملرك اوزرینه صو دوکوب اولانده طخوملردن یپراقلر ظاهر اولوب محصول ویردیلر هرکس اکدیکی یردن اونر بشر قاون وقاربوز وخیار آلوب بربرینه بذل ایدوب تناول ایلدیلر وجمله خلق حیرتده قالوب انکشت بردهان ایتدیلر صنعت ثانی عسکردن لوندان مقوله سی

پهلوانك تعریفیله اول پهلوانی برغراره قیوب اغزینی محکم باغلدیلر
پهلوان برکره یاالله دیوب طشره ده بولاندی صنعت ثالث جمله خلق
اوزره برافسون اوقیوب اوفلدی خلق بربریله ابوشمکه باشلدیلر
صنعت رابع برافسون دخی اوقودی جمله خلق بربرینی باشسز
کوروب خوفه دوشدیلر صنعت خامس برافسون دخی اوقودی
جمله خلق بربرینی فعل شنیعده کوروب کولمدن واله وحیران اولدیلر
اوچ کون بونك کبی سحر بازلقلر ایدوب خلقی حیران ایلدی بعده
میدانه بردائره چکوب ایچنه کیروب برخیلی سماع ایدوب بوکون
سزلره آخر معرفتمی کوستره یم دیوب جلبندندن برکوجك قار یوز
قدر قرمزی مدور طوب چقاروب ومیدانه برقازق قاقوب اول
طوپك ایچندن برایپ اوجی چیقاروب قازغه بند ایلدی واول ایپی
چکه چکه اون قولاج قدر اوزادوب طوپی هوایه آتدی اول طوب
ایپك اردبکی یره هواده معلق قالدی برقاچ کره طوپه انزل دیدی
طوب ینه معلق طوردی وسیرجیلره طوب اچه استراچه ویرمزلرسه
ایتمم دیور دیدی هرکس اچه ویروب طوپك النه قویدی اشته
اچه این اشاغی دیدی طوب یندایمدی آخر ایپدن یاپشوب چکمکه
باشلدی وخلق دخی یاپشوب چکدکچه ایپ کلوب قنغال قنغال
یغلدیکه اوچ دوه یوکی قدر اولدی ینه طوب اینمدی بوکره
پهلوان غضبه کلوب خدامنك برینه وارشو طوپی اندیر دیدی
همان اول خدام ایپه یاپشوب رسن بازلق ایدرك چیقوب طوپك
اوزرینه اوتوردی پهلوان این دیو فریاد ایده کوردی خدام
نه طوپی اندیردی ونه کندی اندی انکیچون دخی اچه دوشیروب
ینه این اشاغی دیدی خدام ینه اینمیوب وبرخدامنه دخی امر ایدوب
وارشونلری اشاغه ایندردیدی اول دخی ایپه یاپشوب یوقارو
چقدی وطوپك اوزرنده اوطوردی بوخداملر کرچه غلام شکلنده

خدمت ایدرلردی لکن اوچ کونده تکلم ایتدکلری استماع اولنمامش
ایدی چونکه بو خدام دخی سابقی کبی طوپك اوزرینه چقوب اوبر
خدامك یاننده قرار ایلدی پهلوان بره اینك دیو چاغردی ایسه ده
اینمدیلر بو دفعه دخی ایپه یاپشوب چکدیلر ایپ اوزایوب قنغال
قنغال یغلدی اوغلانلر هواده طورررلردی پهلوان تلاش ایدوب
غضبی مشتد اولدی ودال قلج اولوب میدانده کزردی وایشمه مانع
اولان کیم ایسه فارغ اولسون صکره پشیمان اولور دیوب جلبندندن
برقباق چکردکی چقاروب یره دیکوب اوزرینه مذکور یشل
طلو مدن صو دوکوب فی الحال بر بیوك قباق ظهور ایتدی همان
کل آدم بنم معرفتمه مانع اولمه دیو میدانده کزردی والحاصل
ایپك یاننه کلوب اوغلانلره بره اینك دیو ابرام ایدوب و برمقدار اچه
دخی دوشیروب و بلنه باغلیوب ایپ دبنه کلوب النده کی قلج ایله
بتردیکی قباغه برقلج اوروب ایکی پاره ایلدی اول آن ایپه یاپشوب
عنکبوت کبی عروج ایدوب خداملرك یاننه وارنجه بن سزه اینك
دیدم نیچون اینمدیکز دیو باشلرینی کسوب اشاغه براقدی وکندوسی
اللهه اصمرلدق بکا نکروس دیارنه یول کوروندی و بو غلاملری و بنم
خصممی دفن ایلیك دیوب قاز یغه بغلو اولان ایپ قریلوب پهلوان
برهوا اولوب غائب اولدی جمله خلق حیرتده قاوب پیری پاشانك
کاتبی محمد افندی باش سز بولندی دیوب جمله خلق واروب کوردیلر

﴿در بیان چشمهٔ طالع﴾

شفعی چلبی ایدر اخوان وفا بو یقینلرده برچشمه وار در عمرنده
قان ایتمش و یاخود یفعللمش کیمسه اول چشمه دن صو ایچه مز
اکر پاك دامن ایسه بلا تردد ایچر دیوب مجلسده بولنان یاران
بالاتفاق اول چشمه یه عزیمت ایدوب یولده کیدرکن بعضیلری

يوللرى صعب ايمش ديمكه باشلديلر آخر اول جاى معهود
عين الحيات يره واروب نزول ايلدك و اول چشمه بر پالچن قيادن
جريان ايدوب آشغه دوكلور ياران بر برينه تكليف ايدوب مشاوره يه
باشلديلر كيمسه جرأت ايدوب اول صودن المغه واره مديلر آخر
شفعى چلبى عالم صباوتمدن برو هر وجهله كنديمى معصوم و پاك
بيلورم ديوايلرو واروب بى باك اول ماء پاكدن الوب نوش ايتدى
مؤذن زاده على چلبى دخى جرأت ايدوب اغاج كشكولى آلوب
صوالايم ديركن صو كسلوب جمله ياران تبسم ايدوب بره سن
مأبونمسك ديدكلرنده غريب حريفك رو ينده قان قاليوب دم بسته
وحيران قالدى و ياران بر بريله مجادله يه دوشوب كمى ايچه لم دير وكمى
كيده لم ديمكه باشلديلر آخركار جمله ياران سرمز بوراده قالسون
ديو يمينلر ايدوب چشمه دن صو المغه باشلادقلرنده شفعى چلبى نك
برادرى واروب الى اوزانديغى كبى صو كسلدى ينه جمله ياران
كولشديلر اندن شيخ زاده محمد چلبى چشمه يه اون ادیم قالدقده
كسلدى هاى بوچوق يفعللمش ديو خنده ايلديلر اندن رسمى
چلبى بلاتردد واروب صودن نوش ايلدى اندن محضر زاده
واردقده كسلوب ينه اقدقده نوش ايتدى نتيجهء كلام بزم غلاممز
واروب بى باك نوش ايتدى همان جمله ياران فقيره ابرام ايدوب
سز دخى صودن ايچك ديديلر بو فقير دخى بكا بو تكليفى ايتمك ديو
رجا ايتدكجه جمله ياران كوله رك مصر اولديلر فقير دخى كندى
حالمدن خبردارم اما ينه درونمه خوف دوشوب همان اجدادم
ترك تركان احمد يسوى حضرتلرينك روحانيتندن استمداد طلب
ايدوب صودن آلوب نوش ايتدم جمله ياران شادمان اولديلر اندن
سراج محمد چلبى آلدى وشكر خدا ايلدى و بزى بو چشمه يه
كتورن بو رك قوجه سند تكليف ايتد كلرنده اوغللر بنم طالعم

بو قدر بلکه صوکسله دیدی ایسه ده ابرام ایله کوندردیلر
صوکسلوب اکا دخی کولشدیلر والحاصل یتمش کیسه‌دن
انجق بش کیسه نوش ایدوب غیره میسر اولمادی واندن
آولنه‌رق فتوز طاغندن اینوب صوفیه‌یه قرق کونده داخل اولدق

﴿سرکذشت فقیر اولیا چلبی﴾

چالی قواق نام قریه‌ده جمله خدامل‌ریمزایله برکفره خانه‌سنه مهمان
اولوب برحجره ده آتش کنارنده صفای خاطر ایله طورر کن انی کوردم
قپودن ایچرو بر عجوز بدلقا کیروب بی پروا آتش باشنه اوتوردی
خداملردن سؤال ایتدم بزکیر دیکنی کورمدك دیدیلر بعده
بو عجوزه‌نك یاننه یدی نفر صبیان نارسیده کلوب جوانب اربعه‌سنه
جمع اولوب جغل جغل سویلشوب آتشك باشنی احاطه ایتدیلر
فقیره اصلا بر برقومه‌دیلر بو برغریب تماشا در دیو کیرودن سیر
ایدوب نصف اللیل اولدقده انی کوردم اول عجوزه قاری قپویی
آچوب اوجاقدن برآوج کل آلوب فرجنه سوروب الندە قالان کوله
برافسون اوقیوب اوجاق باشنده اولان یدی نفر اوغلان وقزلرك
اوزرلرینه صاچوب یدیسیده برر پلیچ اولوب جوجو دیمکه
باشلدیلر واول کلدن کندی باشنه دخی صاچوب بر بیوك قولوچقه
طاوق اولوب قدقداق دیه‌رك قپودن طشره چقوب اردی صیره
پلیچلر دخی جوجو دیه رك کیدنجه اوزمان جان هوا ایله فریاد ایدوب
غلاملرم خوابده ایمش بیدار اولوب کلدکده بورنمدن قان بوشانوب
بره بونه حالدر طشره چقك کورك طشره چقدیلر کوردیلرکه
آتلر اراسنده اول جادو پلیچلر یله کزدیکندن آتلر بوشانوب
بربرلرینی هلاك ایده یورلر کویدن رعایالر آکاه اولوب کلوب آتلری
باغلدیلر اول جادو پلیچلر ایله برجانبه کیدوب غلا ممك منظوری
اولدیغی اوزره برکفره همان ذکرینی چقاروب اول طاوقلرك

اوزرینه سرپه سرپه ایشه دکده تکرار بلبجلر آدم اولوب اول
کفره عجوزه یی واولادلری یی دوکه دوکه برجانبه کتورمش اردی صیره
کوزتمشلر اول کتدیکی یرکنبسه ایمش اول کفره عجوزه یی پاپازه
ویروب اوقو یارق پاپاز اول عجوزه یی حبس ایتمش فرداسی اول
کفره یی چاغروب سؤال ایتدك خنده ایده رك سلطانم اول قاری
باشقه صو یدر قبش کیجه لرنده یلده برکره قره قونجلوز اولوردی
امابو ییل طاوق اولدی کیسه یه ضرری یوقدر دیدی
اشته بو فقیر چالی قواقده بو تماشایه دوش
اولوب عقلم باشمدن کیده یازدی

مم
م

فن جلیل تاریخدن منتخبات اولیا چلبی نام اشبو کتاب صحت وسیم
سایهٔ معارف فوایهٔ حضرت ملوکانه تقویم وقایع نظارتیله مباهی
نائل الطاف جناب شهنشاهی محمد سعیدك نظارت
عاجزانه سیله بیك ایکیوز التمش ایکی سنه سی
ذی الحجة الشریفه نك اواسطنده
رسیدهٔ حد ختام اولمشدر

